LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS DOVANA

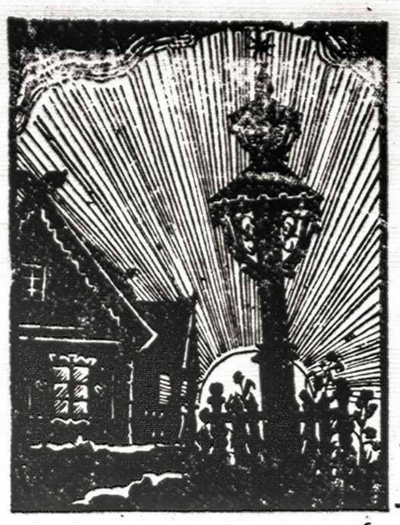

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Nr. 38 (662) TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — rugsėjo (September) mėn. 20 d. Kaina 10¢

Laimėjimai ir nesėkmės

Šių mokslo metų pradžia maždaug sutapo su jubilėjiniu KLB krašto tarybos suvažiavimu. Ta proga, perbėgant trumpą bet reikšmingą KLB istoriją, pravartu specialiai sustoti ties jos kultūros ir švietimo sritimi, nes šiaip ar taip ji yra viena pagrindinių. Jei ji savo darbo laiku ir tinkamai neatliks, vargu ar bebus prasmės tęsti ir kitų sričių veiklą. Kam bebūtų reikalingi mūsų nauji milijoniniai pastatai, spauda ir kitos institucijos, jei tuose pastatuose po eilės metų nebebūtų lietuvių, jei nebebūtų kas lietuviškąją spaudą moka ir nori skaityti?

Pirmajame KLB tarybos suvažiavime 1952 m. rudenį mūsų švietimui ir įvairioms kultūrinėms pastangoms Kanadoje derinti bei ugdyti įkurtas KLB Kultūros Fondas, kuriam statutu pavesta atlikti dvigubą funkciją — organizuoti šiai visai veiklai reikalingus pinigus ir pačiam tas sumas administruoti. Statuto kūrėjai čia vadovavosi mintimi, kad nėra teisinga, kai vieni pinigus kaupia, o kiti juos skirsto. Todėl šis dvigubas darbas ir sukoncentruotas vienose rankose. Sekančiame KLB tarybos suvažiavime buvo priimtas atskiras Kultūros Fondo statutas, pagal kurį jo veikla padalinta į penkias šakas: pradinio lituanistinio švietimo, augštesniojo, kultūros, stovyklų ir bibliotekų. Be to, atskirą skyrių sudarė finansų telkimas.

Pradinis lituanistinis švietimas Kanadoje iš karto atsistojo ant tvirtų kojų. Tai įvyko dėl kelių priežasčių. Pirmiausia, ši švietimą labai rėmė parapijos ir tėvai. Antra, to švietimo tradicijos buvo jau sudarytos Vokietijoje bėgant. Trečia ir gal svarbiausia priežastis — šiai sričiai turėjome daug ir entuziastingų darbininkų specialistų. Lietuvoje buvusių mokytojų, kurie gimtojo krašto meilės ir profesinio užsidegimo vedami kūrė mokyklas nežiūrėdami asmeninių aukų. Tų pastangų vaisiais po dešimties metų galime džiaugtis. Lietuvis pradžios mokyklos mokytojas pirmajame dešimtmetyje savo pareigą atliko, įduodamas vaikams į rankas lietuviškąją knygą ir plunksną.

Netaip jau gerai ėjosi su augštesniuoju lituanistiniu švietimu. Per visą dešimtmetį augštesnieji lituanistiniai kursai išsilaikė tik Montrealyje. Toronte jie veikė ir neveikė, o dabar tapo mokyklos 9-10 skyriais, kurie buvo labai negausūs mokiniais. Pagrindinė Toronto nesėkmės priežastis buvo, berods, stoka entuziazmo iš buvusių gimnazijos mokytojų pusės. Tokio užsidegimo, kaip pradžios mokyklos mokytojai, jie neparodė. Darbas buvo suverstas ant poros entuziastų, kuriems išsisėmus viskas ir sustojo. Todėl šiandien, po dešimties metų, tebeturime mūsų jaunimo problemą. Jeigu augštesnysis lituanistinis švietimas visoje Kanadoje savo laiku būtų buvęs tinkamai suorganizuotas, jaunimo problema šiandien būtų daug lengvesnė.

Dar menkiau sekėsi KLB Kultūros Fondui kultūros, stovyklų ir bibliotekų srityse. Individualių kūrėjų — rašytojų, dailininkų, muzikų ir kitokių kultūrininkų turime namažai ir pajėgių, bet į bendruomenės rėmus jie kažkaip pilnai neįtilpo. Tiesa, atskiri menininkai daug padėjo ir padeda bendruomenei savo chorais, solo daina, muzika ar meno parodomis, bet iki susicementavimo į viena vienetą nepriėjome. Panašiai ir su sportininkais. Savo laiku turėjome Kultūros Fonde sporto vadovą. Du asmenys vienas po kito dėjo daug pastangų apjungti sportininkus organizaciniuose Bendruomenės rėmuose, bet nieko iš to neišėjo. Sportininkai patys susiorganizavo ir visai neblogai veikia.

Stovyklų srityje KLB Kultūros Fondas dešimtmečio bėgyje savo vardu suorganizavo vieną stovyklą netoli Hamiltono. Tai buvo bandymas apjungti į vieną stovyklą visus — skautus, ateitininkus ir neorganizuotą prieauglių. Tokia Bendruomenės organų vadovaujama stovykla susidūrė su eile sunkumų ir pasirodė nepraktiška. Niekad po to tokia forma šis bandymas nebekartotas. Vienas tačiau darbas tuo atliktas — išjudinta stovyklavimo idėja ir parodyta, kad visas lietuviškasis jaunimas kartu stovyklauti gali. Ši idėja dabar vykdoma kitomis formomis. Kultūros Fondo biblioteku skyrius pasitenkino tik minties išjudinimu. Viena kita apylinkė ir dabar tebeturi bibliotekas Bendruomenės vardu.

Pagaliau finansai. Be jų kultūrinė veikla eina tik tol, kol entuziastai suklumpa. O tų finansų KLB Kultūros Fondas niekad daug neturėjo. Statutu numatytas solidarumo mokesčio procentas pakankamų sumų nedavė. Reikalai buvo pagerėję, kai viena entuziastinga moteris sugebėjo organizuoti Fondo finansus gaudama įvairių aukų. Bet tai buvo tik trumpas sužibėjimas. Pavargo moteris, pavargo ir Fondo finansai.

Ir taip prieiname prie Bendruomenės dešimtmečio kultūrinio balanso. Laimėjimų lėkštėje Bendruomenės vardu guli beveik tik vienas pradinis švietimas. Šalia to guli kiti kultūriniai laimėjimai, gražūs ir dideli, bet pasiekti savarankiškai. Bendruomenės organams tik dalinai tepadedant. Nesėkmės lėkštėje guli jaunimo klausimas ir finansai. Šiuos klausimus radikaliai išspręsti yra tiesioginis antrojo dešimtmečio uždavinys.

A. R.

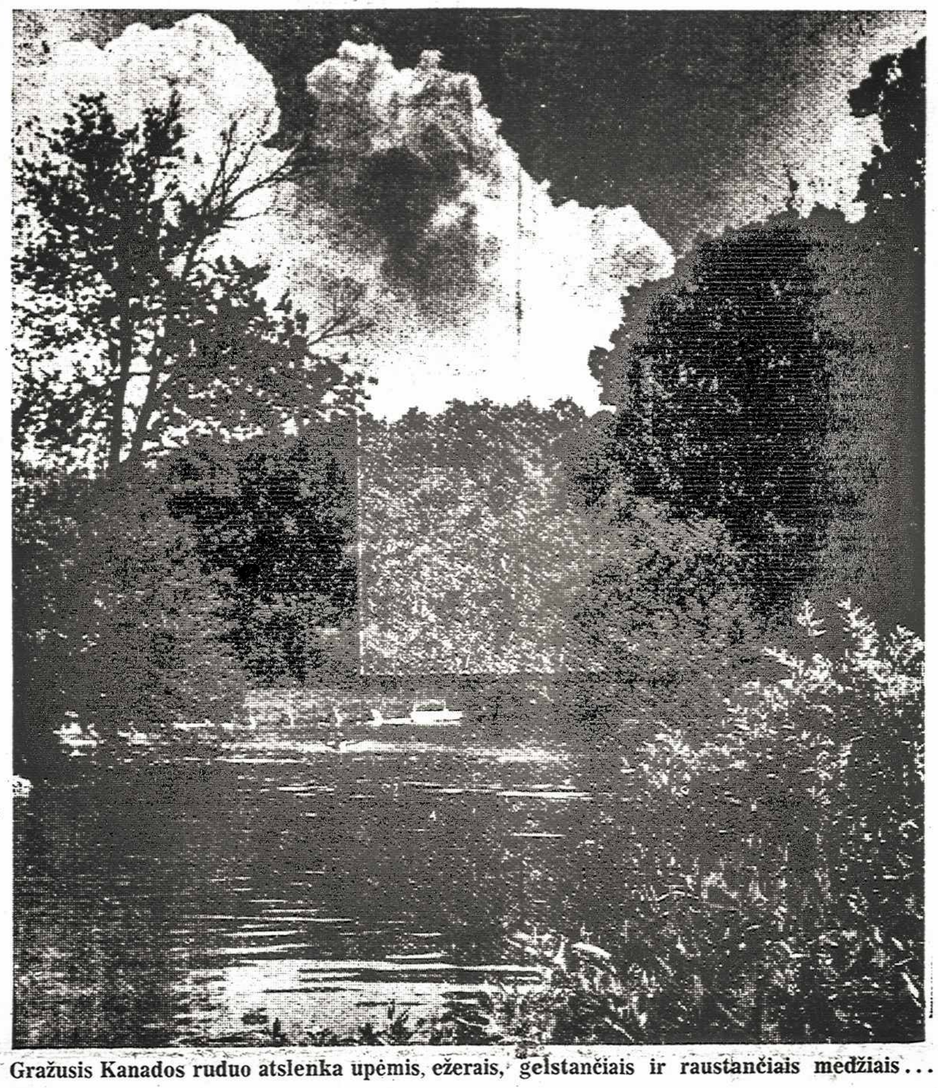

Gražusis Kanados ruduo atslenka upėmis, ežerais, gelstančiais ir raustančiais medžiais...

Lietuviu atstovai Kanados sostinėje

Jubilėjinė KLB tarybos sesija. Laisvojo pasaulio Liet. Diena ir seimas. Skelbiami Sukilėlių Metai

Gražiojoje Kanados sostinėje Otavoje rugsėjo 15-16 d. įvykęs KLB kr. tarybos suvažiavimas iš pat pradžios įgavo pakilią jubilėjinę nuotaiką. Prie tos nuotaikos neabejotinai prisidėjo puikios posėdžių salės ir dail. J. Pautieniaus, V. Petravičiaus ir T. Valiaus paveikslai, čia išstatyti parodos proga. Šioji paroda buvo atidaryta gen. konsulo dr. J. Žmuidzino ir dail. J. Pautieniaus žodžiu prieš pat suvažiavimą. Tarybos sesiją pradėjo kr. valdybos pirm. Stp. Kęsgaila, pasveikindamas suvažiavusius ir pasiūlydamas atsistojimu pagerbti neseniai mirusį buv. kr. tarybos ir valdybos narį a.a. pulk. J. Giedraitį ir tautos veteraną prof. M. Biržišką. Tėvui J. Borevičiui, SJ, atkalbėjus invokaciją, sudarytas prezidiumas iš trijų tarybos narių buvusių tarybos suvažiavime prieš 10 metų — red. J. Kardelio, dr. P. Lukoševičiaus ir J. R. Simanavičiaus, sekretoriauti pakviesti P. Januška ir M. Kizis iš Windsoro. Į mandatų komisiją — J. Lukoševičius, P. Lelys ir Skripkutė. Į rezoliucijų komisiją — S. Jakubickas, inž. J. Kšivickas ir A. Kuolas.

Sveikinimai

Šią jubilėjinę sesiją žodžiu sveikino: gen. kons. dr. J. Žmuidzinas (kalbos tekstas dedamas atskirai). Dr. J. Sungaila, PLB pirmininkas: Džiugu matyti stiprią Kanados LB. Politinės kovos centras krypsta iš JAV į apsijungusią Vakarų Europą. J. Matulionis, PL B-nės vcepirm. ir buv. pirmosios Kanados kr. tarybos ir valdybos pirm.: Padėka visiems, kurie prisidėjo prie stiprios KLB išsugdymo. Svarbiausias uždavinys ateičiai — priaugančioji karta. Tam reikia stiprios lietuviškos šeimos, kuri, deja, pradeda svyruoti. Dar viena darbo sritis — dalyvavimas politinėje veikloje.

Pabaigoje žodžiu dar sveikino Otavos apyl. pirm. J. Šimanskis ir "NL" red. J. Kardelis.

Raštu sveikino — JAV tarybos prez. pirm. St. Barzdukas, JAV LB valdybos pirm. J. Jasaitis ir Sudburio apyl. pirm. St. Krivickas. Telegrama sveikino Londono apyl. valdyba.

Centro pareigūnų pranešimai

Juos padarė kr. v-bos pirm. S. Kęsgaila, ižd. P. Rudinskas, Kultūros Fondo pirm. T. J. Borevičius, SJ, Šalpos Fondo pirm. Iz. Mališka, Tautos Fondo pirm. V. Vaidotas. Be to, trumpesnius pranešimus padarė: J. R. Simanavičius, Baltu Federacijos valdybos narys: Prisidėta prie salvgu palengvinimo senatvės pensijai gauti, užmegzti ryšiai su feder. valdžia konsulų pripažinimo reikalu. Pageidavimas — kurti Baltų Federacijos skyrius apylinkėse. J. Kardelis pranešė apie politinio komiteto veikla. A. Liūdžius, Garbės teismo vardu — išspręsta viena byla. Agr. Juozapavičius, kontrolės komisijos vardu, — viskas rasta tvarkoje.

Apylinkių pranešimai

Pranešimus padarė: Montrealio, Otavos, Oakvillės, Sudburio, St. Catharines, Wellando, Rodney, Toronto, Delhi apyl. atstovai. Įdomesni įvykiai: Montrealy mokyklose mokosi 230 mokinių, veikia 30 organizacijų, miršta Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelis, kurių buvo 3. Otavoje: iš viso yra 150 lietuvių, veikia mokykla su 8 vaikais. Oakvillėje: 50 lietuvių, veikiama šeimyniškai, rinkiminė urna vežiojama po namus. Sudburyje: veikia mokykla su 30 vaikų, surengta vasaros stovykla. St. Catharines: veikia mokykla su 33 vaikais, labai gausūs minėjimai ir kitokie parengimai. Spauda išpučia nesutikimus. Rodney: mokykloje 32 vaikai, daugiau lietuviškumo įnešama į šeimą per mokyklą. Kur yra žadėtasis moksleivių bendrabutis? Toronte: mokykloje — 500 mokinių, stovyklose — 400. Delhi: veikia mokykla, ūkininkų klubas. Ruošiama Londono vyskupijos Liet. Katalikų Diena.

Diskusijos ir nutarimai

a. Kultūros Fondą ir Šalp. Fondą subordinuoti krašto valdybai. Tu fondų pirmininkai tarybos atskirai nerenkami, bet krašto valdybos kviečiami. Ta prasme pakeičiamas statutas.

b. Minint 1863 metų sukilimo šimtmečio sukaktį, paskelbti 1963 m. Sukilėlių Metais.

c. Kanados Liet. Fondo įstatai, paruošti praeitame suvažiavime išrinktos komisijos ir referuoti Ignaičio, priimti. Fondo organizacijai galutinai baigti sudarvta fondo valdyba: V. Ignaitis, Stp. Jakubickas ir Januška.

Valdomųjų organų rinkimai

Naujosios krašto valdybos būstinė sekančiai kadencijai nubalsuota Montrealyje.

Į KLB krašto valdyba išrinkti: Pr. Rudinskas, Iz. Mališka, dr. P. Lukoševičius, J. Kardelis, dr. J. Šemogas, A. Norkeliūnas, dr. Povilanis, T. J. Borevičius, SJ, J. Adomaitis. Kandidatai: G. Rukšėnas, J. Adomonis. Kontrolės komisija palikta ta pati: V. Sonda, St. Juozapavičius ir A. Ankudavičius.

Garbės teismo sudėtis palikta ta pati, priirinkus antruoju kandidatu J. Gustaini.

Ypatinga padėka išreikšta Stp. Kęsgailai, tris metus buvusiam KLB pirmininku.

Sąmata priimta $2.000 sumai.

Pasaulio lietuvių seimas

Atsižvelgiant į tai, kad sekančiais metais Toronte įvyksta pasaulio lietuvių seimas, PLB valdybai pageidaujant, Kanados Lie-

(nukelta į 6 psl.)

Kas naujo Kanadoje?

Pirmasis Kanados satelitas 300 sv. bus iššautas erdvėsna rugsėjo pabaigoje iš Vandenburg bazės Kalifornijoje. Galės skristi apie žemę 100 ar daugiau metų. Jis skris maždaug 625 mylių augštyje nuo žemės ir jo pagrindinis tikslas — tirti augštuosius erdvės sluogsnius.

★

Pagalbos teikime užsieniui Kanada užima 10-tą vietą pasaulio valstybių tarpe. Tokia Kanados laikysena susilaukia kritikos JA Valstybėse. Tik penktadalis nuošimčio visų valstybės pajamų skiriama užsienio pagalbai. Neturtingesni kraštai, kaip Italija, Japonija, Belgija, Portugalija skiria daug daugiau atsilikusiems kraštams.

★

United Church Kanadoje moderatoriumi išrinktas dr. J. R. Mutchmor, kuris visa laika priešinosi sekmadienio kinam ir teatram. Taip pat jis kritikuoja bingo, alkoholi ir labiausiai katalikus. Pasak jo, imigracijos ministerija favorizuoja katalikus ir jų perdaug įsilcidžia. Esą katalikai gresia Kanados laisvei bei demokratijai.

★

Kanada ir Švedija pasirašė sutartį, pagal kurią abi valstybės bendradarbiaus atominės jėgos panaudojime taikos tikslams.

★

JAV ambasadoriumi Kanadai paskirtas 59 metų diplomatas W. W. Butterworth, kuris iki šiol buvo ambasadoriumi prie Europos ekonominės sąjungos Briuselyje. Naujasis ambasadorius diplomatinėje tarnyboje yra jau 33 m.

★

Kanadiškos monetos įstatymu uždraustos vartoti JAV telefono būdelėse. Nors monetų dydis yra visai toks pat, tačiau pagauti vartojant kanadiškas monetas gali būti nubausti iki $1.000.

★

Pasaulinė paroda 1967 m. gali įvykti Montrealyje ir tikimasi, kad tam bus gautas leidimas iš tarptautinių parodų biuro, kuris tą klausimą svarstys lapkričio 15 d. Paryžiuje. 1967 m. pasaulinė paroda turėjo įvykti Maskvoje, bet rusai netikėtai atsisakė ją rengti, nors anksčiau norėjo. Paroda Montrealyje sutaptų su Kanados šimtmečio minėjimu ir jos įrengimas kainuotų $40 mil. Tos išlaidos būtų padengtos federacinei valdžiai prisidedant su $20 mil., Quebeco provincijai — $15 mil., Montrealio miestui—$5 mil.

★

Kanados premjeras J. Diefenbakeris buvo vienas labiausiai pasipriešinusių Britanijos įsijungimui į Europos ekonominę sąjunga. Londono konferencijoj jis net pagrasino, kad Britanijai į sąjunga įstojus, Kanada turės pakeisti savo ginklavimosi ir gynybos pažiūras ir bus priversta nekreipti dėmesio į Europos saugumą. Kanados karinės pajėgos iš Atlanto Sąjungos būtų atitrauktos. Kanadoje tokia J. Diefenbakerio laikysena nėra populiari.

★

Kanados Bankas sumažino nuošimti už paskolas iš 6 iki 5½%. Nuošimtis buvo pakeltas birželio pabaigoje, kada užsienio kapitalo rezervai krašte buvo visiškai sumažėję.

Savaitės įvykiai

BRITŲ BENDRUOMENĖS PREMJERŲ KONFERENCIJOS PAGRINDINĖ TEMA buvo Britanijos įsijungimas į Europos ekonominę sąjungą. Iš 16 dalyvavusių premjerų nevisi pasisakė prieš įsijungimą. P. Afrikos prancūziškai kalbančios tautos yra už sąjungą su Europa, nors jų balsas nedaug tereiškia. V. Vokietijos spauda į tas diskusijas žiūrėjo su tam tikru pasitenkinimu. Anot "Frankfurter Neue Presse" tai dar vienas žingsnis į anglų imperijos subyrėjimą, nors jau ir dabar Britų B-nė yra praradusi savo reikšmę pasaulyje.

Toronto un-to prof. J. T. Sayvell pareiškė, kad Kanados premjeras J. Diefenbakeris, Australijos Menzies ir Indijos Nehru suinteresuoti ne tiek Britų B-nės išlikimu, kiek savo interesų išsaugojimu. Prof. A. R. Lower pavadino tas premjerų kalbas nerealiomis. Kai kurie Afro-Azijos premjerai Europos ekonominę sąjungą pavadino naujuoju imperializmu.

Kanados liberalų partija taip pat kritikavo Diefenbakerio laikyseną Londone. Esą Britanijai ton sąjungon įsijungus, Kanados ekonominė padėtis gali tik pagerėti. "Financial Post" rašo: "Kanados delegacija pamiršo vieną faktą, kad niekas už Kanados ribų neišspręs mūsų ekonominių problemų. Tai padaryti yra mūsų uždavinys".

"Jeigu Macmillan ateitų ir atsiprašytų Diefenbakerį, kad jis iš viso galvojo apie įsijungimą į sąjungą, Kanada vistiek turėtų ekonominių sunkumų. Jeigu Britanija, neatsižvelgdama į savo sąjungininkus įsijungs, tai Kanados sunkumai bus kilę ne dėl to".

"Mums reikėtų spręsti savo problemas namuose, o ne svetur. Kanados ekonominės negerovės yra čia pat, krašto viduje, tad pagrindinis mūsų uždavinys ir turėtų būti panagrinėti jas ir pašalinti, o ne laukti, kad kiti kraštai mums padėtų".

Nežiūrint opozicijos, Britanija ryžtasi tęsti derybas dėl dalyvavimo Bendrojoj Europos rinkoj.

Amerikos negrų sukilimas?

Negrų nerimstas vadovas baptistų dvasiškis Martin Luther King pasiuntė JAV prezidentui telegramą, perspėdamas, jei baltųjų politika nepasikeis pietuose, tai negrai imsis ginklo ir pradės teroro aktus, gindami savo teises. Pasak jo, valdžios politika JAV pietinėj daly turi radikaliai pasikeisti ir traktuoti negrus lygiai su baltaisiais.

Sov. Sąjungos vadai pagrasino, jei Amerika ką nors darys Kubai, apšaudys Ameriką savo raketomis. Reiškia, Rusija skaito Kubą savo globotine ir ryžtasi ją ginti kad ir nuo artimų kaimynų. O žmonės vis tvirtina, kad Castro nėra komunistas?

Kubon atvežti rusų kariai nėra eiliniai kareiviai, bet gerai apmokyti technikai, kurie gali vadovauti įvairiems daliniams. Amerikos kariai specialistai sako, kad "padėtis yra nepakenčiama". Ir tai yra grėsmė pačiai Amerikai. Rusų povandeniai laivai, lėktuvai su raketomis naudos Kubą kaip bazę. Rusų kariuomenės pajėgos yra išdėstytos pagal Amerikos krantus ligi Panamos kanalo. Rusai jau siurbiasi prie Amerikos gynybos svarbių sričių.

Brazilijos prez. J. Goulard laimėjo svarbų susikirtimą su kongresu varžybose dėl valdžios. Kongresas, spaudžiamas kairiųjų unijų generalinio streiko balsų dauguma sutiko vykdyti plebiscitą sausio 6 d. Jame tauta pasisakys ar palikti dabartinę parlamentinę valdymo sitemą, ar grįžti prie senosios, kur visa valdžios jėga priklausė prezidentui.

Alžerijoj gyvenusių **1.000.000** europiečių pasitraukė 800.000. Alžerijos dabartiniai vadovai mano kreiptis pagalbos į komunistines R. Europos valstybes. Vakariečiai traukiasi iš visų naujų Afrikos valstybių. Tuščioms vietoms užpildyti važiuoja komunistai.

Išeivijos vaidmuo gali būti lemiantis

GEN. LIETUVOS KONSULO ŽODIS JUBILĖJINIAME KANADOS LB TARYBOS SUVAŽIAVIME

Kai su kiekviena diena ateina iš okupuotos Lietuvos neramių žinių, jog maskoliai vis labiau suniekina lietuvių dvasines bei kultūrines vertybes ir virpėdami savo hitleriška "vyresniojo brolio" išdidybe stengiasi surusinti kelių tūkstančių metų senumo lietuvių tautą, kiekvienam lietuviui tremtyje darosi visiškai aišku kuo ir kaip jisai gali ir turi padėti kovoje už savo tautos egzistenciją. Jis žino, kad svarbiausias ir našiausias veiksnys tose kautynėse yra lituanistinis švietimas, ugdantis lietuviškas asmenybes, naujus kultūrinių vertybių kūrėjus ir uždegantis jaunąją kartą meile savo tėvų žemei ir tuo pačiu palaikantis lietuvių bendruomenės gyvybę. Tatai ir yra svarbiausias tautinis arsenalas ir kapitalas, skirtas dvasiniam karui už Lietuvos laisvę. Štai kodėl, pasakyčiau, tatai yra kartu ir neklaidingas, jos nealinantis, tėvynės laimės gairėmis nusmaigstytas B-nės kelias.

Užtat realisto akimis žvelgiant į esamą padėtį — į taip greit retėjančias kultūrininkų gretas — labai jau reikėtų, kad bendruomenės vadovybė susirūpintų sudaryti stipendijoms fondą nors keletui lietuvių, pasiryžusių moks lintis Lietuvos istorijoje, lituanistikoje ir žurnalistikoje. Juk kiekvienas jau pastebim, jog kasdien vis darosi sunkiau ir sunkiau kovot su okupanto propagandos smurtu, nes, kaip minėjom, mūsų vienintelio ginklo — plunksnos — nešėjai, nepaisant mūsų didelio liūdesio, nesulaikoma sparta žengia į anapus šio gyvenimo.

Kalbėdamas apie bendruomenę, norėčiau teigti dar štai ką: — siekdami savo žemei laisvės, neleiskim sau, kaip išeiviai, politiškai susitraukti iki nieko, nes sena nesugriaunama istorijos paliudyta tiesa yra ta, kad išeivija dažnai atlieka lemiantį veiksmą tautų kelyje į laisvę. Tam pavaizduoti prisiminkim, kiek mūsų išeiviai padėjo paskelbti ir atkurti Vasario 16-sios Lietuvą ir daug sakantį fakta, kad Lietuvos nepriklausomybės šūkį visų pirmiausia iškėlė Šveicarijos lietuviai (1916 m. balandžio mėn.), po to JAV-bių, Rusijos ir Lietuvos lietuviai.

Dar viena ir paskutinė, man rodos, leistina pastaba:

Budėdami ir tikėdami į šviesiausią ateitį, negriskime iš įsibėgėjimo Lietuvos išvadavimo vilties nauju, šikart atominiu karu, nes nebūtinai nuo karo nukentėjusios gausios ir galingos imperijos šiandien neatbundamai ilsis savo pelenuos.

Noriu į sesiją susirinkusiems palinkėti geriausios sėkmės atlikti užsibrėžtus darbus, vadovaujantis ta rezistencine dvasia, kuri tebėra gyva Lietuvoje ir kuri atsispindi 1955 m. vasario 16 ranka surašytoj Sibiro keturiu lietuvaičių maldaknygėje. Joje tarp kitko taip kalbama:

"Mūsų tautos kankiniai, išmelskite stiprybės, sumanumo ir vienybės mūsų tautos darbuotojams, išmelskite tikrą šviesų amžiną atilsį galvą pagulėdžiusiems už savo žemę . . . Marija, leiski prisikelti mūsų šventai Lietuvai, kad kitų tarpe šviestų, spindėtų kaip šviesi žvaigždė".

Ir baigdamas norėčiau kartu su jumis prisiminti, jog garsusis tautų suvereniteto teorikas Jean Jacques Rousseau yra pasakes, kad jis niekad nebuvo toks laimingas kaip Paryžiuje veikdamas jaunų patriotų būrvje. Ogi ir jūs čia susirinkot, jausdami tėvynei **skola,** kuria siekiat apmokėti. Štai dėlto ir ateina mintis, jog nerienas jūsų, čia susirinkusių, po eilės **nesugrįžtamu** metų džiaugsitės, **kaip** anas didysis prancūzas, prisiminę savo veikimo valandas, išgyventas Kanados sostinėje, tėvynės laisvės darbuotojų - bendradarbių būryje.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00. Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

Svarus žodis

Neužgesinkite dvasios!

Prof. K. RAHNER, SJ

Dvasia gali būti užgesinta Bažnyčioje, jei ir nevisiškai, tačiau iki tokios baisios apimties, kad mus turėtų gąsdinti Teismas, kuris pirmiausia palies Bažnyčios narius. Ir todėl visus mus turėtų kankinti rūpestis, kad MES galime būti tie, kurie dvasią gesina. Gesiname ją išdidžiu visko geriau žinojimu, širdies sustingimu, bailumu, nenoru būti pamokomais visų naujų impulsų, naujo veržimosi akivaizdoje. Kaip daug kas būtų kitaip, jei tai, kas nauja Bažnyčioje, nebūtų sutinkama su ironišku pasipūtimu, su tuo konservatyvizmu, kuris gina ne Dievo garbę ir Bažnyčiai Jo apreikštas tiesas, bet tik save patį, gina tik tai, kas seniai įprasta ir priprasta, kuris tenori išsaugoti progą gyventi be kasdieninio skaudaus dvasinio keitimosi.

##

Gyvename laikus, kai nebeišvengiamai reikia su drąsa naujiems ir neišbandytiems dalykams prasiveržti iki kraštutinės ribos... Sprendžiant tikras problemas, šiandieną nebėra leista klausti: iki kur turiu eiti, nes mane aplinkybės spiria bent kiek pasislinkti? Mes turėtume klausti: iki kur galima eiti išnaudojant visas teologines ir pastoracines galimybes? Dievo karalystės padėtis šiandieną yra iš tikrųjų tokia, kad mes turime drįsti mesti visas jėgas ir rizikuoti pačius kraštutinius bandymus, jei dar norime išsilaikyti tokiais, kokiais būti Dievas iš mūsų reikalauja.

Jei norime išvengti dvasios užgesinimo, yra būtina teisinga ir drąsi bažnytinio paklusnumo interpretacija. Šis paklusnumas yra šventas. Paklusnumas Kristaus įgaliotiniams yra Kristaus dvasios veikimo Bažnyčioje žymė. Elgesys, kuris išvestų iš vyskupų, iš popiežiaus Bažnyčios, rodytų Kristaus dvasios klastojimą. Tačiau jei yra tiesa, kad Dievo Dvasia veikia Bažnyčioje netik per oficialius Dievo įgaliotinius, per hierarchiją, bet ir per hierarchijai nepriklausančius, per pasauliečius pačią hierarchiją, — tai yra ir eilinių žmonių, kuriuos Dievas apdovanojo savo ypatingos malonės našta. Ir būtų geriau, jei daug daugiau žmonių tikėtų, kad Dvasia jiems tokią malonę gali suteikti. Jie turi teisę ir pareigą nesidangstyti tyliu, patogiu ir esmėje jokio tikro nuolankumo nerodančiu paklusnumu, bet privalo kalbėti, šaukti, atverti savo nuomonę, (kuri kaip tik gali būti Dievo Dvasios mintis) netik visiems kitiems, bet ir Bažnyčios valdytojams — vis iš naujo, be paliovos, net jei šiems būtų įkyrūs...

##

Prie būtinų sąlygų dvasios gyvybei ugdyti priklauso ir drąsa neišvengiamai nuomonių kovai. Bažnyčia nėra "viena širdis ir viena siela" iki tokio laipsnio, kad joje visiškai nebegalėtų būti kovos ir iš vienas kito nesupratimo kylančio skausmo. Bažnyčioje tikrumoje yra daug ypatingų Šventosios Dvasios dovanų — charizmų ir nei vienas neturi jų visų ir niekam nėra suteikta galia visas šias dovanas valdyti. Nes net ir rūpestis Bažnyčios vienybės ir meilės išlaikymu, pavestas vienam iš hierarchijos laipsnių, nereiškia visų šių dovanų valdymo. Ne; mes krikščionys, visuomet turėsime ir privalome daugely dalykų turėti skirtingas nuomones, privalome turėti skirtingas kryptis; vienas kitą neturi tobulai atitikti. Ant uniformizmo statoma meilė būtų be galo lengva. **Bet krikščionių Bendrijoj privalo viešpatauti meilės dvasia, kuri sujungia į vienątą daugelį visuomet skirtingų dovanų; meilės, kuri kitą asmenį pilnai priimtų ir gerbtų net ir tada, kai mes jo "nebesuprantame".** Veikimo plotmėje meilės principas reikalauja, kad Bažnyčioje kiekvienam būtų leista sekti savo dvasią, kol nėra visiškai tikra, kad jis apsirinka. Taigi, mes privalome kiekvienam pripažinti tikėjimo grynumą, laisvę bei gerą valią ir šia prielaida vadovautis, kol nebus įrodyta, jog yra priešingai. Tiesa, galutinį sprendimą, ar tai atskiru atveju buvo įrodyta, tegali padaryti oficialieji Kristaus įgaliotiniai, o ne pats tokio sprendimo paliestasis. Tačiau kiekvieną šių įgaliotinių kaip tik dar labiau rūša šventa pareiga (kurios vykdymą jie privalės atidengti Teismo dieną) nuolankiai ir giliu savęs pažinimu remiantis patikrinti, ar toks įrodymas iš tikrųjų teisingas, ar gal jis tėra neapgalvotai skubus ir iš savimeilės, iš savo vieno asmeninio dvasinio akiračio bei sugebėjimų teišplaukiantis. Kantrybė, tolerancija, sugebėjimas leisti kitam gyventi ir veikti, jei jo veiksmų klaidingumas nėra tikrai įrodytas (o ne atvirkščiai: betkokios iniciatyvos uždraudimas, kol paliestasis pats formaliai neįrodys jos leistinumo) yra specifinės bažnytinės dorybės, išplaukiančios iš Bažnyčios esmės. Bažnyčia nėra totalitarinė sistema.

##

Jei visi melstųsi, jei kiekvienas, žinodamas jam suteiktų dovanų ribotumą bei mažumą, Dievo akivaizdoje jaustų sąžinės išgąstį; jei kiekvienas būtų pasiruošęs gerbti kitų dovanas, nors jų neturi pats; jei paklusnumas neišstumtų drąsos prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ir drąsa turėti savo nuomonę neišstumtų paklusnumo; jei egzistuotų pasiryžimas daryti net radikalius bandymus, matant, kad kraštutinė situacija, kuri yra mūsų dalis, su atsargiu slinkimu ligšioliniais bėgiais nebegali būti atlaikyta.— tada galbūt atsirastų erdvė, kuri taip pat priklauso prie Dievo malonių, dvasios gyvumo, kurį tegali suteikti taip pat tik Dievas vienas. Tada mums nereikėtų bijoti, kad mes Dievo Teisme išgirsime priekaištą, jog mes savo širdies tingumu ir bailumu užgesinome dvasią ir to netgi nenorėjome pripažinti.

Vertė K. Ž., "Ateitin"

##

Red. Šis straipsnis yra ištrauka iš ilgokos autoriaus kalbos Austrijos katalikų dienos dalyviams, kurios pagrindinė tema buvo "Neužgesinkime dvasios". Žodžiai paimti iš šv. Pauliaus laiško tesalonikiečiams 5,19. Autorius yra Insbrucko un-to dogmatinės teologijos profesorius.

Kosmonautai pasityčiojo iš religijos

Pūlk. ltn. Pavel Popovič per Maskvos televiziją, vienos senos tariamai tikinčios 70 mt. moterėlės buvo paklaustas, ar matęs Dievą, nes juk buvęs nuskridęs net į septintąjį dangų. Popovič atsakė teigiamai: "Aš tai galiu patvirtinti. Aš mačiau Dievą. Jo pravardė Nikolajev Andrian Grigorjevič". Maskvos radijas pasakė, kad publika pasijuokė iš Popovičiaus išdaigos. Nikolajev — tai antras kosmonautas, su kuriuo Popovič buvo erdvėje susitikęs — praskrido vienas pro kitą.

Komunistai yra naivūs teigdami, kad ko mes savo akimis nematome, to ir nesą. Niekas pvz. savo akimis nematė Popovičiaus proto, tad visi turėtų teigti, kad Popovičius beprotis. Niekas nematė nei meilės, nei neapykantos, tad komunistai turėtų paneigti tuos sielos reiškinius kaip prietarus. Bolševikai propaguoja tokius posakius ir teiginius, kurie rodo jų galvojimo primityvumą.

Bonna. — Katalikų žinių agentūra — KNA Vokietijoje praneša, kad Novoje Sielo vietovėje, vak. Ukrainoje turėjęs būti atšauktas ateistinio filmo apie "Prietarus" rodymas, nes į cerkvę buvo nuėję viso kaimo gyventojai, net ir komjaunimo sekretoriaus neišskiriant.

Kokioj aplinkoj bręsta Amerikos jaunimas?

GERARDAS BALČIŪNAS

Bėgdamas nuo komunistinės priespaudos, lietuvis tremtinys atvertė netik naują gyvenimo lapą, bet taip pat pakeitė savo socialinę - ekonominę aplinką. Palikdamas tėvynę, jis nusigręžė netik nuo gamtinių ir geografinių jos ypatybių, bet iš dalies ir nuo jos kultūrinių vertybių, kurios buvo sukurtos Lietuvos sąlygose. Šios vertybės padarė jį tuo, kuo jis buvo. Augęs Lietuvoje jis buvo formuojamas 19 š. idealistinių ir racionalistinių filosofijos srovių ir, daugumoje atvejų, buvo tomistinės sistemos kūdikis. Jis pripažino prigimtinės teisės pirmumą ir, kas svarbiausia, objektyvių vertybių egzistenciją. Jis brendo agrarinės sistemos aplinkoj, nepatirdamas aršiausių kapitalizmo pasireiškimų.

Patekęs į Š. Ameriką, jis išvydo perdėm skirtingą civilizaciją. Nejučiom ši civilizacija pradėjo reikštis priversdama jį taikytis prie pasikeitusių aplinkybių. Būtų nerealu galvoti, kad tremtinys, nežiūrint lietuviško pagrindo, galėjo pilnai atsispirti amerikinei aplinkai. Anksčiau ar vėliau naujos sąlygos privertė ieškoti kompromisų tarp praeities vertybių ir dabarties reikalavimų. Ateiviui visdėlto ta vidujinė kova buvo ir yra lengvesnė, nes jis išsinešė iš tėvynės pasaulėžiūrinį pagrindą. Bet jo vaikai neturi šios apsaugos, ir juo aukščiau jie kils mokslo atsiekimuose, juo daugiau juos veiks filosofinė ir socialinė aplinka.

Pelnas — socialinio gyvenimo mastas

Nors žmogus nevien duona gyvena, jos reikšmės nevertėtų mažinti. Moderniose sąlygose duona pavirto į komplikuotą ekonominę sistemą, kurios pagrindą Amerikoje sudaro monolitinis kapitalizmas. Tiesa, dabartinis kapitalizmas gerokai skiriasi nuo jo pramoninės revoliucijos brolio. Tam tikri žiaurumai bei kietumai tapo socialinės globos įstatymų apkarpyti, bet iš esmės jis nėra pasikeitęs, nes privati iniciatyva ir pelnas liko jo pagrindiniai tikslai. Iš senojo privataus kapitalizmo jis virto viešuoju kapitalizmu, nes netik viešųjų bendrovių, bet ir akcininkų skaičius padidėjo. Kadangi bendrovių tikslas yra pelnas, tai pelnas pasidarė milijonų akcininkų pagrindiniu interesu. Pelno principas yra paglemžęs astronomišką skaičių amerikiečių ir kanadiečių. Kaip ir kiekvienas bendrinimas, taip ir šis, turi tam tikrų netikslumų, bet jis maždaug apibūdina Š. Amerikos visuomenės atmosferą, kurioje gyvena mūsų akademinis jaunimas bei jaunieji intelektualai.

Nelaimei, pelno principo jėga nesibaigia ties bendrovių durų slenksčiu. Pakeitęs ribą, pelnas įsiskverbė į plačiąją visuomenę, pateikdamas jai mastą, pagal kurį yra matuojami žmogaus atsiekimai. Kitais žodžiais tariant, tas yra laikomas sėkmingu žmogumi, kas yra pasiekęs augštą materialinį lygį. Nei viena kita vertybė neturi tokios svarbos socialinio lygio atsiekime kaip žmogaus materialinis pajėgumas. Mokslas, menas ir kiti kultūriniai laimėjimai yra tik antraeilės reikšmės.

Civilizacija, pagrista materialiniu išskaičiavimu, daugiausia dėmesio kreipia ne į žmogaus dvasines vertybes, bet į vis augštesnį ekonominį lygį.

Tam reikia didinti netik gamybą, bet ir vartojimą. Žmogus yra visur persekiojamas modernios psichologijos dėsniais pagrista reklama, įtaigojančia vis didesnį ir didesnį prekių pirkimą. Ekonominė ir visuomeninė struktūra, pagrista masine gamyba ir prekių paskirstymu, sukuria ir masinę civilizaciją, kur, vieton kėlimo augštyn, gauname smukimą žemyn. Literatūra ir muzika tampa pritaikyta ne išlavintos mažumos reikalavimams, bet plačių masių pigiam laiko praleidimui. Politinė pasaulio padėtis, pasireiškianti mirtinoje įtampoje tarp Rytų ir Vakarų, irgi neteikia visuomenei pastovumo. Dauguma gyvena ta diena, nes senieji dievai mirė, o naujasis dievaitis yra paskendęs materialinėje gerovėje.

Kodėl taip atsitiko?

Dalį atsakymo rasime technologinėje pažangoje, kuri per pastaruosius 200 metų vis ryškiau ėmė prarasti sąlytį su žmogaus dvasine pažanga. Kita dalis atsakymo slypi paties žmogaus vertybių supratime.

Žmogus skiriasi nuo gyvulio jau ir tuo, kad gali pasirinkti tarp kelių ar keliolikos galimybių. Instinktas nurodo gyvuliui kelią, o žmogus turi surasti elgesio normas. Čia ir glūdi filosofijos svarba, nes jos uždavinys yra nustatyti žmogaus pasaulėžiūrą ir tas moralines vertybes, nurodančias jam netik kelią į tikslą, bet ir patį gyvenimo tikslą.

Viena svarbiausių filosofinių srovių Amerikoje yra **pragmatizmas**, kurio šaknys glūdi protestantiškame pasaulietiškume, ypač puritanizme. Ši pažiūra skatino laisvės ir lygybės jausmą, leisdama kiekvienam praktiškai spręsti problemas ir savaip aiškinti šv. Raštą. Tokia pažiūra sukūrė nepaprastą dinamizmą, kuris ir stūmė Amerikos visuomenę technologinės pažangos keliu. Buvo tikima, kad vienas Dievo ženklų, rodančių, jog tikintysis priklauso išrinktųjų grupei, yra pasisekimas ekonominiame gyvenime.

Amerikiečiai dažnai nusiskundžia, kad europiečiai nesupranta pragmatizmo teorijų, laikydami jas "biznierių filosofija". Gal ir taip, bet faktas lieka faktu, kad ši srovė yra perdėm pritaikyta praktiškam gyvenimui augštai išvystytoje technologinėje civilizacijoje.

Tiesos mastas — praktinė nauda

Kiekvienos filosofinės sistemos branduolį sudaro jos teorijos apie "tiesą", nes nuo to priklauso kitos sąlygos. Kas yra "tiesa" pragmatizme? Vienas žinomiausių pragmatikų James yra pasakęs, kad "tiesa" yra tai, kas yra praktiškai įvykdoma" (truth is what werks) ir naudinga mūsų galvojime (what is expedient in our thinking). Šią teoriją yra labai lengva klaidingai suprasti. Jei pvz. vagiui pasiseks nusikaltimas, jis atneš naudos ir tokiu būdu taps teisingu elgesiu. Bet tai nėra pragmatizmo pažiūra. Įvykis ar reiškinys netampa "tiesa" vien dėlto, kad jis man, kaip **asmeniui**, yra naudingas egoistine prasme. Pragmatikai sako, kad klausimas ar idėja tik tada yra naudinga, jei tampa naudinga visuomenei.

Iš to matome, kad pragmatizmo "tiesa" nėra objektyvi ir nesikeičianti, bet reliatyvi. Jei "tiesa" yra reliatyvi, tai ir kitos vertybės yra reliatyvios, nors tam tikra prasme objektyvios — visuotinės. Jos, sykį nustatytos tam tikrai epochai, tampa konkrečiom ir paskiram asmeniui nevalia jų nepripažinti vien dėlto, kad jam jos nėra naudingos. Tuo pabrėžiama vertybių socialinė reikšmė, nes jei vertybės nėra vien tik tuščias žodžių svaidymas, turi pasireikšti ir būti išbandytos visuomeniniame gyvenime.

Pragmatizmo įtaka yra nepaprastai didelė politinėje ir švietimo srityje. Pastarojoj Dewey įtaka labai žymi, nes pragmatizmo socialinė filosofija priskiria individui faktinę atsakomybę už aktyvų dalyvavimą socialiniu problemų sprendime. Kadangi ši srovė yra įsisunkusi į visus visuomenės sluogsnius, mūsų jaunimas negali išvengti jos įtakos. Nesunku suprasti, kad reliatyvios tiesos teorija yra priešinga tautiškumo sąvokai, suprastai taip, kaip ji yra dėstoma dr. J. Girniaus knygoje "Tauta ir tautinė ištikimybė". Jei lietuvybė yra reliatyvi ir mažai naudinga, tai Amerikos visuomenės turinyje bręstančiam mūsų jaunimui, ji gali pasidaryti nereikalingas balastas. (Bus daugiau)

Paskutinis KLB krašto v-bos posėdis

įvyko rugsėjo 11 d. pirmininko Stp. Kęsgailos bute. Priėmus praėjusio posėdžio protokolą, pirmininkas pažymėjo, kad visi nutarimai išpildyti ir toliau informavo bėgamuosius reikalus: iš Otavos gautas atsakymas, kad min. pirm. J. Diefenbakeris Londone dalyvauja Britanijos Bendruomenės posėdžiuose ir KLB krašto tarybos sesijos metu nebus sugrįžęs; vainiko prie žuvusiems už laisvę paminklo niekam neleidžiama padėti; IX Lietuvių Diena Windsore praėjo labai gražiai, o ypač buvo gražu, kad dalyvavo labai daug jaunimo ir koncerte publikos buvo net daugiau, negu baliuje.

Tautos Fondo vedėjo keltas klausimas. liečiąs Toronto apylinkę, patartas išsiaiškinti vietoje.

Nutarta nupirkti rotatorių, kuriam reikia apie $300.

Priimta provizorinė sekančios kadencijos sąmata $2.200 sumai, kuri bus pasiūlyta kr. tarybai priimti. Priimta padėka poniai A. Zubienei, kuri atsidėjusi ir nuoširdžiai dirbo mašininkės darbą visus trejus valdybos kadencijos metus.

Baigiant paskutinį KLB kr. valdybos posėdį, pirmininkui Steponui Kęsgailai pareikšta visos valdybos padėka, kad jis visus posėdžius vedė planingai, pasiruošęs, taktiškai, visus reikalus trejus metus taip tvarkė, kad Kanados Lietuvių Bendruomenė, plačiu pripažinimu, yra išauginta į vieną pavyzdingiausių bendruomenių Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rėmuose. Padėkota poniai J. Kęsgailienei, kuri p. Kęsgailai nuoširdžiai talkino visuose jo darbuose.

KLB KV Informacija

Gen. Douglas MacArthuras — 3.

UOLA RAMIAJAME VANDENYNE

Paruošė VYT. KASTYTIS

Tautinė gvardija ir "Vaivorykštės" divizija

I D. karas Europoje amerikiečius privertė susimąstyti. Viešoji opinija norėjo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės laikytųsi visiško neutralumo. Tačiau generolams ir politikams amerikiečių įsikišimas į karą atrodė beveik neišvengiamas. Karo sekretorius Newton D. Baker nutarė, kad yra būtina pakeisti viešosios opinijos nuomonę. Šioje srityje didžiausią vaidmenį galėjo suvaidinti amerikiečių spauda. Newton D. Baker pasirinko majorą Douglą MacArthurą savo kariniu padėjėju ir sekretoriumi spaudos reikalams.

Amerikiečių visuomenė būtų pasipriešinusi didesniam reguliarios kariuomenės organizavimui. Vienintelė logiška išeitis majorui MacArthurui atrodė tautinės gvardijos daliniai, kuriuos galima buvo sudaryti iš civilių gyventojų savanoriškumo pagrindu.

Jam kelią mėgino pastoti kaikurie augštieji karininkai, nes jų nuomone geru kareiviu tegali būti reguliarios armijos narys. MacArthuras nenusileido. Karininkams jis priminė jau užmirštą faktą, kad pilietinio karo metu abiejų pusių kariuomenėms pagrindą davė civiliai savanoriai. Šiandien niekas negali abejoti jų parodyta drąsa ir didvyriškumu. Opozicija buvo priversta pakeisti savo nuomonę. Visoje Jungtinių Amerikos Valstybių teritorijoje buvo pradėti organizuoti tautinės gvardijos daliniai, kurie ir šiandien, praėjus daugeliui metų, yra pagrindinis amerikiečių kariuomenės rezervas.

Kai 1917 m. Jungtinės Amerikos Valstybės paskelbė karą Vokietijai, atrodė būtina pasiųsti bent vieną amerikiečių diviziją į Prancūzijos frontą, kad jos pasirodymas kautynių zonoje pakeltų sąjungininkų moralę. Tačiau visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse tuo metu buvo tik viena reguliarios kariuomenės divizija, kuri savo pasiruošimu galėjo prilygti vokiečių daliniams.

Majoras MacArthuras ir vėl pasiūlė tautinę gvardiją.

— Tautinės gvardijos vyrai kovotų kaip liūtai Amerikos teritorijoje, bet kažin ar jie norės būti liūtais Prancūzijai ir Anglijai? — pasigirdo abejojimų.

Abejojantiems majoras MacArthuras turėjo iš anksto paruoštą atsakymą:

— Nesąmonė! Jie kovos, nes juk yra žymiai logiškiau vokiečius mušti Europoje, negu laukti, kol jie išsikels Jungtinėse Amerikos Valstybėse...

Ir šį kartą laimėjo majoro MacArthuro logika. Į Prancūzijos frontą buvo nutarta pasiųsti tautinės gvardijos diviziją. Beliko išspręsti sunkų klausimą — kurią diviziją siųsti. Jeigu pasiųsi Niujorko diviziją, kitos valstybės pradės kelti triukšmą, kad iš jų buvo atimta garbė ginti Amerikos vardą karo lauke. Iš kitos pusės, Niujorko valstybės gyventojai keiks vyriausybę, kad ji jų vyrus pasiuntė mirti Prancūzijos apkasuose...

Į pagalbą atėjo majoro MacArthuro intuicija:

— Divizijos sudarymui panaudokime mažus tautinės gvardijos vienetus iš visų valstybių. Šiuo keliu mes išvengsime diskriminacijos ir skundų. Tegu ši divizija kaip vaivorykštė apjuosia visą kraštą.

Taip gimė 42-roji pėstininkų divizija, į istorijos knygas įėjusi 'Vaivorykštės" divizijos vardu. 1917 m. rugpjūčio 5 d. generolo William Mann vadovybėje ji išplaukė į Europą. Divizijos štabo viršininku, kaip ir galima buvo tikėtis, generolas pasirinko pulk. Douglas MacArthurą, kuriam tada buvo 37 metai amžiaus. Taip prasidėjo būsimojo karo vado karjera iš Prancūzijos apkasų, kuri ji vėliau nuvedė į Ramiojo vandenyno salas ir Korėjos pusiasalį.

Pirmasis kovos krikštas.

"Vaivorykštės" divizija užėmė kautynių pozicijas šalia prancūzų 7-sios armijos korpuso. Iš rankų į rankas einanti teritorija buvo nusėta giliomis artilerijos sviedinių duobėmis. Divizija gavo pirmąjį isakymą pasiųsti žvalgybinį dalinį į vokiečių pusę ir nustatyti vokiečių pajėgų stiprumą tame fronto ruože.

Prancūzų korpuso vadas gen. de Bazelaire buvo labai susirūpinęs, kaip ligšiol kautynių nematę amerikiečiai įvykdys šį uždavinį. Prieš prasidedant kautynėms jis atvyko į amerikiečių sektorių, kad, reikalui esant, amerikiečiams į pagalbą galėtų permesti prityrusius prancūzų dalinius.

Tuo laiku vokiečių artilerija atidarė ugnį. Atakai pasiruošę "Vaivorykštės" vyrai sustingo apkasu priedangoje. Generolas šypteléjo — jam buvo puikiai pažįstama pirmoji kautynių baimė, paralyžuojanti net drąsiausą vyrą. Generolo dėmesį patraukė augšto ūgio karininkas, staiga išlipęs iš apkasų. Nekreipdamas nė mažiausio dėmesio į aplinkui sproginėjančius vokiečių artilerijos sviedinius, jis ėjo nuo vyro prie vyro, juokaudamas, tapšnodamas per petį kaip geriausiam pažįstamam.

— Vyručiai, vokiečių artilerija savo ugnį yra nukreipusi į mūsų apkasus. Ji mus suplėšys į skutelius, jeigu mes čia ilgiau pasiliksime. Einam į jų pusę — ten jie artilerijos panaudoti negalės!...

Karininkas apsisuko ir, švilpdamas "Tipperary", patraukė į vokiečių pozicijas. Puolimui skirti "Vaivorykštės" daliniai staiga iššoko iš apkasų, sekdami karininko pėdomis...

— Mon Dieu! — atsiduso prancūzų generolas, netikėdamas savo akimis, nusišluostė prakaitą nuo kaktos. — Kas yra tas vyras?

Prancūzų karininkai trūktelėjo pečiais. Nei vienas jų nepažino puolimui vadovaujančio karininko. Tuo metu prie jų priėjo "Vaivorykštės" divizijos adjutantas kapitonas Wolf:

— Tas vyras, generole, yra pulkininkas MacArthuras!...

— Pulkininkas MacArthuras? Divizijos štabo viršininkas?

— Taip, generole.

— Negali būti! Kodėl divizijos štabo viršininkas turėtų vesti paprastą žvalgybinį dalinį į kautynes? Jūs juokaujate...

— Generole, tamsta nepažisti pulkininko MacArthuro. Pagal jo teoriją — juo augštesnis karininko laipsnis, juo didesnė jo atsakomybė savo vyrams priešo akivaizdoje...

Prancūzų generolas pakraipė galvą:

— Ne, aš nepažįstu jūsų pulkininko MacArthuro, bet su juo mielai norėčiau susipažinti...

Susipažinimas įvyko sekančią dieną. Prancūzų generolas de Bazelaire ant pulkininko MacArthuro krūtinės prisegė augščiausią Prancūzijos pasižymėjimo ženklą — Croix de Guerre...

Croix de Guerre sekė amerikiečių medalis Distinguished Service Cross su ąžuolo lapų šakele. Sužinojęs, kad "Vaivorykštės" D kuopą vokiečiai baigia suriesti į ožio raga, pulk. MacArthuras iš divizijos štabo nuskubėjo į fronto liniją. D. kuopos vyrus jis rado apverktinoje būklėje: spaudžiami vokiečių puolimo, jie buvo pasiruošę mesti ginklus ir bėgti į fronto užnugarį, tuo, žinoma, atidarydami kelią tolimesnei vokiečių atakai.

Sveikatos draugija pataria

AR ESI SKIEPYTAS?

Paėmus vidurkį, kiekvienas Kanados gyventojas — vyras moteris ar vaikas — gydytojams ir ligoninėms per metus išleidžia $100. Dalis šios sumos yra neišvengiama, bet daug galima būtų sutaupyti laiku patikrinus sveikatą ir panaudojus išbandytas apsisaugojimo priemones, kurių svarbiausia yra skiepai. Jie yra išrasti prieš daugelį ligų, bet nebėra tikslo skiepyti gyventojus nuo tokių ilgų, kuriomis čia nebesergama. Taip nuo geltonojo drugio skiepijami tik tie, kurie keliauja į šiltus kraštus. Nuo šiltinės yra skiepai, bet jie nenaudojami, nes šiltinė čia nesiplečia ir labai retas atvejis, kad kas susirgtų, bet karo metu Europoje labai plačiai buvo naudojami skiepai nuo šiltinės. Nuo kepenų uždegimo — hepatitis, nuo visokių išbėrimų ir visos eilės kitokių ligų dar nėra išrasta gerai veikiančių skiepų.

Plačiausiai Kanadoje naudojami skiepai yra nuo raupų, difterito, kokliušo, tetano — mėšlungio ir paralyžiaus arba polio. Praeitam šimtmetyje Montrealyje raupais susirgdavo kas ketvirtas vaikas. Daug mirdavo. Skiepai šią ligą nugalėjo, bet ji dar plačiai reiškiasi kaikuriuose pietiniuose kraštuose. Dar praeitais metais keleiviai atgabeno raupus į Britaniją ir daug kas sirgo. Todėl skiepai ir šiandien reikalingi.

Nuo difterito, kokliušo, mėšlungio — tetano ir polio skiepijama vienu kartu. Anksčiau vien Toronto mieste kiekvienais metais difteritu susirgdavo apie 1000 žmonių. Dabar nei vienas. Nuo difterito žmonės miršta, palieka su sugadinta širdimi arba kitokiais ligos pėdsakais. Kokliušas labai pavojingas mažiems vaikams. Nuo jo miršta ar lieka sužalotais plaučiais visam gyvenimui. Skiepai arba apsaugoja visiškai arba ligą sušvelnina. Mėšlungiu — tetanu užsikrečiama nuo nešvarių žaizdų. Ypač pavojingi visokie įdrėskimai su nagais. Ligos simptonai — raumenų sustingimas; paralyžuojamas sprandas ir žandikauliai, darosi sunku nuryti. Liga dažnai išsivysto į konvulsijas ir mirti.

Apsidrausti nuo polio susirgimų turima dvejopus skiepus — Salk ir Sabin.

Kanados sveikatos sąjunga, kuri rugsėjo 23-29 skelbia skiepų propagavimo savaitę, ragina tėvus, kad vaikus pradėtų skiepyti labai anksti. Jei galima jau nuo 3 mėn. amžiaus. Maži vaikai daug lengviau pakelia skiepus ir neserga, be to, kokliušas labi pavojingas naujagimiams. Iki mokyklinio amžiaus kiekvienas vaikas privalo būti skiepytas šešis kartus nuo kiekvienos ligos. Laimei, skiepai sumaišomi ir skiepijama nuo keturių ligų iš karto.

Mokyklų vaikams laiks nuo laiko skiepai kartojami. Reikalinga, kad ne tik vaikai, bet ir suaugusieji turėtų imunitetą nuo tų ligų. Rekomenduojama kas penki metai skiepytis nuo mėšlungio, raupų ir polio. Paprastai tėvai skiepija vaikus, bet nesirūpina patys savimi. Tėvų ligos atveju vaiko ateitis nemažiau gali būti sunaikinta kaip ir jam pačiam susirgus. Iš praeitais metais Ontario provincijoje susirgusių polio liga nei vienas nebuvo skiepijesis. **Br.**

Įvairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir **oro paštu** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvenę ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadeiniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.

94 Douglas Street, Sudbury, Ont. Tel. OS.3-5315, p. M. Venskevičienė.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Dabartinės Lenkijos lietuvius aplankius

Kan. dr. J. B. KONČIUS

Neseniai grįžo kan. dr. J. B. Končius iš Europos, kur lankė ir Lenkijos lietuvius rugpjūčio 17-28 d. Čia jis pateikia ryškesniuosius savo įspūdžius. Red.

Lenkiška kalba, lietuviška dvasia

Lenkijoj tyrinėjau CARE veiklą ir lankiau lenkų institucijas Varšuvoj, Krokuvoj ir kitose vietovėse. Taipgi man buvo labai įdomu susipažinti su lietuvių būkle Lenkijoj. Didžiausia lietuvių grupė ir geriausiai organizuota yra Punske, kuris yra tik 3 km. nuo Lietuvos ribos. Ten jie turi savo gimnaziją, kurioj mokosi 271 mokinys. Viskas dėstoma lenkų kalba. Lenkų valdžia apmoka mokytojams algas ir teikia gimnazijai išlaikymą. Lietuvių kalba yra privaloma ir ji dėstoma kasdieną. Direktorius ir visi mokytojai yra lietuviai. Mokiniai puikiai kalba lietuviškai, nes dauguma jų kasdien atvyksta iš kaimų į Punską iš apylinkių po 7 ir daugiau km. Bendrabučio neturi. Mažas mokinių skaičius gyvena miestelyje privačiuose butuose. Gaila, kad prie šios gimnazijos nėra valgyklai tinkamo įrengimo, todėl CARE ar kitos Amerikos labdaros organizacijos negali suteikti maisto produktų, kaip jų gauna daugelis kitų mokyklų Lenkijoj. Kadangi jaunimas yra, bemaž 100% iš ūkių, atrodo sveikai ir yra patrijotiškai lietuviškai nusiteikę.

Lietuviškos pamaldos

Punsko miestely yra tik viena lietuvių parapija, kuriai priklauso apie 4.000 žmonių ir iš jų virš 3.000 yra tikri lietuviai, o apie 1.000 lenkiškai kalbančių. Per pirmąsias Mišias, kurios laikomos 7 val., giedama lenkiškai ir sakoma lenkų kalba trumpas pamokslas. Per 8.30 val. pamaldas visa bažnyčia gieda įvairias lietuviškas giesmes ir skaitoma lietuviškai ir lenkiškai evangelijos. Per Sumą 12.15 val. viskas lietuviškai. Susirenka apie 2.000 asmenų. Prieš Sumą kas sekmadienį daroma procesija apie bažnyčią. Choras procesijoj labai gražiai gieda lietuviškas giesmes. Atlaikęs 8.30 val. Mišias, per Sumą pasakiau pamokslą apie artimo meilę. Po Sumos choro nariai susirinko ant šventoriaus; į juos prakalbėjau pagirdamas jų sugebėjimą. Per Sumą dalyvavusių žmonių per 90 % buvo ūkininkai, suvažiavę iš kaimų su arkliukais ir vežimukais, kaip kad būdavo seniau Lietuvoje.

Gali lankytis Lietuvoj

Aikštėje teko pasikalbėti su daugeliu punskiečių. Jie darė malonų įspūdį, kaip kultūringi lietuviai ūkininkai. Tie, kurie gyvena ant pat Lietuvos sienos, gauna iš valdžios liudijimą, su kuriuo gali pereiti per sieną į Lietuvą. Taipogi iš Lietuvos pasienio gyventojai gauna pasus atsilankyti pas lietuvius Lenkijos pusėje. Jie man pasakojo, kad Lietuvoj ūkininkų ir visų gyventojų būklė esanti daug sunkesnė, negu Lenkijoj, todėl kad Lietuvoj visi ūkininkai suvaryti į kolchozus. Jie ten per paskutinius 2 metus net jokio atlyginimo už darbą negavę ir esą maitinami iš bendros virtuvės, kurios maistas esąs labai skurdus ir daugelis gyvena pusbadžiai. Vienas didžiausių neturtingesnių Punske ir apylinkės lietuvių prašymų yra—prisiųsti jiems iš Amerikos drabužių. Be to, bemaž visi prašė lietuviškų maldaknygių, nes jau jų senosios baigia suplyšti. Jie man jas rodė. Punsko ir Seinų lietuviams esą reikia virš 5.000 maldaknygių.

Seinams reikia lietuviškų pamaldų

Nemažesnis tikrų lietuvių skaičius gyvena Seinų apylinkėje. Seinuose yra irgi tik viena bažnyčia, kurioj visos pamaldos laikomos tik lenkiškai, nors ten lenkiškai kalbančių yra mažiau kaip pusė. Lietuviai tuo yra labai nepatenkinti ir žada daryti žygių, kad būtų ir Seinuose kaip Punske įvestos lietuviškos pamaldos. Šiuo reikalu kalbėjau Varšuvoj su bažnyčios hierarchijos viršūnėmis, kurie prielankiai atsiliepė. Jie žadėjo surasti lietuvį kunigą ir lietuviškas pamaldas įvesti, jei seiniečiai pareikš norą. Šią žinią perdaviau Seinų apylinkės lietuviams. Šia proga Varšuvos bažnytinė valdžia man pastebėjo, kad jie patvarkė, jog Varšuvoje gyvenantieji lietuviai turėtų savo pamaldas lietuvių kalba.

Pas Varšuvos lietuvius

Sužinojęs, kad lietuviškos pamaldos yra laikomos Marijos bažnyčioj Krakowskie przedmiescie gatvėje, kreipiausi į vieną kitą lietuvį. Patyriau, kad vasaros atostogų metu daug lietuvių yra iš Varšuvos išvažiavę, ir todėl lietuviškos pamaldos nelaikomos. Visdėlto į pamaldas, kurias laikiau, susirinko 46 lietuviai ir visi susėdo vienoj pusėj bažnyčios, o kitoj pusėj daug daugiau buvo prisirinkę Varšuvos lenkų. Lietuviai puikiai giedojo iš šapirografuotų lapelių. Pasakiau panašia tema kaip Punske pamokslą. Lietuviškų pamaldų metu lenkiškų giesmių nei evangelijos nebūna. Po šių pamaldų visus sukviečiau susirinkti į zakristiją pasikalbėti, nes prie bažnyčios nėra salės. Jie prašė pasveikinti lietuvius Amerikoje ir padėkoti jų vardu už visokeriopą pagalbą. Malonu konstatuoti, kad visi lietuviai, kiek jų Lenkijoj teko sutikti, yra patrijotiškai nusiteikę, malonūs ir pakilios dvasios. Iš jų sužinojau, kad daug tūkstančių lietuvių gyvena išskaidytų po visą Lenkiją, net tokiuose tolimuose nuo Lietuvos miestuose, kaip Breslau, Poznan, Dansk, Liublin ir kitur.

Studijų Savaitė Vokietijoje - visų lietuvių savaitė

MEČYS MUSTEIKIS

IX Studijų Savaitė Vokietijoje įvyko Koenigsteine prie Frankfurto, rugpjūčio 21-28 d. Jau pirmąjį vakarą atvyko apie 80 dalyvių, o per visą savaitę dalyvavo 130 žmonių iš 10 valstybių: Amerikos, Anglijos, Australijos, Belgijos, Italijos, Olandijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos ir V. Vokietijos. Tai pati gausiausia Savaitė iš visų ligšiolinių ir pirmoji tokio plataus pobūdžio. Jos iniciatoriai — Europos Lietuvių Fronto Bičiuliai savaitės rengėjais pakvietė ir eilę organizacijų, kaip Vokietijos ateitininkus, vyr. skautus-skautes ir Lietuvių Studentų Sąjungą, o Savaitei globoti paprašė PLB Vokietijos Krašto Valdybą. Šie visi susigrupavimai bendrai apsvarstė, pataisė ir priėmė ELFB Stud. Savaitei Rengti Komisijos paruoštą programą, sutarė bendrą į Stud. Savaitę kviečiamųjų asmenų sąrašą, aptarė techniškuosius klausimus, finansavimo galimybes ir kt. Pagrindiniai šios Stud. Savaitės pravedėjai buvo: prof. Antanas Maceina — moderatorius, kun. dr. Jonas Aviža ir Alina Grinienė — techniškieji vadovai.

LIETUVIŲ KULTŪROS BŪKLĖ IR APRAIŠKOS

Šioje Stud. Savaitėje paskaitų ciklu išnagrinėta R. Europos etnografinis, politinis, religinis ir kultūrinis susidėstymas. Su R. Europos likimu tampriai siejasi ir Lietuvos praeitis, dabartis ir ateitis. Šių visų klausimų sąlytyje plačiai išnagrinėtas lietuvių kultūros pobūdis, apraiškos, jos susiklostymas Rytų ir Vakarų kultūrų įtakoj ir pagaliau lietuvių kultūros duoklė Rytams bei Vakarams.

Pirmojoje paskaitoje "Rytų Europos susidarymas" rugjūčio 22 d. prof. Z. Ivinskis plačiau apibūdino R. Europos susiklostymą etnografiškai bei politiškai šimtmečių eigoje.

Rugp. 23 d. prof. A. Maceina, savo paskaitoj "Kultūrų sanbėga Rytų Europoje" pabrėžė, kad R. Europą reikia laikyti ne tiek geografine, kiek kultūrine sąvoka. Prelegentas, pasiremdamas pavyzdžiais, plačiau apibūdino europinės kultūros pagrindinius tipus ir kaip jie susikristalizavo. Čia svarbiausią reikšmę turėjo ortodoksų ir R. Katalikų Bažnyčių įtaka, vėliau ir protestantizmas. Lietuva, po krikšto priklausydama R. Katalikų Bažnyčiai, tapo ir vakarietiškosios kultūros puoselėtoja. Tačiau šiek tiek veikia ir Rytų kultūros įtaka dėl artimo ryšio su ja daugelio šimtmečių būvyje.

Rugp. 23 d. toliau šią temą plėtė meno istorikas dr. Povilas Reklaitis savo paskaitoje "Rytų ir Vakarų meno tradicijų susitikimas Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos teritorijoje". Prelegentas, pasinaudodamas šviesos paveikslais, vaizdžiai apibūdino žymesniuosius Lietuvos D. Kunigaikštystės meno paminklus. D. L. Kunigaikštytė yra vienintelė, kurioje taip aiškiai susiduria Rytų ir Vakarų meno kūriniai, išaugę vienas šalia kito. Dr. P. Reklaitis pabrėžė, kad visas D. L. Kunigaikštystės meninis palikimas priklauso mums ir jis ryškiai parodo, kad jau anuo metu lietuviai turėjo augštą kultūrą.

Dr. Reklaičio paskaitą papildė prof. A. Maceina, kartu kviesdamas mūsų jaunimą studijuoti Rytų erdvę; čia jaunimas galėsiąs atrasti didelius lietuvių kultūros lobius ir pačiai Lietuvai tuo būdu suteiktų daug naudos.

Rugp. 25 d. dr. K. J. Čeginskas savo paskaitoje "Lietuvių įnašas į Rytų-Vakarų kultūras" tą pačią bendrą temą dar labiau papildė. Jis davė platų panoramini vaizdą, koks yra buvęs lietuvių įnašas į Rytų ir Vakarų kultūras amžių eigoje. Iškėlė lietuvių kalbos svarbą ir vaidmenį lyginamosios kalbotyros mokslui; liaudies dainų poveiki kitų tautų literatūrai; senosios Lietuvos valstybės iškilimo ir žlugimo reikšmę R. Europos kultūrų susidūrimo erdvėje; Lietuvos Statutą; Lietuvos valdovų pastangas suvienyti Rytų ir Vakarų Bažnyčias; meno paminklus, atskirų Lietuvos miestų kultūrinį spinduliavimą.

Antroje paskaitos dalyje paskaitininkas inventoriškai apžvelgė pavienių iš Lietuvos kilusių kūrėjų ir mokslininkų įnašus. Buvo suminėta daug įvairių švietėjų, išradėjų, įvairių šakų mokslininkų, valstybininkų, karo vadų, religininkų, kurie vėliau veikė ir kūrė kitose tautose ir kuo nors pasižymėjo visuomenės, mokslo ar meno srityse.

Nors, kaip pats paskaitininkas įsakmiai pabrėžė, buvo pateikta daugiau tik paviršutiniška apžvalga, klausytojams ji padarė gilų įspūdį dėl pateiktų duomenų gausumo. Diskusijose buvo reiškiamas pageidavimas, kad šios rūšies medžiaga būtų greičiau surinkta ir paskelbta, idant su ja galėtų susipažinti jaunimas.

"TAUTOS SKUNDAS IR JOS VILTYS MAIRONIO KŪRYBOJE"

Tai penktosios paskaitos tema, skirta Maironio 100 metų sukakčiai paminėti. Platus minėjimas įvyko rugpjūčio 26 d. — sekmadienį. Pagrindinę paskaitą skaitė rašytojas R. Spalis. Jis iškėlė Maironį, kaip tautos žadintoją, šaukli ir vadą tautai sunkiausiomis dienomis. Tokiuo pat vardu Maironis yra ir šiandien; ir toliau jis žadina ir šaukia tautą kovai prieš pavergėjus.

Maironio minėjimui buvo skirti ir du vakarai. Rugp. 25 vakare stud. T. Povilavičius skaitė pranešimą "Maironio lyrikos savybės". Rugp. 26 d. vakare muzikas V. Banaitis skaitė pranešimą "Maironis lietuvių muzikoje". Skaitė vokiškai — svetimtaučiams. Po pranešimo solistė Panse - Simaniūkštytė padainavo eilę Maironio dainų, o Pansytė ir Tamošaitytė padeklamavo Maironio eilėraščių.

KATALIKAI IR EVANGELIKAI BENDRAI MELDŽIASI UŽ KRIKŠČIONIŲ VIENYBĘ

Rugp. 27 d. prof. A. Maceina skaitė paskutinę šios Stud. Savaitės paskaitą "Krikščionių vienybės problema". Paskaitininkas šią temą išgvildeno jam charakteringu meistrišku minčių perteikimu, lengvai suprantamu visiems klausytojams. Jis iškėlė nepaprastą Vatikano II visuotinės santarybos reikšmę, į kurią su didelėmis viltimis žvelgia visos trys krikščioniškosios konfesijos: katalikai, protestantai ir ortodoksai. Prelegentas nurodė šių konfesijų tuos tikėjimo principus, kurie sutampa, ir tuos, kurie skiriasi. Iškėlė visų trijų konfesijų vienybės ilgesį, ypačiai komunizmo grėsmės akivaizdoje. Prof. Maceina tiki, kad vienybės atsiekti būsią galima, tik dar iki tol praeisią nemažai laiko.

Diskusijų metu šiais klausimais pasisakė katalikai ir evangelikai. Nežiūrint kaikurių skirtumų, abiejų konfesijų dalyviai diskusijų metu rodė brolišką meilę vieni kitiems ir nepaprastą norą atsiekti vienybės. Diskusijos buvo baigtos bendra malda "Tėve mūsų", kurią visi dalyviai garsiai sukalbėjo už krikščionių vienybę. Šis momentas abiejų konfesijų buvo jautriai išgyventas.

Plačiai diskusijos vyko po kiekvienos paskaitos; jos žymiai praplėtė pagrindines paskaitų mintis, tačiau dėl perilgo straipsnio jų neaprašome.

STUD. SAVAITĖS UŽDARYMAS

Jis įvyko rugpjūčio 28 d. Uždarymo programos metu pasisakė visos šioje Stud. Savaitėje dalyvavusios grupės. Visi rodė pasitenkinimą šia Savaite ir išreiškė norą, kad panašaus pobūdžio Stud. Savaitės būtų rengiamos ir ateityje, kviečiant į jas įvairius susigrupavimus. Nemažesnį pasitenkinimą išreiškė ir evangelikai, tikėdami, kad ir kitais metais jie bus kviečiami. O ev. kun. J. Stanaitis pabaigoje pareiškė: "Aš kartais laikiau katalikus lyg mūsų priešais. Bet čia įsitikinau, kad taip nėra — tai netiesa! Ir sugrįžęs tai visiems pasakysiu!"

Paskutinieji uždarymo žodžius tarė prof. Z. Ivinskis, ELFB valdybos vardu, ir kun. Br. Liubinas, Vokietijos Lietuvių Bendruomenės vardu, išreikšdami padėką visiems prisidėjusiems surengti šią — IX Studijų Savaitę.

VAKAROJIMŲ PROGRAMOS

Šalia pagrindinės programos vyko ir plati šalutinė programa vakarais.

Rugp. 22 d. vakare kalbėjo Vokietijos LB klausimais E. Simonaitis. Paskaita sukėlė plačias diskusijas, kurių metu ypač nagrinėta Vasario 16 gimn. reikalai. Iškelta mintis steigti būrelius gimnazijai remti čia pat, Vokietijoje. Ta proga suaukota 240,35 DM.

Antrąjį pranešimą "Vaikų auklėjimas tremtyje lietuviškoj dvasioj" padarė mokyt. J. Stankaitis rugp. 23 d. vakare. Diskusijos buvo gyvos ir jose gausiai dalyvavo jaunimas.

Rugp. 24 d. — buvo skirta tėvynei prisiminti. Ryto pamaldose pasimelsta už žuvusius, už Lietuvos laisvę ir visus esančius tėvynėje. Vakare įvyko Valandėlė tėvynei. Žodį tarė V. Natkus. A. Grinienė pravedė savo sukurtą ir surežisuotą montažą "Lietuva laisvėje, vergijoje ir tremtyje". Vėliau buvo dainuojamos naujausios partizanų dainos, šokami tautiniai šokiai ir deklamuojama poezija. Visos moterys buvo apsirengusios tautiniais drabužiais. Dalyvavo 9. asmenų.

Šeštadienį įvyko linksmavakaris. Pravedė R. Bačkis iš Prancūzijos. Linksmai iškritikuoti paskaitininkai, rengėjai, diskusijų dalyviai ir kiti. Ypač linksmai nuteikė rašytojo R. Spalio giliai sąmoningos pastabos. Į linksmavakarį atsilankė ir prel. J. Balkūnas.

Platų pranešimą apie gyvenimą pavergtoje Lietuvoje padarė žurn. V. Banaitis.

Rugp. 27 d. įvyko skautų laužas. Buvo deklamuotas Maironis. Vėliau atlikta daugybė įvairių skautiškų pokštų, pašokta, padainuota. Pravedė Br. Čepulevičius. Laužui pasibaigus Tėv. A. Bernatonis padarė trumpą pranešimą apie sustiprintą Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje.

Studijų Savaitėje evangelikams pamaldas kasdien laikydavo kun. J. Stanaitis, katalikams — kun. A. Kalvaitis. Sekmadienį katalikams šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Rugp. 28 d. gedulingas pamaldas už a.a. arkiv. T. Matulionį laikė Tėv. Bernatonis. Dalyvavo 12 katalikų kunigų.

Be daugelio lietuviškų sveikinimų, gražų sveikinimą IX Studijų Savaitei atsiuntė V. Vokietijos ministeris tremtinių reikalams Mischnick. ELI

Naujasis Kanados imigracijos ministeris Bell
The Telegram

Hitleris atgyja Britanijoj ir Amerikoj

Keista, kad šiuo metu nacių judėjimas nepasireiškia tiek Vokietijoje, kur dar yra daug likusių nacių, bet Britanijoj ir Amerikoje. Nors jie nėra gausūs, bet, naudodamiesi demokratijos teikiama laisve, nevengia pasireikšti. Gal labiausia tie Hitlerio garbintojai viešai pasireiškia Britanijoj, kur jie yra susibūrę į nacionalsocialistų sąjūdį — National Socialist Movement. Jų tikslas — neleisti įsigalėti žydams ir negrams. To judėjimo vadas Britanijoj yra 28 metų vyras John Tyndall, dėvįs nacių uniformą.

Londone jie turi savo būstinę, kuri yra papuošta svastikoms ir Hitlerio paveikslais. Ten jie susirenka, klausosi nacių kariškų dainų ir maršų ir diskutuoja, kaip sulaikyti žydų ir negrų plėtimąsi pasaulyje. Praėjusią vasarą liepos mėn. jie surengė viešą mitingą Londone, Trafalgar parke, kur, pagal anglų žodžio laisvės įstatymą, policija juos saugojo nuo įtūžusios minios.

JAV nacių vadas Lincoln Rockwell neseniai buvo atvykęs Britanijon į jų suvažiavimą, bet dėl nelegalaus sienos peržengimo, buvo atgal sugrąžintas Amerikon.

Britanijos nacionalsocialistai yra nusistatę prieš Europos ekonominę sąjungą, nes esą pasinaudos tik žydai ir negrai. Kaip ir Hitleriui, jiem pirmoje vietoje rūpi rasės grynumas. Jų pasekėjų skaičius nėra didelis, tačiau tik tokiose demokratinėse valstybėse, kaip Anglija ir Amerika, jie gali laisvai savo idėjas viešai skelbti.

V. K.

NEGRŲ SKAIČIUS KANADOJE siekia tik 28.000. Dauguma jų yra vaikai tų, kurie atvyko Kanadon 1850 m., kai JA V-bėse jie buvo laikomi vergais. Diskriminacijos Kanadoje jie nejaučia, tačiau iš Toronte apklausinėtų namų savininkų, kurie nuomoja kambarius studentams, 500 savininkų atsisako įsileisti negrus studentus. Negrai miestuose neturi savo atskirų rajonų, išskyrus Halifaxo negrų koloniją — Aricville, kur gyvena 370 negrų.

Čikaga. — R. H. Van Schoick gavo 300 atsiliepimų į skelbimą spaudoje, siūlantį vykti apsigyventi Kanados šiaurės vakaruose. Jų vadovas ketina paimti 50 asmenų ir sekantį pavasarį įkurti ten naują gyvenvietę.

Lietuvaitė diplomatinėje tarnyboje

AL. GIMANTAS

Mūsų skaitytojai gal dar atsimena rašinį "Per vieną vakarą aplink pasaulį", kuris buvo išspausdintas "TŽ" kovo 8 d. laidoje. Jame buvome pristatę jauną lietuvaitę, kuri amerikinio Raudonojo Kryžiaus tarnyboje, o taip pat ir savo pačios iniciatyva yra apkeliavusi visą pasaulį ir tas keliones yra užfiksavusi spalvoto filmo juostoje. Tai mūsų rašytojo F. Neveravičiaus duktė Ina.

Po kelerių metų tarnybos užsienyje grįžusi atostogoms ir poilsiui vėl panūdo pamatyti daugiau pasaulio, susidomėjo galimybėmis dirbti amerikinėje diplomatinėje tarnyboje ir likti joje tolimesnei karjerai. Turimas patyrimas ir kitos kvalifikacijos jai labai nesunkiai atidarė duris į State Department, Vašingtone. Sutikome ją JAV sostinėje bebaigiančią lyg ir šešetos mėnesių štažą. Tiesa, ji galėjo vykti užsienin iš karto, bet pačios pageidavimu, buvo palikta pusmečiui Vašingtone daugiau vietoje susipažinti su tarnybiniu darbu.

Mūsų tautietė gyvena kartu su kita amerikiete, taipgi Valstybės Departamento tarnautoja, kuri jau spėjo ir kiek lietuviškai pramokti bei telefonu atsakyti. Ji kolkas dar lieka Vašingtone, tuo tarpu mūsų tautietė jau gavo paskyrimą: Amerikos ambasada, Džiakartoje, Indonezijoje. Skiriant buvo atsižvelgta į jos pačios pageidavimą. Ji norėjo pagyventi tame tolimame ir tiek mažai pažįstamame Azijos krašte. Tarnybos vietoje teks išbūti dvejetą metų. Po to jau galima grįžti į JAV, valdžiai pilnai apmokant visas persikėlimo išlaidas. Žinoma, po metų gaunamos normalios atostogos ir jas jau reikia sunaudoti savo iniciatyva, savo lėšomis. Išvykstant užsienio tarnybai, tuoj pat pradedamas mokėti ir 25% algos priedas. Bet, apskritai žvelgiant, atlyginimas valstybinėje tarnyboje nėra peraugštas, privačioje pramonėje jis būtų žymiai augštesnis. Be to, privačioje bendrovėje tarnaujant už JAV ribų nereikia mokėti mokesčių, tuo tarpu valstybės tarnautojai net ir užjūryje gyvendami, visvien moka pilnus JAV mokesčius.

Dabar, išvykstant užsienin, galima pasiimti iki trylikos šimtų svarų bagažo, priedui — savas automobilis, gabenamas valdinėmis lėšomis. Džiakartoje amerikinė kolonija susideda iš maždaug trijų šimtų asmenų. Turimi savi pastatai, butai, tad nebus jokios problemos su apsigyvenimu. Darbo laikas — 8,30 iki 4,30. Čia jau įeina ir priešpiečių pertrauka. Savaitgaliai, suprantama, laisvi.

Užsienin siunčiami tarnautojai turi lankyti 3 savaičių kursus Foreign Service institute, kurie yra daugiau informacinio ir orientacinio pobūdžio. Jie privalomi visiems JAV užsienių misijų nariams, taipgi ir USIA tarnautojams. Paskyrimo vietoje turimi kursai — pamokos, padeda geriau pažinti gyvenamojo krašto papročius, vietinę kalbą ir pan. Mūsų tautietė, be savo gimtosios lietuvių kalbos moka anglų ir vokiečių kalbas. Eilę metų gyveno Japonijoje ir Korėjoje, tad turėjo progos bent kiek daugiau pažinti ir tų kraštų kalbas.

Spalio 8 d. Nortwest - Orient lėktuvas, per šiaurės ašigalį, nuskraidins mūsų tautietę į Tokijo, kuriame išbus vieną dieną ir per Hong-Kongą pasieks naujosios tarnybos vietą, kur bus ambasados sekretorė. Jei lietuviai kada pasiektų Indonezijos sostinę, Ina Neveravičiūtė kiekvienam pažada lietuviškąjį nuoširdumą ir visą galimą pagalbą. Ji yra girdėjusi, kad Indonezijoje yra keletas tautiečių, buv. prancūzų svetimšalio legijono narių, su kuriais, tikisi, bus proga susitikti.

Garsioji Metropolitan operos solistė torontietė Teresė Stratas, graikų kilmės. Dainavimo mene iškilo pastaraisiais metais.
The Telegram

Akademinė skautų stovykla

Jau yra susidariusi graži tradicija skautų akademikų porą kartų per metus susirinkti į poilsio ir studijų stovyklą. Tokios stovyklos pradėtos dar Vokietijoje. Šiemetė vasaros stovykla, iš eilės jau dvyliktoji, įvyko rugsėjo 1-9 d. netoli Detroito, Morpeth, Ont. Joje dalyvavo, palyginti, didelis skaičius akademinio mūsų skautų jaunimo: iš Čikagos 55, iš Detroito 22, Clevelando 17, Bostono 12, Toronto 11, Los Angeles 3, Omaha 2, Worchester 1, iš viso 123.

Stovyklos programa buvo net keturaugštė: eiliniai stovyklautojų darbai, įskaitant ir pagalbą virtuvėje, skautiškoji programa, lituanistinės bei bendrojo lavinimo paskaitos su diskusijomis, na, ir laisvalaikis su laužu, naktipiečiais, šokiais.

Skautiškoje dirvoje atliktos kelios pavyzdinės sueigos ir vadovauta laužams. Be to, 12 kandidačių gavo draugovės spalvas ir 8 juniorai pakelti į senjorus. Labai plati buvo paskaitų programa — lituanistinis seminaras, paruoštas Skautų Filisterių S-gos. Skaitytos ir diskutuotos šios paskaitos: dr. R. Šilbajorio "Naujosios srovės lietuvių literatūroje", dr. J. Griniaus "Lietuvis studentas dabartinėje sovietų literatūroje", "Lietuvių rezistencija vokiečių akimis", Maironio "Vasaros naktys", Putino "Užgesę žiburiai", B. Vaškelio "Lietuviškasis simbolizmas ir jo, kaip literatūrinės srovės, įtaka", D. Bulgarauskaitės "Kazio Binkio lyrika", A. Šembergo "Istorija ir politinis mokslas Sov. Sąjungoje", dr. Švarco "Apie komunizmą", G. Šerno "Profesinis inžinierius". Šalia viso to, vieną dieną stovyklautojai buvo nuvykę į Stratfordą, kur pamatė "The Tempest". Beveik kasdien pasirodė ir stovyklinis laikraštėlis "Atžalyno Aidai", duodas paskaitų santraukas ir įvairias aktualijas.

Darbingai ir sėkmingai stovyklai vadovavo: viršininkas A. Zaparackas iš Detroito, komendantas V. Stropus iš Čikagos, adjutantas R. Griškelis iš Detroito ir mergaičių vadovė G. Šileikaitė iš Detroito.

Tokia stovykla buvo tikras dvasinis atsigaivinimas mūsų studentams, kurie po sunkių vasaros darbų grįžta prie dar sunkesnių studijų. R.

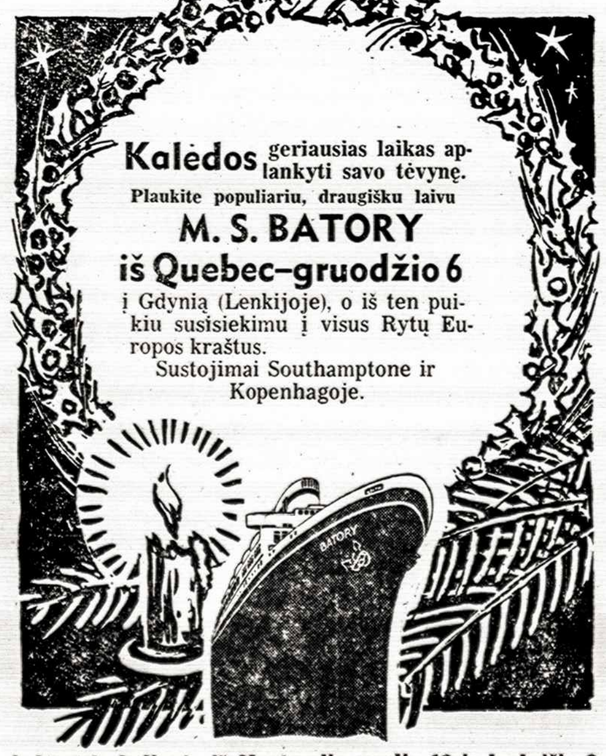

Anktesnės kelionės iš Montrealio: spalio 13 ir lapkričio 9.

Dėl vietų rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių biuro agentu arba

GDYNIA AMERIKA LINĖ

220 Bay Street Toronto 1, Canada

"Learn more to earn more"?

NETIESA, UŽDARBIS NĖRA SVARBIAUSIAS TIKSLAS

Ir vėl matosi pilni šaligatviai, tramvajai, autobusai vaikų ir jaunuolių su knygomis, skubančių mokyklon. Mokslas ir auklėjimas yra žmonijos gerovės pagrindas. Viso pasaulio civilizacija priklauso nuo auklėjimo kokybės. Todėl didelė atsakomybė tenka tiem, kuriem pavestas mokymo ir auklėjima darbas. Čia įeina ne tiek mokytojai, bet ir tėvai.

Švietime vyrauja dvejopas tikslas. Vienas jų — pasiėmimas paskutinių žinių arba pasiruošimas profesijai. Šiuo metu tam ir skiriama daugiausia dėmesio.

Kitas tikslas — dvasinis išsiauklėjimas, charakterio ugdymas. Šiandieninėse mokyklose ta auklėjimo pusė dažniausia yra užmirštama. Daugumas mokytojų yra lyg Dickenso veikale "Hard Times" Mr. Gradgrind, kurio vienintelis reikalavimas buvo išmokyti vaikus faktų, nieko daugiau, tik faktų. Bet vaiko protas, pilnas faktų, be nusimanymo kaip juos panaudoti, nedaug naudos teduoda. Užtat ir kyla pavojus, kai mokyklose vaikui įskiepijama pirmoje vietoje žinių pasisavinimo būtinumas, bet neišmokomas tų žinių panaudojimas, ir ypač apleidžiamas charakterio ugdymas. Kanadoje ir Amerikoje dažnai girdimas šūks: "Learn more to earn more". Tie žodžiai klaidingai nusako švietimo tikslą. Teisybė, kad pasiekę augštesnį mokslą uždirba daugiau, negu kad neišsimokslinę, bet jeigu tik uždarbiu lieka vienintelis tikslas, tai toks švietimas yra vienašališkas, iškreiptas ir net pavojingas.

Mokyklos bei mokymosi tikslas turėtų būti išaiškintas vaikui namuose, kad jis nesusidarytų klaidingo vaizdo ir nepradėtų nekęsti mokyklos. Yra tėvų, kurie iš vaikų reikalauja perdaug. Daugelio tėvų tikslas yra spausti vaiką, kad jis ar ji būtų geresni mokiniai, negu kaimyno ar draugų vaikai. Taipgi nėra gerai, kai tėvai mažai rūpinasi vaikų pažangumu, teisindamiesi, kad vaikas leidžiamas į mokyklą, tėvas, kur reikia, sumoka pinigus ir to užtenka.

Mažai paskutiniu laiku besimato lietuvių vaikų pirmųjų mokinių eilėse. Tėvam reikia televizijos žiūrėti, namą remontuoti arba su draugais pasisvečiuoti. Vaikam nebelieka laiko. Tam esanti mokykla — ji paruošianti juos gyvenimui. Ir taip tarp tėvų ir vaikų susidaro du atskiri pasauliai.

Reikėtų tad nepamiršti, kad mokslo metai prasidėjo ne tik vaikams, bet ir tėvams. Tėvų mokslo metai negali turėti jokių atostogų, kol vaikas išeina iš namų į savarankišką gyvenimą.

V. K.

Nashville, Tenn. — Girtumui nustatyti aparato operatorius B. Griffis buvo pagautas policijos važiuojant gatvėje girtas ir nubaustas $50.

Palengvinkite žiemos išlaidas su

ROGERS

ASMENINIO MOKĖJIMO PLANU

pirkdami kurui alyvą

Jokių nuošimčių ar kitokių ekstra išlaidų betkokiu atveju—jūs mokate tik už kurą. Skambinkite mums šiandien, kad galėtumėte pradėti gauti šį patogų planą.

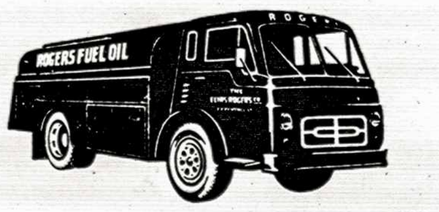

THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED

KURUI ALYVA • KROSNYS • ALYVOS BURNERIAI • ANGLYS

2221 YONGE STREET • TEL. 481-2221

Pavergtoje tėvynėje

TIŠKEVIČIAUS RŪMAI TAPS MUZIEJUMI

Vilniaus radijas pranešė, kad Palangoje vasaroja dailininkai iš įvairiausių sovietijos vietų — Armėnijos, Gruzijos, Tadžikistano... Daugiausia pasirodo maskviškių dailininkų, toliau seka Leningradas, ukrainiečiai, gudai ir kt. Rusams dailininkams Lietuvos pajūris patinkąs, nes jis skiriasi nuo jiems geriau pažįstamo Juodosios jūros pajūrio. Ligšiol dailininkai vasarodavo buv. Tiškevičiaus parko rūmuose ir vasaros metu juose tilpdavo iki 80 žmonių. Numatoma rūmus paversti muziejumi. Dailininkams vasaroti, kurti, Palangoje jau išskirtas sklypas ir numatoma pastatyti nauji sanatorinio tipo kūrybos namai. E.

"VAIKŲ PASAULIS" PANEVĖŽYJE

Panevėžyje atidaryta stambiausia Lietuvoje vaikams skirta parduotuvė, kurioje būtiniausiomis prekėmis aprūpinamas kiekvienas pilietis nuo naujagimio iki 14 metų amžiaus. Naujo pastato erdviose patalpose išdėstyti tūkstančiai žaislų, veikia drabužių, trikotažo ir avalynės skyriai. Parduotuvės dekoracijai panaudoti vaikiškų knygų pagrindiniai veikėjai — Raudonkepuraitė, vilkas, gudragalvė lapė ir kt.

GRIŪVA JONIŠKĖLIO MOKYKLA

Joniškėlio vidur. m-los ūkio dalies vedėjas J. Rasimavičius nusivylęs naujuoju Joniškėlio vidur. m-los pastatu: "Po ilgų statybos metų 1961 m. spalio 15 dieną mokiniai su džiaugsmu įžengė į naujai pastatytą Joniškėlio vidurinę mokyklą. Tačiau džiaugtis naujais rūmais neilgai teko. Nuo lubų pradėjo kristi tinko sluogsniai, katilinėje centralinio apšildymo krosnį apsėmė vanduo. Žiemą klasėse buvo šaltoka, nes neveikė pūtimo angos centralinio apšildymo krosnyse. Bibliotekoje grindys per kelis mėnesius iškirmijo. Pro stogo plyšius pustė sniegą, lijo lietus. Be to, yra visa eilė kitų defektų, kurių net neaprašysi..."

Šiaulių statybos valdyba Nr. 13 atidėliojo remonto darbus. Mokyklos vedėjas šaukiasi "Tiesos" pagalbos, kad mokykla būtų atremontuota. —vkst—

HAMILTON, Ont.

GAUTA AUKU. — St. Augustinavičiaus, senj., Tillsonburg, Ont., vadovaujamas lietuvių tabako augintojų klubas skautų stovyklavietės įrengimo išlaidoms paskyrė $20 vienkartinę auką. Hamiltoniečiai: Vl. Kybartas, Sakas ir Deksnys, negalėdami savo darbu prisidėti prie stovyklavietės įrengimo, įteikė skautams remti dr-jos valdybai po $10 vienkartinę auką. Norfolk Cooperative, Ltd., Courtland, Ont., perkant stovyklavietei statybinę medžiagą, davė apie $13 nuolaidą. Visiems parėmusiems skautų rėmėjų v-bą šiame darbe tariame nuoširdžiausią lietuvišką ačiū.

Kadangi gegužės mėn. 6 d. Maironio minėjimas ir skautų vasaros stovyklos įrengimas rėmėjų v-bai pareikalavo gerokai išlaidų, kiekviena auka yra su dėkingumu laukiama. V. P.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 74-toje savaitėje davė $500 ir pasiekė $81.300. Ypatinga padėka J. Stundžiai, kuris paaukojo LN Kultūros Fondui $100 ir dviem LN šėrams $200 iš viso $300. Naujais nariais įstojo P. Matiukas iš Ročesterio, N.Y., ir X iš Hamiltono—abu su $100. Visiems mūsų didžiojo lietuviško darbo rėmėjams nuoširdus ačiū!

AUKU UŽ METRAŠTI rugs. 7-13 savaitėje gauta $3, o iš viso $233.69. Po $1 prisiuntė: P. Siniauskas, Kitchener, Ont., Stp. Šetkus, St. Catharines, ir St. Tolvaiša iš Sudbury. Nuoširdus ačiū.

LN DELTA KINO TEATRE visą šią savaitę rodomas didelis filmas "Buccaneer" su Yul Brynner ir Charlton Heston. Pastatymas Cecil de Myles. Jis vaizduoja anglų-amerikiečių karą; labai įdomus ir didingas savo pastatymu. Priede Tarzano nuotykiai. Abu filmai spalvoti.

Nuo ateinančio pirmadienio, rugsėjo 24 d., visą savaitę eis "Tempest", vaizduojąs kazokų sukilimą caristinėje Rusijoje.

LN ŠOKIŲ VAKARAS, ruošiamas Padėkos Dieną spalio 8, Brant Inn, Burlington, bus tikrai smagus ir nuotaikingas! Įdomią programą duos Arthur Murray šokių studija, pademonstruodama naujuosius šokius. Prie šio vakaro išpopuliarinimo daug prisideda iš anksto platinami loterijos bilietai, kurių jau dabar parduota apie 2000. Šokiams gros Vyt. Babecko orkestras "Aidas". Jau gauta $10 auka vienam staliukui paruošti iš Z. Bolskio ir P. Armono Concession Garage vardu. Nuoširdus ačiū!

Po visų vasaros atostogų šis LN vakaras, tikimės, bus pats geriausias. Sk. St.

BANKELIS "TALKA" per rugpjūčio mėn. priėmė 8 naujus narius ir pasiekė 634 narių skaičių. Kredito komitetas leido išduoti paskolų 9 nariams $20.906,46 sumai. Rugpjūčio mėn. baigtas turint $440.107,72 šėrų ir $46.458,25 indėlių. Išduota asmeninių paskolų $284.895,64 ir nekilnojamo turto paskolų $203.842,97. Iš viso paskolų išduota $488.738,61. Kasa banke — $22.462,59. Rugpjūčio mėn. balansas — $523.839,94.

Bankelio valdyba mėnesinį posėdį turėjo rugsėjo 7 d., kuriame dalyvavo Alf. Vainauskas, pakviestas į valdybą vieton mirusio vicepirm. Juozo Giedraičio. Kredito kooperatyvo nariams A. Vainauskas yra gerai žinomas kaip vienas bankelio steigėjų, išbuvęs valdyboje penketą metų, antrasis bankelio pirmininkas. Jis yra aktyvus visuomenininkas; buvo apylinkės pirmininku ir Tautos Fondo valdybos nariu. Bankelio valdyba A. Vainausko asmenyje gauna stiprų ir patyrusį kooperatininką bei nuoširdų darbininką. A. Vainauskas bankelio valdyboje perėmė vicepirmininko pareigas. J. D.

ATSAKYMAS p. SK. ST. — Pono Sk. St. man primetamas jo idėjų griovėjo vardas yra be pagrindo štai dėlko. 1. Jo planuojamų "TN" statybai esu visai nepriešingas, bet atvirkščiai: kas lietuvių yra įsigyjama, visuomet gerbiu ir džiaugiuosi, nes tai parodo, kad ir lietuviai Kanadoje nėra paskutinėje vietoje. 2. Dėl pasėkmių investavus tiek kapitalo, man nėra labai aktualu, nes tam yra atsakinga valdyba. 3. Mano ir p. Sk. St. nuomonės nesutinka tik dėl priemonių kapitalui telkti. Kaip žinoma, tam reikalui imama pagrindan tauta ir lietuvių tautiniai jausmai. Tam esu visiškai priešingas. Mums tauta ir kalba yra idealas. Visos lietuviškos organizacijos stengiasi kaip galima ilgiau išsilaikyti nepaskendusios tarp įvairių tautybių, ypač išsaugoti jaunimą su savo kalba, papročiais bei kultūra. Įsigijus pirmuosius LN, tuojau buvo užgniaužtas lietuvių kalbos vartojimas.

Antra, nėra leistina mūsų tautą panaudoti verslo reikalui, skelbiant net: "kas nepirks šėrą, tą sąžinė grauš visą gyvenimą". Tas perdaug paliečia silpniau finansiškai besiverčiančius gerus tautiečius. Tokie veiksmai kaip tik ir trukdo TN įsigijimą. V. P.

MENO PARODA HAMILTONE. — Šį šeštadienį, rugsėjo 22 d., AV parapijos salėje 6.30 v.v. atidaroma dail. V. Petravičiaus ir J. Pautieniaus darbų paroda. Bus išstatyta arti 40 įvairių darbų — aliejinė tapyba, grafika ir kt. Dalis tapybos kūrinių sukurta šią vasarą. Paroda truks dvi dienas— rugsėjo 22 ir 23 d. Uždaroma sekmadienį 8.30 val. vak.

L. KAT. MOTERŲ DR-JOS PIRM. O. Kaminskienė dėl pablogėjusios sveikatos iš pirmininkės pareigų pasitraukė. Dr-jos reikalais prašoma kreiptis pas laikinai perėmusią pirmininkės pareigas G. Kažemėkienę. O. Kaminskienei linkime greitai sustiprėti ir vėl įsijungti į mūsų kolonijos darbus. Jūsų pagalba praeityje įvairioms organizacijoms yra gražus pavyzdys visiems. Tad iki greito pasimatymo mūsų kolonijos parengimuose. V. P.

T-D PINIGŲ PERLAIDOS

PIGUS BŪDAS PERSIŲSTI PINIGUS PAŠTU

Dažnai pasitaiko reikalas pasiųsti pinigus asmeniui arba firmai kitoje vietovėje. Banko terminu, tai fondų perkėlimas. Yra eilė būdų kaip bankas gali jums tai atlikti. Bet paprasčiausias, patogiausias ir pigiausias būdas (kai suma mažesnė už 100 dol.) yra pinigų perlaida.

Svarbiausia pinigų perlaidos ypatybė yra lengvumas ją inkasuoti. Toronto-Dominion pinigų perlaidos, išmokamos Kanadoje, galima inkasuoti be mokesčio betkuriame Kanados banke. Gavėjas gauna pilną perlaidos nominalinę vertę. Beveik visos prekybos įmonės nedvejodamos priima pinigines perlaidas, nes, faktiškai, tai yra pirkėjo vardu banko išduotas čekis.

To negalima pasakyti apie paprastą čekį. Pavyzdžiui, jei jūs išrašote čekį ant Toronte turimos sąskaitos ir jį pasiunčiate savo draugui Vancouveryje, tai Vancouverio bankas, inkasuodamas čekį, už tai paims iškeitimo mokestį. Jei gavėjas tam Vancouverio bankui nėra gerai žinomas, jūsų prietelis gali turėti sunkumų čekį keisdamas. Iš tikrųjų, Vancouverio bankas nežino, ar Toronte jūs turite užtektinai pinigų jam padengti.

Iš to jūs galite lengvai suprasti, kad piniginės perlaidos yra daug pranašesnės už čekius, siunčiant sumas ligi 100 dolerių.

Gal pastebėjote, kad dauguma prekybininkų, priimančių užsakymus paštu, pageidauja piniginių perlaidų persiunčiant pinigus. Priežastis labai paprasta. Pinigų perlaida jiems yra lyg gryni pinigai. Iš kitos pusės, čekį iš nepažįstamo asmens reikia pervesti per banką be jokios garantijos, kad jis yra geras.

Šalia to, kad pinigų perlaidos yra patogios, lengvai iškeičiamos ir pigios, jos yra apsaugotos ir siunčiant pinigus paštu. Jūsų pinigai yra garantuoti nuo tos minutės, kai nuperkate pinigų perlaidą. Pirkdami pinigų perlaidą, jūs gaunate pakvitavimą. Po to, jei perlaida būtų pavogta arba žūtų, jums būtų atmokėta pilna jos suma, arba nemokamai būtų išduota nauja perlaida.

Žinoma, už piniginių perlaidų išdavimą bankas ima mažą mokestį. Mokesčio kaina nustatoma pagal perlaidos sumos dydį. Mokant 10 centų už 5 dol. ir 25 centus už 100 dol., pinigų perlaidos yra tikrai ekonomiška apsaugos forma.

Pinigų perlaidos yra tik vienas iš daugelio bankinių patarnavimų, kuriuos gali suteikti Toronto-Dominion žmonės. Jei norėtumėte sužinoti daugiau apie šiuos patarnavimus, pasikalbėkite su Toronto-Dominion banko vedėju. Pamatysite, kad jis maloniai atsakys į visus jūsų klausimus.

MES IŠSISKIRIAME SAVO ŽMONĖMIS

THE TORONTO-DOMINION BANK

BANKAS, KURIS ŽIŪRI Į ATEITĮ

K-5431

PIRMIEJI ŠOKIAI –

Rudens Lapu Balius

įvyks rugsėjo 22 d. mūsų visų mėgiamoje Sheraton salėje, Royal Connaught Hotel.

Trys gražiausios iš rudens lapų skrybėlaitės bus premijuojamos. Šokiams gros Benny Ferry orkestras. Turtinga loterija, laimės staliukai ir kiti įvairumai. Įėjimas $1.50, studentams — 75 ¢. Pradžia 7 val. vakaro.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS HAMILTONO, TORONTO IR KITŲ APYLINKIŲ LIETUVIUS GAUSIAI ATSILANKYTI!!!!!

Hamiltono Kat. Mot. dr-ja

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

HENRIKAS RABINAVIČIUS, buvęs Lietuvos diplomatinėj tarnyboj, mirė rugp. 31 d. Niujorke. Save vadinęs "žydų kilmės lietuviu". Velionis buvo 70 m. amž.; gimęs Šilalėje, Tauragės ap. Išėjęs mokslus Maskvoje ir Londone, dirbo Lietuvos diplomatinėje tarnyboje nuo 1919 m. Buvo Lietuvos pasiuntinybės patarėju Londone, Lietuvos gen. konsulu Niujorke, pasiuntinybės sekretoriumi Vašingtone ir kt. Yra dalyvavęs visoje eilėje tarptautinių komisijų, atstovaudamas Lietuvą; pvz. Curzono k-joj sieną nustatant ir kt.

Dar prieš mirtį išgirdęs, kad Lietuvoje mirė arkiv. T. Matulionis, jisai prisiminė, kaip darbavosi komisijoje, kuri derėjosi su bolševikais dėl kalinių grąžinimo 1933 m. Tame skaičiuje iš Rusijos grįžo ir vysk. Matulionis.

Niujorke buvo įsikūręs pensijų apdraudos srityje. Dalyvavo ir lietuvių veikloje, ypač ALToj.

Velionies palaikai buvo sudeginti rugsėjo 4 d. be jokių religinių apeigų ir dalyvaujant tik jo artimiesiems. Niujorke liko jo našlė, o dukra Britanijoj.

DR. VYT. MUSONIS ir DR. L. PLECHAVIČIUS įstojo į Lietuvių Fondą įnešdami po $100.

Taip pat vienas lietuvis iš Ohio atsiuntė Lietuvių Fondui $100. Siuntėjo vardas neskelbiamas, nes jis pastatė sąlygą: jei LF jo vardo viešai neskelbs, tai ateityje gali tikėtis gauti papildomų sumų.

KUN P. BALTRŪNO INICIATYVA, remiant Valerionui Šimkui iš Čikagos, Portlande pastatyta lietuviška paminklinė koplytėlė, papuošta lietuviška šventųjų ir lietuviškų simbolių figūromis. Yra Vytauto Didžiojo figūra.

Raudonmedžio kryžius papuoštas ąžuolo ornamentais, pastatytas tėvų servitų šventovėje, kuri žmonių labai lankoma. Jis dedikuotas žuvusiems už Lietuvą.

INŽ. B. PRAPUOLENIS, dabar gyvenąs senelių nemuose Orland parke, Čikagoj, 80 m. amžiaus, susirūpino Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos minėjimu ir monografija. Rengėjų k-tui pasiūlė parašyti atsiminimus apie tos gimnazijos auklėtinį poetą Praną Vaičaitį. Minėjimas numatomas ateinančių metų pavasarį.

MUZ. VYT. MARIJOŠIUS, viešėdamas Putnamo seselių vienuolyne, pareiškė padalinęs vaikus Marsui ir Dievui — Gražina Marijošiūtė postulantė Putname, sūnus karininkas. "O jei mano miela žmona sugalvotų tapti Putnamo sesele, aš nedelsdamas stočiau pas jėzuitus!" Kažkas pridūrė: "Su sąlyga, kad Tamsta jiems galėtum diriguoti .."

DAN KURAITIS, lietuvis verslininkas ir didelis keliautojas, grįžęs iš paskutiniosios kelionės, kurios metu pavergtoj Lietuvoj turėjo daug nemalonumų, pabrėžė, jog kiekvienas sąžiningas žmogus turėtų skelbti tiesą apie persekiojimus Lietuvoje, o ne rašyti, kad jis tenai, gražioj kavinėj, turėjęs progos kavos išgerti.

Australija

ADELAIDĖS LIETUVIAI TURI DU VEIKIMO CENTRU: Šv. Kazimiero koplyčią ir Lietuvių Namus. Prie erdvios Šv. Kazimiero koplyčios yra įrengta klebonija, svetainė, virtuvė, keli gyvenamieji kambariai, spaudos kioskas, o antrame aukšte — didelė salė; šalia jos — didelis jaunimo kambarys, skaitykla ir kapeliono kambarys. Čia — katalikų veiklos centras.

Lietuvių Namai yra už poros mylių. Tai vieno aukšto dideli namai su didele sale; šalia jos yra kambariai šeštadieninei lietuvių m-klai. Šiuo laiku Lietuvių Namai didinami.

Argentina

KORDOBOS MIESTE, Villa Belgrano, seselės kazimierietės įsteigė naujokyną. Jį pašventino ark. Ramon Castellano. Naujokyne yra dvi naujokės ir aštuonios kandidatės. Tuo būdu, seserys kazimierietės turi Argentinoje tris vienuolinius namus: vieną Avellanedoje ir du Kordobos mieste.

Kolumbija

M. TAMOŠIŪNAS, liet. kapelionas Kolumbijej, grįžęs iš JAV atgal į savo darbovietę, aplankė Agua de Dios raupsuotųjų koloniją ir ten vienoj ligoninėj su raupsuotaisiais dirbančioms seselėms nuvežė septynis rankinius laikrodukus, kuriuos JAV lietuviai per kun. A. Sabaliauską joms paaukojo. Dar tenai yra apie 50 su raupsuotaisiais dirbančių seselių, kurios irgi norėtų turėti po laikrodį.

Vokietija

IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS rugpjūčio mėn. atvyko 75 vokiečių kilmės asmenys; jų tarpe buvo ir lietuvių. Be to, atvyko 592 asmens iš Lenkijos valdomų buv. Vokietijos sričių ir 130 vokiečių iš kitų kraštų. Jie visi buvo suregistruoti Friedlande, netoli Goettingeno.

LAISVŲJŲ PROFESINIŲ SĄJUNGŲ tarptautinis tremtinių centras jau eilė metų Fed. Vokietijoje organizuoja seminarą — kursus užsieniečiams. Juos lanko prof. sąjungų judėjimu susidomėję tremtiniai, be to, ir vokiečiai, prancūzai, italai ir kt. V. Europos kraštų gyventojai; esama atstovų ir iš naujai laisvę gavusių Afrikos kraštų. Šie kursai vyksta rugsėjo 3-15 d., o rugsėjo 16-19 d. numatytas lankymasis V. Berlyne. Dalyvių tarpe yra du lietuviai, gyv. Fed. Vokietijoje. E.

Paruošė Pr. Al.

Partija, žadėjusi daug pinigų

Socialinio kredito partija per š.m. birželio 18 d. rinkimus gavo 30 vietų ir atsidūrė trečioj vietoj parlamente, nors prieš tai neturėjo nė vienos.

Sunku analizuoti partijos programą, kuri remiasi miglota teorija. Ji turi valdžią Albertos ir Br. Kolumbijos provincijose, tačiau nemėgino vykdyti savo paskelbtos programos.

Kaip atsirado?

Norint suprasti socialinio kredito partiją, reikia atsiminti partijos steigėją William Aberhart, gyv. prieš 30 metų. Vakarinės Kanados ūkininkai tada buvo paliesti krizės, ypač Albertoj, kur jie nukentėjo daugiausia. Aberhart pradėjo kovą, kuri buvo paremta teorija, paskelbta anglo maj. C. H. Douglas. Aberhart žadėjo, kad Social Credit, tarpe daugelio kitų dalykų, panaikins visas žemės ilgametes paskolas ir išleis provincijoj pakankamai popierinių pinigų, kurie turės Albertoj priverčiamos galios ir tuo pasibaigs visi ūkininkų rūpesčiai. Su tokiais pažadais Aberharto socialinio kredito partija nurungė esamą valdžioj United partiją—UFA ir nuo 1935 m. valdo Albertą iki šiol.

Sėkmė feder. rinkimuose

Albertos socialinio kredito partijos pasisekimas ir aplamai nesutvarkytos politinės ir ūkinės sąlygos visoje Kanadoje anais laikais padėjo jai išrinkdinti 17 atstovų į parlamentą 1935 m., kai konservatorių vyriausybė buvo pakeista liberalais. Tuo atžvilgiu yra kiek panašumo į 1962 m., kai konservatoriai buvo smarkiai sumušti, nors ir nevisiškai išstumti, o soc. kredito partija laimėjo 30 atstovų parlamente, kurių 26 buvo išrinkti Quebeco provincijoje. Mat, ten rinkikai visada balsuoja prieš ką nors, bet retai už ką nors. Paskutiniuose rinkimuose jie balsavo prieš Diefenbakerį ir prieš konservatorius, kurie atstovauja protestantų angliškajai Kanadai, o taip pat ir prieš liberalą Pearsoną, kurį jie maišo su savais liberalais Quebece.

KAS PER VIENA KANADOS SOCIALINIO KREDITO PARTIJA?

Quebec provincijos socialinio kredito partijos vadas R. Caouette. The Telegram

Nei fašistai, nei antisemitistai

Laikai pakeitė soc. kredito partiją. 1930 m. jie pradėjo su "juokų" pinigais, buvo apšaukti pusiau antisemitais ir pusiau fašistais. Šiandien Social Credit veda visai konservatyvią politiką Albertoje ir visai protingą piniginę politiką. Robert Thompson, dabartinis partijos vadas, primygtinai pabrėžia, kad jo partija nėra nei antisemtinė, nei fašistinė. Net ir R. Caouette, laimėjo Quebece 26 atstovus paskutiniuose rinkimuose, paneigia, kad Quebeco soc. kredito partija turinti antisemitinių tendencijų.

Visiems po $20

1957 m. soc. kredito partijos vyriausybė Albertoj mėgino vykdyti savo piniginės programos dalį, duodama kiekvienam Albertos gyventojui "dividendus" — $20. Paaiškėjo, kad žmonės gavo kelis kartus po $20. Be to, soc. kredito partija 1958 m. rinkimuose pralaimėjo. Tada tie dividendai buvo panaikinti ir jau po to niekad apie juos neužsiminta. Vėliau Alberta tapo vėl Social Credit partijos valdoma, ir tai labai tvarkingai, bet jau turint premjeru Manningą, kuriam į pagalbą atėjo šimtais tūkstančių dolerių iš provincijos naftos. Dabar viskas nurimo.

Panašiais motyvais soc. kredito partija dvejuose rinkimuose laimėjo ir Britų Kolumbijoje, sumušdama 2 senąsias partijas ir, vadovaujama W. A. C. Bennet, paėmė ir šios provincijos valdžią.

(Nukelta į 7 psl.)

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L.
savo įstaigą nuo liepos 1 dienos

perkėlė

į naujas patalpas —
Turner Building (suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575;
namų — FU. 3-8928

Visais draudimo reikalais

PRAŠOME KREIPTIS Į
LIETUVIŠKĄ DRAUDIMO ĮSTAIGĄ

TRI REALTY LIMITED – Insurance Dept.

Draudimo atstovai: A. PRANCKEVIČIUS ir Z. DIDŽBALIS
RAŠTINĖ: 1127 MAIN ST. E., HAMILTON, ONT.
Telefonas LI. 9-3594 (Darbo valandos: 9 val. ryto iki 10 val. vakaro)

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

IŠDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

NAMAI – SKLYPAI – ŪKIAI – BIZNIAI

Jums malonų patarnavimą siūlo

didžiausia šios rūšies įstaiga Hamiltone

KRONAS Real Estate & Insurance Ltd.
366 MAIN ST. E., HAMILTON, Ont.
Telefonas 528-8492
Skyrius: 442 BRANT ST., BURLINGTON, Ont., telef. 637-3883

Pardavimai ir įvairūs finansavimai:

MORGIČIAI, BANKO PASKOLOS, GYVYBĖS IR VISI KITI DRAUDIMAI YRA MŪSŲ SPECIALYBĖ

Jūsų naudai mes turime — ilgametį patyrimą, nepaprastai vertingą — jūsų informacijai kartoteką ir kitas modernias mūsų profesijos priemones.

JUMS PADĖTI VISADA PASIRUOŠĘ:

Vladas Antanaitis – Stela Panavas
Jonas Mikėnas – Antanas Zaranka

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Skyrių veda Birutė Mažeikienė, 204 Yarmouth Rd., Toronto, Ont. Tel. LE. 2-1644

IŠGIRSK, DIEVULI!

Kiek daug, Dievuli, žmonių suklupo
Prieš Tavo kryžių šventą,
Maldas kartoja sukepę lūpos,
Kiek skausmo išgyventa!
Kiek daug, Dievuli, rankų iškelta,
Kiek daug vilčių sudėta
Į Tavo Sūnų žiauriai prikaltą,
Į kančią iškentėtą...
Išgirsk, Dievuli, skundą kiekvieną,
Paguoski, nuraminki,
Klajoklio naktį paverski diena,
Nuo pikta mus apginki!

V. Šmaižienė

Ar pelnytai laimėjo premiją?

Kai Rūtelė važiavo į lietuvišką stovyklą, mamytė gražiai daiktelius į lagaminą sudėjo, sutvarkė, liepė būti gerai mergaitei, klausyt stovyklos vadovų ir išleido.

Rūtelė buvo tikrai gera mergaitė. Kalbėjo tik lietuviškai, išmoko daug naujų dainų, žaidimų, o už gražiai, tvarkingai laikomus savo daiktus gavo net premiją.

Kai Rūtelė grįžo namo, mamytė buvo savo mergaite labai patenkinta. Tik vienas dalykas buvo jai neaiškus: kaip Rūtelė galėjo laimėt premiją už tvarkingumą, kai namuose ji visad pamiršdavo pasikabint į vietą suknytes ir megztukus. Kai mamytė ją už tvarkinguma stovykloj pagyrė, Rūtelė paaiškino:

— Bet, mamyte, aš tavo supakuoto lagamino per visą stovyklos laiką visai nebuvau atidarius...

Rinko gervė rūgštynes

Po balas, po varlynes
Rinko gervė rūgštynes
Ir galvojo per karščius
Virti baloje barščius.
Bet staiga... liūtis ištiko.
Ir be barščių gervė liko.
Nuo to laiko net varles
Gervė ryja tik žalias...

Pagalvok ir man parašyk

1. Koks Lietuvos valdovas tau geriausiai patinka ir kodėl?
2. Kaip vadinosi mergaitės, kurios senovės Lietuvoj kurstė amžiną ugnį?
3. Koks Lietuvos miestas tau atrodo gražiausias ir kodėl?
4. Ar Lietuvos gamta yra žiauri žmogui su baisiais viesulais, potvyniais, žemės drebėjimais, nuodingom žolėm, ar ji yra geriausias žmogaus draugas?
5. Kaip lietuviai išreiškia meilę gamtai?

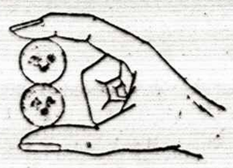

Ar mokate taip padaryti? Pabandykite. Paimkite tarp pirštų du pinigu ir sudėkite vieną ant kito kraštu. Nesiseka? Paimkite degtuką, kaip kad parodyta antrajame piešinėlyje. Ar gi tai ne gudrumas?

Čia pavaizduotas gerai žinomas lietuviškas priežodis. Perskaitykite.

Mokslo metai prasidėjo ir pavergtoje Lietuvoje. Čia matome berniukus ir mergaites paišybos pamokoje. Mikutis Išdykutis "piešia" mergaitės kasa.

Mislė

Vos tik rytmetėlį
Pro langelį pažvelgia,
Tuojau mažutėlius
Iš lovelių pakelia,
Linksmina ir šildo,
Džiaugsmu juos pripildo,
Tramdo piktą vėją.
Kas ta geradėja?

Nusibodo Zigmui mokslai,
visą dieną tie pamokslai,
kaip lietuviškai skaityti
tur mokėti ir kas ryta
kas šeštadienį vis eiti
į mokyklą, anksti kelti...
tegu tėvas kailin kerta —
vyras aš toks kaip ir jis
pasakiau — nepabaidys.
Aš apsieisiu ir be jos,
tos lietuviškos kalbos.

Skuba vaikai į mokyklą,
kaip smagu jiem susitikti
su draugais savo lietuviais.
Visi vėl drauge į būrį
susirinkę jie kur nors salėj
šokdami drauge rateli.
Per Kalėdas, per Velykas
vis kartu jie žaidžia, klykia:
vieni chore ju dainuoja,
kiti šoka, deklamuoja,
skautai šaunūs ir drausmingi,
užsiėmimų jiems nestinga;
dar kiti ateitininkai
į rimtuma daugiau linkę...
Vasarą vėl į stovyklą,
nieks nesėdi tenai dykas.
Daineles gražias dainuoja,
žaidžia, maudosi, sportuoja,
žodžiu, juda kas tik gyvas.
Tiek darbų! Tai juk ne dyvas,
Kad visi linksmi kaip paukščiai
vieno lizdo — lietuvaičiai.

Tik Zigmutis nelaimingas.
Apsiblausęs, vis sustingęs...
Niekur jis nedalyvauja,
nei su vienu nebendrauja.
Nusibodo draugai gatvės,
O, kaip ilgos žiemos naktys
be lietuviškų draugijų
ir įdomių suėjimų.

Iliustracijos dail. D. M. Gruodienės

Per klaikumas į augštumas

K. Grigaitytė "Veidu prie žemės"

Kristinos Grigaitytės novelių rinkinys "Veidu prie žemės" yra ne pirmasis ir turbūt nepaskutinis kūrinys, gimęs mūsų nelaimingos kartos gyvenimo tėkmėje, prisotintoje paskutiniojo karo įvykių. Kūrė Ramonas, kūrė Landsbergis, Baronas ir dar keli kiti. Šie kūriniai kartais yra panašūs savo tematika, tačiau skirtingi sprendimais ir išvadomis, nekalbant, žinoma, apie stilių ir kitas kūrybines priemones. Išsiskiria ir K. Grigaitytė. Ji, turbūt, bus bene vienintelė, vedanti savo herojus per nedėkingo gyvenimo klampynus i augštumas i šviesą ir moralinę pilnatvę. Ji sukuria nepavydėtinas situacijas, kuriose žmogus, regis, ims pasimes ir sužlugs. Bet, žiūrėk, ji atras tokį sprendimą, kuris beveik visus jos veikėjus nuveda herojizmo keliu. Dėlto perskaitęs šį novelių rinkinį nevienas skaitytojas taps maloniai nuteiktas, jog ir tokiame drumzliname gyvenime, kuriame esama tiek daug progų paslysti ir sužaloti savo žmogiškąją vertę, staigiu ir nelauktu posūkiu galima žalos išvengti. Juk ar nenuostabus, sakysime, kad ir "Kelyje atgal" Gražvydos penelopiškas pasiryžimas nepasiduoti vedybinei pagundai ir sukurti sau pakenčiamesnį gyvenimą, laukti savo vyro ir vienatinio sūnaus tėvo, kuris Sibire gal gi dar yra gyvas.

Ir taip beveik kiekvienos novelės veikėjas, patekęs į autorės kūrybinę orbitą, yra išskaistinamas ir grąžinamas gyvenimui ar mirčiai, kaip kūdikis. Va, kad ir meilė vyrui ar žmonai, motinai ar vaikui yra kilnesnė už kraują, galingesnė už mirtį. Atsimintina novelė "Paskutinis šokis", kur motina, idant ištrauktu iš savo merdėjančio kūdikio lūpų nors ir skausmingą šypsnį, šoka jo džiaugsmui šokį po kulkų kruša, kuri suaižo jos kūną.

Prie šios geros ypatybės dar pridėjus puošnų stilių, dažną poetišką vaizdą, sultingą sakinį, vaizdų palyginimą ir kitas, vertingas kūrybos priemones, ir gauname tą meninį apvalkalą, kuris puošia šį darbą, įrikiuodamas jį į pirmaeilių kūrinių tarpą.

Tiesa, ne visos iš trylikos novelių galėtų būti sudėtos vienon augštumon. Pvz., kad ir pati pirmoji novelė "Veni Creator" turėtų stovėti šiek tiek žemeliau, kaip, sakysim, "Kelias atgal". Toks skirtumas atsirado turbūt dėlto, kad beveik visose novelėse yra vienodai intensyviai sukurtos situacijos, bet jos nevisos vienodai psichologiškai pagrįstos. Ten, kur bent šiek tiek stokojama psichologinio pagrindo, nežymiai nukenčia ir visas kūrinio aprėdas.

Apskritai, K. Grigaitytė savo kūrybinius užmojus ištesėjo su geru kaupu ir jos pastangų vaisius yra rekomenduotinas netik uoliajam knygos mylėtojui, bet ir kiekvienam, kuris domisi lietuvio kūrėjo įnašu savosios kultūros lobynan.

★

Dar keletas žodžių apie P. Jurkaus pieštą viršelio aplanką. Piešinys nieko bendro neturi nei su knygos idėja, nei su mintimi, nei turiniu. Jis eina tik išviršinio papuošalo pareigas. Gal tai ir gerai. Juk vistiek keliais brūkšniais ir plėmais neišsakysi autoriaus pasaulio, sutelkto veikalė. Bet visdėlto būtų buvę geriau, jei ir viršelis atspindėtų bent kokią, kad ir atskirą mintį. Jeigu knygos autorė būtų nuėjusi taip pat moderniu keliu, kaip ir viršelio autorius, tai vargu ir ji būtų pajėgusi save taip vaizdžiai išsakyti.

Kotryna Grigaitytė, VEIDU PRIE ŽEMĖS. Novelių rinkinys, skirtas autorės gyvenimo palydovui Fredui Mykolui. Išleido Liet. Knygos Klubas, 1962. Viršelį piešė P. Jurkus. Kaina $2.

A. Kalnius

Atsiųsta paminėti

Blezdingėlės prie Torrenso. Lietuvių isikūrimas P. Australijoj 1947-1962. Redagavo P. Andriušis ir Vl. Radzevičius. Išleido J. J. Bachunas 1962 m., Sodus, Mich., JAV. 72 psl. Kaina $2.

Tabor Farm, Sodus, Mich. Informacinis leidinys apie J. J. Bachuno vasarvietę.

Tėvynės Atgarsiai, nr. 34, 35. Čikagos augštesniosios mokyklos leidinys, 1962. Redaguoja ir rašo mokyklos mokiniai.

Mūsų Vaikas, AL Montessori dr-jos žiniaraštis. Leidėjas: Amerikos Lietuvių Montessori dr-ja. Redaguoja St. Vaišvilienė. 44 psl. Adresas: 6837 So. Washtenaw, Chicago 29, Ill., USA.

Jūros Žadas, nr. 1-12, 40-ties metų lietuvių jūrų skautijos jubiliejinės stovyklos dienraštis. Custer, Mich., "Rakas" stovyklavietė. Leidžia Jūrų skautijos korporacija "Gintaras". Redakcinė komisija: A. Aglinskas, M. Gumbinaitė, V. Motušis, G. Reklaitis, D. Urbonaitė.

Eglutė, nr. 7, 1962 m. rugsėjo mėn.

Šv. Pranciškaus Varpelis, nr. 9, 1962 m. rugsėjo mėn.

Skautų Aidas, 1962, nr. 7-8, liepos - rugpjūčio mėn.

Ateitis, nr. 7, 1962 m., rugsėjis. Turiny: Žvilgsnis iš ateities į praeitį: E. J., Jaunučių stovykla: Romas Sakadolskis, Erdvės amžinybėje: J. Šoliūnas. Paminklai, kurie juoktųsi. Gausu vaizdų iš vasaros stovyklų. Ši numerį redagavo P. Kaufmano kolektyvas.

Ateitin!, nr. 5-6, 1962 m. Vokietijos Studentų Ateitininkų S-gos neperiodinis laikraštis, spausd. rotatoriu. 29 psl. Redakicjos adresas: Stud. V. Bartusevičius, Muenchen 13, Rambergstrasse 6, W. Germany.

T. A. McInerny, THE PRIVATE MAN. Published simultaneously in the Dominion of Canada by George J. McLeod Ltd., Toronto. 95 p. Kaina $2.95.

Šaltinis, 1962, nr. 4. Dviменesinis tikybinės ir tautinės minties laikraštis. Leidžia šv. Kazimiero sąjunga. Redaguoja kun. S. Matulis. MIC. Adresas: 21, The Oval, Hackney Rd., London E. 2, Britain.

Kultūrinėje veikloje

LITUANISTINIS ŠVIETIMAS JAV — 40 lituanistinių m-klų, 159 mokomojo personalo, 2396 moksleiviai. 50% visų moksleivių yra Illinois apygardoje, 8,5% Clevelande, 7% Brooklyne, 6,5% Detroite, 5% Kenošoje, Wisc., kitur mažiau. Gal viena kita mokyklėlė galėjo neatsiliepti, tad gal nebūsią perdėta, jei bus tarta, kad 1961-62 mokslo metais lituanistines m-klas Amerikoje lankė pustrečio tūkstančio priaugančio jaunimo.

"VIENYBĖJ", rugpjūčio 31 d. numeryje, rašoma: "Per 3 metus — 1958 -1960— vengrai ir nevengrai parašė pasaulio žurnaluose 2.000 straipsnių išleido 300 knygų sukilimo tema. Matyt, raštingesni negu lietuviai, kurių laikai pasaulio spaudoje apie savo tėvynę ant pirštų suskaitomi".

VOKIEČIŲ ŽURNALAS "FILM REVUE" nr 17 įsidėjo per visą puslapį Laurence Harvey atvaizdą su tokiu prierašu:

"Su optimizmu jis nutiesė sau kelią augštyn: Laurence Harvey. Jis šviečte šviti, lyg jis būtų pirmas šypsena išradęs. Laurence Harvey, neturtingų lietuvių tėvų sūnus, šiandien visais atžvilgiais yra didelis žmogus. Jis yra netik 1,83 metro augščio, bet, tebūdamas 32 m. amžiaus, yra jau priskaitomas Hollywoodo tarptautinei gvardijai. Kuklumas niekada nebuvęs jo stiprumas. Kai jis, vos 14 m. amžiaus, pabėgęs nuo tėvų, jam tada buvę jau aišku, kad su liūdnu veidu nieko nepasieksi. Tad šypsojęsis ir iškilęs augštyn. Po jo pergalinga šypsena slypis ir didelis talentas. Publikai paaiškėjęs po jo vaidinto filmo "Kelias augštyn". Filmo pavadinimas buvęs geras ženklas žvaigždei kilti augštyn. Su filmu "Telefonas Butterfield 8" jis dar augščiau užkopęs. Vienas jo naujausių filmų esąs "Nuostabus brolių Grimų pasaulis". Čia, kaip Karlheinzo Boemo "filmo brolis", Laurence užtikrinęs gerą vardą vokiečių publikoje."

PED. LITUANISTIKOS INSTITUTAS Čikagoje mokslą pradėjo rugsėjo 15 d. Pirmąjį šių mokslo metų semestrą skaitomi šie kursai: 1. Bendrinės lietuvių kalbos kursas: sakinio struktūra ir jo skyryba, rašiniai bei vertimai iš anglų kalbos — D. Velička; 2. Liet. kalbbos akcentologija ir morfologija — dr. P. Jonikas; 3. Klasicizmas, sentimentalizmas, romantizmas ir jų atgarsiai lietuvių literatūroje — D. Velička; 4. Pasaulio liet. istorija — V. Liulevičius; 5. Liet. kalbos metodika ir mokyklinė praktika — A. Dundulis.

Pradedamas ir neakivaizdinis institute einamųjų dalykų dėstymas. Instituto adresas: 5630 S. Claremont Ave., Chicago 36, Ill., USA. Pr. Al.

DAIL. A. TAMOŠAIČIO tapybos, akvarelės ir grafikos paroda rengiama Jaunimo Centre, Čikagoj, rugsėjo 22-30 d. Paroda atidara kasdien nuo 7 v.v.—10 v.v.; šeštadieniais — nuo 12 v. iki 9 v.v.; sekmadieniais — nuo 10 v. — 9 v.v. Atidarymo iškilmė — rugsėjo 22 d., šeštadienį, 7 v.v. Išleistas informacinis katalogas su dr. H. Nagio straipsniu, apibūdinančiu dail. A. Tamošaičio kūrybą ir keliomis kūrinių reprodukcijomis. Dalį katalogo spaudos darbo atliko "Žiburių" spaustuvė Toronte.

"WISSENSCHAFTLICHER DIENST FUER OSTMITTELEUROPA" Heft 7, 1962, psl. 269-272, leidžiamas J. C. Herderio instituto Marburge, paskelbė platų "Aidų" žurnalo 1961 m. komp. lekto aprašymą, iškeldamas mokslinės vertės turinčius straipsnius. Šis, kas mėnuo jau 12 m. išeinas vokiečių žurnalas nuo š.m. kovo mėn. savo žinių skyriuje pradėjo skelbti pranešimus apie laisvojo pasaulio lietuvių pasiekimus mokslo, spaudos ir meno srityse. Tokio pobūdžio žinios šiame žurnale prieš tai lietė tik sovietų okupuotus Vidurio Europos kraštus ir jų tarpe okupuotą Lietuvą. Leidinio redaktorius yra dr. P. Burian. Atskiro numerio kaina DM 2. Adr.: 355 Marburg, Emil-von-Behring-Weg 7. E.

APIE MIRUSI ARKIV. T. MATULIONĮ plačiai rašė netik vokiečių, šveicarų spauda, bet ir kitų kraštų laikraščiai. Kaikurie dienraščiai pvz. šveicarų "Neue Zuericher Zeitung", pateikę tikslias žinias iš arkivyskupo gyvenimo, klaidingai antraštėje pažymėjo, kad velionis buvęs "Kauno arkivyskupu".

Švedų spauda persispausdino AP žinią apie arkivyskupo T. Matulionio mirtį. "Dagens Nyheter" nurodė, jog velionis buvo plačiai žinomas dėl savo pasipriešinimo sovietiniam režimui jau nuo to laiko, kai jis buvo kunigu Leningrade. E.

ŠIAIS MOKSLO METAIS Lietuvoje netoli 500.000 mokinių lanko: 413 bendro lavinimo mokyklų su gamybiniu apmokymu; 830 — aštuonmečių mokyklų; 2.662 pradines mokyklas ir 46 mokyklas - internatus. Mokytojų skaičius, pagal Vilniaus spaudos ir radijo šaltinius, siekia 23.000. E.

VILNIUJE LEIDŽIAMAS lietuvių - prancūzų kalbų žodynas, apimas apie 25.000 žodžių. Autorės — S. Kairiūkštytė ir I. Karsavinaitė. E.

Stasys Yla

Egoizmas — kliūtis nuoširdžiai tikėti

33.

Žmogus artėja Dievop savo gilėjančiu pažinimu ir ypač meile, ir tai yra giliausias pagrindas mūsų religinei būsenai, jausenai, veiksenai. Neišsigydyta meilė žmonėms, arba paralyžuota ar prarasta — pažeidžia natūralų pagrindą skleistis Dievo meilei žmogaus dvasioje ir žmonių bendruomenėje. Šitai berods gerai supranta ir tokie demoniški psichologai kaip komunistai. Kovodami prieš Dievą, jie pirmiausia vartoja neapykantos priemones, net dirbtinai kursto nusivylimą ir pagiežą tarp žmonių. Šiuo keliu jie daugiau padaro savo ateizmui nei tiesiogine priešreligine propaganda.

"Neturiu jokio Dievo jausmo"

Užgniaužti meilę ir išplėšti tikėjimą yra kažkas labai artima. Ir šiuo atveju moteris gali būti ryškesnis pavyzdys nei vyras.

— Aš neturiu jokio Dievo jausmo, — kalbėjo viena. — Man visiškai svetima, kad kas nors būtų augštesnio žmonių gyvenime.

— Ar anksčiau nebuvo kitaip?

— Kas iš to, jei ir buvo kol buvau šeimoj ir mokykloj. Juk baigiau seserų vedamą gimnaziją. Buvau laikoma pamaldi. Bet ar ne visos mergaitės tame amžiuje pamaldžios? Viskas pasikeitė su 18 amžiaus metais. Tapau nelaiminga, nes ištekėjau. Vyras elgėsi su manim grubiai. Pakenčiau penkerius metus ir grįžau su kūdikiu pas tėvus.

Ji pasakojo toliau:

— Praradau betkokią moralinę atramą. Kiekvienas vyras, kuris man rodė palankumą, norėjo mane tik išnaudoti. Sutikau vieną, kuris išpažino man meilę, žadėjo manimi ir kūdikiu rūpintis, netgi vesti. Bet vos tik pradėjau su juo intymiau gyventi, jo jausmas man dingo. Po pusės metų jis pametė mane, pabėgo, paliko vieną.

— Jei Dievas būtų, ar Jis būtų leidęs man tokią gėdą, kančią, visišką neramybę ir tokį gyvenimą be jokios meilės? Po to, kai aš paklydau, nebeturėjau meilės nei pas tėvus. Jie priglaudė mane iš bėdos. Nenorėjo manimi rūpintis ir mano padėtimi domėtis. Kai aš paklydau, joks žmogus nesiartino prie manęs su nuoširdžiu jausmu. Tapau vieniša pasaulyje, taip baisiai viena, kad man atrodė, jog nebemyliu net savo dukrelės. Man rodos, ir ji manęs nebemylėjo. Jeigu būtų Dievas, argi būtų tokie santykiai tarp žmonių?

Jieškojo meilės tik sau

Iš tikro, baisus dalykas prarasti net savo kūdikio meilę. Tokie atvejai, atrodo, labai reti. Kyla tad klausimas, kas gi buvo toji moteris? Svetimieji vargiai galėjo ją geriau pažinti, bet artimieji giminės ir šeimos nariai gana anksti pastebėjo vieną jos bruožą. Ji, tiesa, visada jieškojo kitų meilės, bet ar pati kam nors ją rodė?

Nebuvo vienturtė šeimoj. Nebuvo ir lepinta, nors tėvai turėjo gerą padėtį. Niekas, rodos, negalėjo paralyžuoti ar sukliudyti jos meilės, kuri natūraliai issiškleidžia sveikoje šeimoje. Bet motina ja skųsdavosi:

— Negera mano duktė! Niekam gero žodžio, užuojautos, aukos — nei mums, tėvams, nei savo seseriai, nei broliui. Tokia ji nuo mažens.

Aštuoniolikos metų išsiveržė iš namų — ištekėjo. Ir vėl motinos skundas:

— Tekėdama norėjo pasiimti viską, kas buvo gražiausia ir geriausia namuose; net tai, kas priklausė seseriai ir broliui. Visus mano daiktus krovėsi sau. Užmiršo dukrelė, kad po turtų nacionalizacijos (pirmame bolševikmetyje) ne kas bebuvo likę brangesnio. Juk turėjome ir mes iš ko nors pragyventi. Ji galvojo apie save, tik apie save, užmiršusi mus visus.

Egoizmas buvo didžiausias ir stipriausias jos bruožas, kuris vešėjo ir jos pačios sukurtoj šeimoj. Vyras, tiesa, buvo švelnus. Bet ar ji vyrui parodė bent kiek meilės? Ar bandė švelninti jo grubumą, pažadinti jame meilės atgarsių?

Neturėdama pati meilės, laukdama tik iš kitų, ji neišvengiamai turėjo atsidurti visiškame nusivylime. Šios moters padėtis atrodė beviltiška. Be jos pačios niekas kitas negalėjo jai grąžinti Dievo.

"Nebetikiu ir niekad nebetikėsiu"

Kitų pagalbos kartais reikia, ir ji padeda, kai nusivylimas sukrečia tikėjimą dėl praeinančių gyvenimo dramų. Viena ponia pasakojo turėjusi mokinę, labai gabią ir darbščią. Aštuntoj klasėj mergaitė staiga ėmusi smukti. Atrodė praradusi interesą mokslui. Ponia buvo šios klasės auklėtoja. Ji ruošėsi emigruoti Amerikon. Vieną vėlų vakarą, bededant daiktus kelionei, įslinko kambarin minėtoji mokinė ir puolė ašarodama:

— Man taip baisu, kad jūs išvažiuojat — paliekat mus!

— Ir jūs netrukus gal išvažiuosit. Pasimatysim vėl Amerikoj, — kalbėjo auklėtoja.

— Kažin ar pasimatysim, — dar graudžiau verkė mergaitė. — Aš bijau dėl savęs...

— Kas yra? — paliko mokytoja daiktus, priėjo prie mergaitės ir ėmė ją raminti.

Mergaitė visa virpėjo. Ji norėjo kažką daugiau pasakyti, bet nerado žodžių. Pagaliau, kalbinama, atvėrė baisią savo paslaptį. Ji įsimylėjusi vyriškį, gyvenusi su juo slapta ir jau laukianti kūdikio. Tas vyriškis negalvojąs jos vesti.

Savo širdies skausme mergaitė pasakojo nebetikinti Dievu.

— Kodėl Dievas leido pasitikėti tokiu žmogum, kaip šis vyras?

Istorija pasirodė, šabloniška. Kaip daugelis mergaičių, prarandančių moralinį atsparumą, taip ir ji reikalavo iš vyro dvasinio stiprumo ir atsakomybės. Reikalavo stebuklo ir iš Dievo, kad Jis būtų neleidęs jai būti nuskriausta. Ponia bandė įrodinėti, kad dėl to pasaulio tvarka nesugrius. Dievas, jei ji pati norės, leis vėl jai pakilti.

Mergaitė isteriškai verkė, protestavo, šaukė, kad ji niekuo daugiau nebetiki ir nebetikėsianti...

Kitų pagalba padeda praregėti

Ponia išvyko Amerikon, bet palaikė laiškų ryšį su šia mergaite. Bandė ją moraliai stiprinti. Rašė ir gimnazijos vadovybei, kad ją globotų ir padėtų kaip nors sutvarkyti jos reikalą. Mokyklos vadovybei įsiterpus, vyriškis apsisprendė ją vesti. Jis buvo protestantas, o ji katalikė; jis sutiko tuoktis jos bažnyčioj. Jiedu, pasirodė, visai patenkinti susituokę. Gimė kūdikis, ir jie abu rūpestingai jį augino.

Po ketverių metų buvusi mokinė parašė savo mokytojai kitokį laišką. Kai vyras ją vedęs, kai ji galėjusi garbingai savo šeimoj auginti kūdikį, grįžęs ir jos tikėjimas. Tas baisusis netikėjimo priepuolis pas ją trukęs neilgiau kaip mėnesį. Tada, mokytojos kambary, ji tikrai burnojusi Dievui savo vidinio skausmo apakinta. Bet ji nežinanti, ar jos netikėjimas nebūtų pasidaręs pastovus ir nebeatšaukiamas, jeigu jos reikalai nebūtų laimingai išsisprendę. Ji buvo dėkinga žmonių ištiestai rankai, jie jos nepasmerkę, priešingai — padėję jai vėl moraliai atsistoti. Su tuo ji atgavusi ir turėtą religinę šilumą.

*
Priminimai apie jūsų
ONTARIO HOSPITAL APDRAUDĄ

*
19-tas gimtadienis?
Būk apsidraudęs!
Nuo dabar jūsų apdraudai reikalinga atskira premija. Gaukite pareiškimų formų banke, ligoninėje ar draudimo komisijoje.

*
Apsivedėte?
Būk apsidraudęs!
Šeimos premija turi būti apmokėta padengimui vyro ir žmonos draudimui. Nurodykite savo grupę ARBA, jei mokate premiją tiesiogiai, praneškite draudimo komisijai.

*
Pakeitėte darbą?
Būk apsidraudęs!
Rūpestingai sekite instrukcijas antroje pusėje mokėjimo pažymėjimo formos 104, kurią jūsų darbdavys yra įpareigotas jums atiduoti.

Visuomet laikykit savo ligoninės apdraudos pažymėjimą pas save.

Ontario Hospital Services Commission
2195 Yonge Street, Toronto 7, Ontario

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
$16.900 pilna kaina, gražus rupių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui, arti susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — WINDERMERE
$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina $17.500.

GELEŽIES KRAUTUVĖ (Hardware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
$2.500 įmokėti, plius prekės ir inventorius. Vienuolikos metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klijentūra. Pilna kaina $28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi moderniškos virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėm ir dviem voniom. Vandeniu alyva šildomas. $150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augštus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $16.400.

SWANSEA
$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu alyva apšildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina $16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių dupleksas. Pilna kaina $17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po $100 mėn. Įmokėti $5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Ročesterio, N.Y., lietuvių veikla

KVIEČIAME KANADOS LIETUVIUS. — Rugsėjo 22 d., šeštadienį, šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje ruošiamas iškilmingas Maironio minėjimas - koncertas. Paskaitą skaitys žinomas lietuvių veikėjas, Ročesterio un-to prof. dr. A. Klimas. Meninę dalį atliks garsusis tenoras operos solistas S. Baras, seniai laukiamas svečias iš Čikagos. Jį matysime savo scenoje jau antrą kartą. Akomponuos muz. Z. Nomeika. Programoje numatyta lituanistinių kursų konkurso premijų įteikimas. Konkurso tema — Maironis. Po to — šokiai.

Šis įvykis — reta proga, kurios prašome nepraleisti. Kviečiame atvykti pas mus tą dieną ir iš tolimesnių apylinkių, taip pat mielus kaimynus kanadiečius lietuvius.

Pradžia 7 val. vak. Rengia LB-nės valdyba.

L. B-NĖS LITUANISTINIAI KURSAI, vadovaujami Br. Krokio, naujų mokslo metų darbą pradėjo rugsėjo 15 d. Praeitais metais augštesnį lituanistinį kursą baigė 12 moksleivių. Dėstė Br. Krokys — kursų vedėjas ir mokyt. J. Miškinis. Kursai veikia šalia šv. Jurgio parapinės mokyklos. Jie steigiami mokiniams, gyvenantiems toliau nuo parapijos, nelankantiems parapinės mūsų mokyklos, o augštesnieji kursai — baigusiems pradžios mokyklą.

Šv. Jurgio parapinėj mokykloj gražiai dėstoma lietuvių kalba visuose skyriuose. Malonu pažymėti, kad visos mokyklos seselės pranciškonės labai gražiai kalba lietuviškai, nors nevisos Lietuvą yra mačiusios. Mokyklos vedėja — seselė Liucija. Lietuvių kalba dėstoma kasdien, kaip privalomas dalykas lietuvių vaikams. Kiekvienais metais jos paruošia gražias lietuviškas programas, kurias išpildo mokiniai per lietuvių radijo pusvalandžius, taip pat švenčių ir minėjimų metu. Jos dirba kukliai didelį darbą. B-nės v-ba puikiai įvertina jų ir klebono kun. Valiukevičiaus bendras ir gražias pastangas ugdant lietuvybę jaunųjų kartoje. B-nės v-ba, skyrusi Lietuvių Fondui $1.000, kaip pirmoji JAV B-nės apylinkė, yra jau įmokėjusi $800. Likusius $200 yra numačiusi pasiųsti dar šiais metais ir tuo tapti pilnateise Lietuvių Fondo nare.

GAUTAS IŠ LIET. FONDO V-BOS LAIŠKAS su prašymu pravesti mūsų kolonijoje platesnį Liet. Fondo vajų. Valdyba ėmėsi šio darbo. Šiuo metu jau yra sudaroma tam reikalui atskiras komitetas, į kuri jau yra įtraukta visa eilė žymių Ročesterio visuomeninkų.

GRAŽIOS LIETUVIŠKOS VESTUVĖS. — Rugsėjo 8 d. susituokė Jonas Vyšniauskas ir Dalia Užemytė, abu akademikai, uolūs lietuvių jaunimo organizacijų veikėjai. Daug jaunimo buvo atvykę iš Kanados. Lietuviškos kalbos ir dainos, europietiška šokių muzika paliko gražų įspūdį.

LIETUVIŲ TAUTOS ŠVENTĖ buvo paminėta per radiją rugsėjo 9 d. Gražią patrijotinę kalbą pasakė J. Miškinis.

Juozas Jurkus

F. SENKUS Real Estate RO. 7-8131

1717 BLOOR STREET WEST, TORONTO 9

ŪKELIS PRIE NOTTAWASAGA UPĖS KRANTO, prie gero kelio, 7-8 mylios atstume nuo Wasagos. Visi ūkio trobesiai. Prašoma kaina $4.900.

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442
Atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

TIESIOG IŠ BALDŲ PARODOS
1962 metų MODELIAI
yra išstatyti abiejose krautuvėse, nupirkti 5 fabrikų visi baldai ir parduodami labai nupigintomis kainomis. Didelis pasirinkimas.

•

Geriausia proga įsigyti naujausios mados baldus.

Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus.
Kviečiame visus atsilankyti netik iš Toronto, bet ir plačių apylinkių.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

TORONTE JANE — STANLEY, 75x600 gražus sklypas pigiai parduodamas.
STEPHENSON TWP. 120 akrų prie Deer ežero.
PERRY SOUND 25 akrai prie Nek-Hick ežero.
BAYSVILLE 100 akrų, per vidurį žemės teka graži upė, geras susisiekimas, nuo Toronto tiktai 90 mylių. Prašoma kaina **TIKTAI $995.**
HALIBURTON 275x600 sklypas prie Oxtongve ežero ir 5 kambarių moderniškas vasarnamis su patogumais. $3.000.
GARDEN TWP. (Victorija) 100x125 prie gražių Kawartna ir (Dalrymdle) ežerų, moderniškiausias vasarnamis ir be to, labai graži vieta prie geriausio susisiekimo automobiliais ar laivais. Ežerai labai žuvingi įvairios rūšies žuvim, tik trūksta žuvautojų. Prašoma kana $2.500.
MUSKOKA 45 akrai žemės prie gražaus Spence ežero, prie 11 kelio, prie ežero prieina 3000 pėdų. $20 taksų. Prašoma kaina $4.000. $1.500 įmokėti, o likusi atvira skola 5 metams iš 6%. Nuo Toronto 92 mylios.

Geriausi pirkimai, prašau tuojau skambinti

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

Lietuvių atstovai Kanados sostinėje

(Atkelta iš 1 pusl.)

tuvių Diena sujungiama su seimo programa ir atskirai neruošiama. Jos vietoje PLB valdyba ruošia Pasaulio Lietuvių Dieną Toronte, pritraukiant ir jaunimą.

J. Kardelis siūlė visame pasaulyje surinkti parašus po peticija J. Tautoms, prašant laisvės pavergtoms tautoms. Pasiūlymas priimtas kaip sugestija būsimam PLB seimui.

Į PLB seimą atstovais išrinkti: S. Kęsgaila, dr. P. Lukoševičius, J. R. Simanavičius, A. Rinkūnas, Pr. Rudinskas, H. Nagys, J. Kardelis, A. Jurkus, I. Gražytė, J. Gustainis, V. Ignaitis, V. Užupis, T. J. Borevičius, SJ, J. Mikšys, B. Sakalas. Kandidatai: P. Januška, M. Venckevičienė, kun. P. Ažubalis, dr. Povilanis, inž. Kšivickas.

Pamaldos

Suvažiavimas vyko jaukioj Otavos arkivyskupijos salėj. Tos pat salės koplyčioje sekmadienio rytą įvyko pamaldos, kurias laikė ir pamokslą pasakė kun. P. Ažubalis iš Toronto. Prieš pamaldas Otavos arkivyskupijos vardu suvažiavimą pasveikino prel. J. N. Gelineau, arkivyskupijos komiteto naujųjų kanadiečių reikalams pirmininkas.

Pastabos ir sumanymai

a. Jaunimo reikalai. Pasiūlyta krašto valdybai sudaryti nuolatinę jaunimo komisiją, kuri, be kitko, išsiaiškintų su PLB valdyba ir dėl jaunimo dalyvavimo PLB seimo programoje.

Krašto valdybai pavesta išstudijuoti: mažųjų apylinkių atstovavimo reikalą ir Kanados lietuvių registraciją.

Darnus ir darbingas suvažiavimas baigtas įsijungimu į kitų tautų atstovų demonstraciją ties parlamento rūmais ir sovietų atstovybę reikalaujant, kad ir sovietai sustabdytų atominį ginklavimąsi. Dalyvavo apie 20 tautu atstovų su daugybe plakatu. Radijas ir televizija pranešė, kad buvo apie 300 demonstrantų, kurie prašę Kanados vyriausybę iškelti sovietų pavergtų tautų klausimą JT.

Otavos lietuvių kolonija suvažiavimo dalyvius priėmė labai vaišingai. **A. R.**

Meno paroda

suruošta vietos bendruomenės skyriaus, krašto tarybos atstovų suvažiavimo proga, praėjo su gražia sėkme. Ją aplankė beveik visa lietuvių kolonija ir atvykę svečiai iš Hamiltono, Toronto, Montrealio ir kitų vietovių.

Meno mėgėjai nupirko 12 tapybos bei grafikos darbų. Vietos bendruomenės skyriaus pirm. J. Šimanskis įsigijo vieną originaliausių dail. J. Pautieniaus darbų — "Didmiestis gėlynuose", kurio kaina $500. Paveikslus dar pirko: dr. A. Jurkus, red. A. Rinkūnas, dr. V. Kubilius, inž. J. Danys, dr. A. Šidlauskaitė ir kiti. Laimės keliu skirtą dail. Petravičiaus paveikslą laimėjo J. Marčiulionis iš Pembroke.

Paroda buvo paminėta vietos dienraštyje "The Ottawa Citizen". **V. A.**

LONDON, Ont.

A.A. POVILAS JURGUTIS darbe staiga mirė rugsėjo 10 d. 2 val. rytą, ištiktas širdies smūgio. Velionis buvo apie 65 m. amž., kilęs iš Šilalės valsč., Tauragės apskr., Kanadoje išgyvenęs apie 12 metų. Palaidotas šv. Petro kapinėse rugsėjo 12 d. Gedulingas pamaldas šv. Juozapo bažnyčioje atlaikė ir kitas pomirtines apeigas atliko kun. J. Danielius. Laidotuvėse dalyvavo 16 automobilių. Iš mirusiojo artimųjų likos: žmona Juzė Londone, Ont., pusbrolis Montrealyje (jis dalyvavo laidotuvėse), brolis ir dvi seserys Lietuvoje. Povilas nebuvo atsiskyrėlis: jį dažnai tekdavo matyti lietuvių parengimuose, pamaldose ir pan. Tegul jam būna lengva žemelė, svetimoje šalyje amžiams jį priglaudusi. **D. E.**

SASKATCHEWAN PROVINCIJOJE VEIKIANTI valdinė autovežimių apdrauda veikia gana sėkmingai. Autovežimis ten apdraudžiamas automatiškai išsiimant leidimą. Valdžios kontroliuojamoj draudoj iš kiekvieno dolerio 82 ct. tenka nukentėjusių nuostoliams ir 18 ct. kitom išlaidom. Privačios apdraudos bendrovės, pagal Consumers Report, iš kiekvieno dolerio tik 48 ct. teišleidžia nukentėjusiems ir 52 centai tenka įvairiom administracinėm išlaidom.

Dėl pagalbos atsilikusioms valstybėms JAV-bėse girdisi vis daugiau ir daugiau nepatenkintų balsų. Kodėl valstybės, gaunančios pašalpas, yra nusistačiusios prieš pačia Ameriką ir jos politiką? Jei sykį duodama, tai ir turi buti gaunama.

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemaroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia— kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemaroidai iš vis jau ne problema!".

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu **Preparation H.**

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

J—4807

SPORTAS

AUŠROS ŽINIOS

— Šią savaitę pradedamos krepšinio ir stalo teniso treniruotės. Laikinai treniruotės bus sekančia tvarka: berniukams tarp 8 ir 13 m. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 4.15 iki 7 v.v.; mergaitėms tarp 9 ir 13 m. trečiadieniais nuo 4.15 iki 7 v.v.; vyresnio amžiaus mergaitėms — trečiadieniais nuo 7 v.v. Norį pradėti treniruotis krepšinyje, stalo tenise ar šachmatuose prašomi ateiti treniruočių dienomis į Prisikėlimo parapijos salę — įėjimas per užpakalines duris iš kiemo pusės.

— Numatytos tarpmiestinės Clevelandas - Torontas lengvosios atletikos pirmenybės nukeliamos sekantiems metams.

— Clevelande rengtose lengvosios atletikos sezono uždarymo pirmenybėse dalyvavo A. Žaliauskas, K. Gaižutis, V. Rušas ir K. Tamašauskas.

— Aušros VI-sios stovyklos ir Pabaltiečių olimpijados fotografijos yra iškabintos kavinėje Aušros skelbimų lentoje. Norį jų įsigyti prašomi paduoti fotografijų numerius Tėv. Pauliui.

Bedarbių skaičius Kanadoje šiek tiek sumažėjo. Šiuo metu yra 280.000. Tai sudaro 4,1% visos darbo jėgos. Artėjant žiemai padėtis vėl blogėja.

1000 kalėdinių siuntinių be uždarbio

ŠTAI IR VĖL, prisilaikydami jau šeštus metus savo tradicijos, siūlome 1000 SPECIALIŲ KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBIO, GAMYBINĖMIS KAINOMIS, savo klijentams lietuviams visame pasaulyje. Parodydami Kalėdų proga šventinį gestą ir stengdamiesi atsidėkoti už tą didžiulę nuoširdžią paramą, kurios esame susilaukę praeitais metais, atsisakome uždarbio ir esame parinkę savo gerbiamųjų lietuvių klijentų GĖRIUI vėl 4 SPECIALIUS IŠSKIRTINOS VERTĖS IR RŪŠIES KALĖDINIUS SIUNTINIUS.

YPATINGA PROGA JUMS pasinaudoti tokiu VIENĄ KARTĄ PER METUS ĮVYKSTANČIU KALĖDINIU PASIŪLYMU. TIKTAI 1000 KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBIO. DĖL TO, UŽSAKYMUS SIŲKITE TUOJAU, KAD NEBŪTŲ NUSIVYLIMO.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 1
Jį sudaro:
3¼ jardų vilnonės medžiagos 1 vyriškam ar moteriškam kostiumui, lygios ar smulkiais langučiais, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos (pasirinkama iš 6 medžiagų).
8 jardai sunkiojo rajono, languoto, 2 suknelėms ar 2 moteriškiems kostiumams, juodai balto, rudai balto, vyšninio su baltu, žaliai balto ar mėlynai balto.
3 jardai dirbtinio šilko tafetos, tinkamos pamušalams, suknelėms, bliuzelėms ar apatiniams, tamsiai mėlynos, juodos, tamsiai pilkos ar rudos.
Mūsų normali tokio siuntinio kaina yra $45.50 JAV valiuta skaitant.
KALĖDINĖ KAINA (BE UŽDARBIO) yra TIKTAI (įskaitant visus mokesčius):
$39.50
JAV valiuta skaitant.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 2
(Dvigubas Nr. 1 siuntinys).
Jį sudaro:
6½ jardų vilnonės medžiagos 2 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams, lygios ar smulkiais langučiais, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos (pasirenkama iš 6 medž.).
16 jardų sunkiojo rajono, languoto, 4 suknelėms ar 4 moteriškiems kostiumams, juodai balto, rudai balto, vyšninio su baltu, žaliai balto ar mėlynai balto.
6 jardai dirbtinio šilko tafetos, tinkamos pamušalams, suknelėms, bliuzėms ar apatiniams, tamsiai mėlynos, juodos, tamsiai pilkos ar rudos.
Mūsų normali tokio siuntinio kaina yra $79.00 JAV valiuta skaitant.
KALĖDINĖ KAINA (BE UŽDARBIO) yra TIKTAI (įskaitant visus mokesčius):
$69.00
JAV valiuta skaitant.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 3
Jį sudaro:
3¼ jardų vilnonės medžiagos 1 vyriškam ar moteriškam kostiumui, lygios ar smulkiais langučiais, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos (pasirenkama iš 6 medžiagų).
3 jardai vilnonės medžiagos 1 moteriškam ar vyriškam paltui, tamsiai mėlynos, juodos, žalios, mėlynos ar kupranugario spalvos (pasirenkama iš 5 medžiagų).
8 jardai sunkiojo rajono, languoto, 2 suknelėms ar 2 moteriškiems kostiumams, juodai balto, rudai balto, vyšninio su baltu, žaliai balto ar mėlynai balto.
6 jardai dirbtinio šilko tafetos, tinkamos pamušalams, suknelėms, bliuzėms ar apatiniams, tamsiai mėlynos, juodos, tamsiai pilkos ar rudos.
Mūsų normali tokio siuntinio kaina yra $68.00 JAV valiuta skaitant.
KALĖDINĖ KAINA (BE UŽDARBIO) yra TIKTAI (įskaitant visus mokesčius):
$59.00
JAV valiuta skaitant.

KALĖDINIS SIUNTINYS Nr. 4
Jį sudaro:
6½ jardų vilnonės medžiagos 2 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams, lygios ar smulkiais langučiais, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos (pasirenkama iš 6 medžiagų).
3 jardai vilnonės medžiagos 1 moteriškam ar vyriškam paltui, tamsiai mėlynos, juodos, žalios, mėlynos ar kupranugario spalvos (pasirenkama iš 5 medžiagų).
16 jardų sunkiojo rajono, languoto, 4 suknelėms ar 4 moteriškiems kostiumams, juodai balto, rudai balto, vyšninio su baltu, žaliai balto ar mėlynai balto.
10 jardų dirbtinio šilko tafetos, tinkamos pamušalams, suknelėms, bliuzėms ar apatiniams, tamsiai mėlynos, juodos, tamsiai pilkos ar rudos.
Mūsų normali tokio siuntinio kaina yra $91.00 JAV valiuta skaitant.
KALĖDINĖ KAINA (BE UŽDARBIO) yra TIKTAI (įskaitant visus mokesčius):
$79.00
JAV valiuta skaitant.

UŽSAKANT PRAŠOME NURODYTI, KURI SPALVA PAGEIDAUJAMA PIRMOJI, O KURI ANTROJI.

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ: Visos tų mūsų 4 kalėdinių siuntinių medžiagos yra eksportinės angliškos medžiagos, o dėl to dar, kad esame turėję labai sėkmingos prekybos metus, šiais metais esame pajėgūs duoti siuntiniams be uždarbio geresnės rūšies medžiagas negu bet kada iki šiol, specialiai mums gamintas, naujais ir patraukliais raštais, žemesnėmis, negu praeitais metais, kinomis.

Medžiagų pavyzdžiai pageidaujantiems bus siunčiami ORO PAŠTU nemokamai į betkurį pasaulio kraštą.

Mes nesigailėjome pastangų, kad MEDŽIAGOS BŪTŲ NUPIRKTOS YPAČ ŽEMOMIS KAINOMIS IR KAD JUMS IŠ TO BŪTŲ NAUDOS, ir mes esame tikri, kad JOKIA KITA FIRMA negali panašių augštos vertės siuntinių pasiūlyti tokiomis NUOSTABIAI ŽEMOMIS KAINOMIS.

Mūsiškius KALĖDINIUS SIUNTINIUS BE UŽDARBIO gali užsisakyti visi lietuviai, vis tiek, ar jie būtų mūsų klijentai, ar kurios nors kitos firmos. Mums malonu leisti tuo pasiūlymu pasinaudoti betkam. UŽSAKYKITE TUOJAU, KAD KALĖDOMS PASIEKTŲ GAVĖJUS. Kas nori užsitikrinti sau KALĖDINĮ BE UŽDARBIO SIUNTINĮ, iš to priimame mažiausiai bent $1 užstatą jau dabar, o galutinio užsakymo lauksime 8 savaites. ATSIMINKITE: UŽSAKYKITE TUOJAU IR PASIRŪPINKITE, KAD KALĖDOMS BŪTŲ GAUTA. KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ BE UŽDARBIO YRA TIK 1000.

Mes garantuojame:

1. Kiekvienas siuntinys bus įteiktas gavėjui.
2. Jei siuntinys dingtų, mes grąžiname pinigus ar nemokamai pasiunčiame kitą siuntinį.
3. Apmokame visus mokesčius, dėl to gavėjai, sulaukę siuntinių, nieko jau nebeturi primokėti.
4. Visas medžiagas siunčiame TIKTAI pagal pavyzdžius.

SPECIALUS PRANEŠIMAS:
jau atspausdintas mūsų naujas sensacinis visas iliustruotas didžiulis katalogas, pirmas ir vienintelis toks iliustruotas siuntinių katalogas pasaulyje. Tuojau reikalaukite jo. Jame plačiai aptariamos ir iliustracijomis parodomos visos kuo įvairiausios ir puikų pasirinkima teikiančios prekės. Isitikinkite patys. Paprašykite nemokamo katalogo. Su malonumu bus pasitarnaujama naujiems klijentams.

LITHUANIAN TRADING COMPANY
341, Ladbroke Grove, London, W. 10
Great Britain

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.

RUNNYMEDE — ANNETTE
$1.500 įmokėti, 7 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, moderni virtuvė, alyvos šildymas, garažas, recreation kambarys rūsyje. Kaina $12.900.

BABY POINT
$2.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, gražus didelis kiemas, platus įvažiavimas, recreation kambarys, 5% morgičius.

BLOOR — RUNNYMEDE
$3.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiavimu, vienas atviras morgičius 10-čiai metų.

BERESFORD — BLOOR
$4.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras plytų namas, 2 vonios, 2 virtuvės, did. kiemas, garažas, arti Bloor.

JANE — BLOOR
$4.000 įmokėti, 8 kambariai per du augštus, atskiras, mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas, 10 metų skola.

INDIAN RD. — BLOOR
$4.000 įmokėti, 13 kambarių, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 3 vonios, 3 virtuvės, 4 garažai su privačiu įvažiavimu. Gauna $220 mėn. nuomos ir 5 kambarių butas šeimininkui pirmame augšte, visai arti Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR
$6.000 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras, plytų namas, 2 vonios, 2 virtuvės, vandens alyvos šildymas. Garažas.

DARŽOVIŲ - VAISIŲ KRAUTUVĖ
$4.000 įmokėti, savaitinė apyvarta apie $2.500, žema nuoma, ilga sutartis. Arti Bloor gatvės.

RŪKALŲ - DOVANŲ KRAUTUVĖ
$4.000 įmokėti, savaitinė apyvarta apie $900, žema nuoma, College - Rusholme Rd.

BLOOR — INDIAN RD.
$4.000 įmokėti, krautuvė ir 4 kambarių butas, mūrinis namas, alyvos šildymas, modernus viduje, tinka betkokiam bizniui, turi būti parduotas, tikrai — bargenas.

P. KERBERIS
Darbo telefonas LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 5-1584

P.S. Didelis pasirinkimas tripleksų, sikspleksų ir apartamentinių namų.

DUNDAS — BOVERCOURT RD.
$2.000 įmokėti, mūrinis, atskiras namas. Dideli 9 kambariai per du augštus. Didelis kiemas, 3 garažai. Viena atvira skola balansui.

KINGSWAY RAJONE
$3.000 įmokėti už dviejų šeimų namą, tik keletos metų senumo. Didelis kiemas. Mūrinis garažas. Prie pat krautuvių ir susisiekimo. Viena skola balansui.

BLOOR — JANE
$6.500 įmokėti, rupių plytų atskiras namas. Gražus 7 kambariai per du augštus, karšto vandens alyva šildymas. Dvigubas garažas ir šoninis įvažiavimas. Viena skola balansui.

ST. CLAIR — BATHURST
$7.000 įmokėti, 7 metų senumo 3-jų šeimų pastatas — tripleksas. $370 mėnesinių pajamų. Lengvos mokėjimo sąlygos. Pilna kaina $38.900.

SWANSEA RAJONE
$12.000 įmokėti, 3-jų metų senumo dupleksas. Puikiai išbaigtas rūsys. Garažas ir privatus įvažiavimas. Anglai savininkai išvažiuoja iš Kanados. Pilna kaina $31.500.

SWANSEA RAJONE
$16.900 pilna kaina už 5 kambarių bungalovą. Karšto vandens alyva šildymas. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Nepraleiskite porgos.

SWANSEA RAJONE
$29.000 pilna kaina—naujas 8 kambarių per du augštus namas. Tinka dviem šeimom. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos.

HARDWARE VERSLAS
$10.000 įmokėti, pastatas — biznio įrengimas ir prekės. Vien tik prekių yra už didesnę sumą negu prašomas įmokėjimas. Geras seniai įsteigtas Hardware verslas na tik $24.000. Labai reta proga. Jane—Annette rajone. Pilna kainą. Pasinaudokite.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **SIUVĖJAS**

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

Penmans

WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS

GP2-5

APATINIAI BALTINIAI --- KOJINĖS
MARŠKINIAI --- T-SHIRTS

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
•
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

PEARSON — RONCESVALLES
$2.000 įmokėti, 9 didelių kamb. mūrinis namas; švarus ir geram stovy. 2 virtuvės. Didelis kiemas ir garažas. Vienas morgičius. Mokesčiai $195.

BLOOR — JANE
$2.500 imok., atskiras 7 kamb. per 2 augštus ir butas rūsyje. 3 virtuvės. Lengvai išnuomojamas. Be morgičių. Kaina apie $13.000.

KRAUTUVĖS SU NAMAIS
$5.000 imok., buv. cigarų krautuvė su 2 butais, atskiri įėjimai. Svarbioje Parkdale prekybos vietoje. Iš tos vietos praturtėjęs savininkas nusipirko daug didesnę nuosavybę. Be morgičių. Kaina tik $23.000. Norintieji pirkti biznį su namu prašomi tuojau kreiptis pas mus. Be šios turime dabar dar kitų labai geru krautuvių su namais. Taip pat išnuomavimui.

APARTMENTAI
$15.000 - $20.000 imok., prie St. Clair ir Bathurst. 12 apart., atskiras, gerų plytų. Niekuomet nesti tuščių butų. Vandeniu alyva apšildomas. 4 garažai. Mėnesinių pajamų $993. Kaina tik apie $60.000. Puiki investacija.

ŪKIS PRIE SIMCOE EŽERO
139 akrų žemės - miško, 541 pėdų smėlio ir nepergili ežero pakrantė. 2000 pėdų prie asfaltuoto kelio. Nuo Toronto 52 mylios.

Turime krautuvių, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų - morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

PROGRESS Real Estate Ltd.

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286
(prie Gladstone Ave.)

JANE — BABY POINT
$1.500 įmok. už gražų mūr. 6 kamb. namą. Labai švarus iš lauko ir viduaus, mod. statyba, priv. įvaž. Morgičius iš 5½%. Prašoma kaina tik $14.200.

SUNNYSIDE — GARDEN AVE.
$2.000 įmok., mūr., 6 did. kamb., 2 virt., alyva šild., 2 garažai. Arti kraut. ir susisiekimo bei mokyklų. Vertas dėmesio, nes parduos pigiai.

BLOOR — HIGH PARK
$3.000 įmok., 8 švarūs ir did. kamb., šviesių pl., atsk. viskas įrengta, kaip naujam name. Vand. alyva šild. 2 mod. virt. Vonia ant pirmo augšto, platus šoninis įvaž., garažas, did. kiemas. Namas arti Bloor ir parko. Puikus pirkinys.

BLOOR — DURIE ST.
$3.000 įmok., mūr., atsk., 8 kamb. per 2 augštus, alyva šild., šoninis įvaž., garažas. Tikrai geras pirkinys, nes parduos už $17.000. Apžiūrėkit dar šiandien, nes rytoj gali būti per vėlu.

RUNNYMEDE — ANNETTE
$3.000 įmok., 9½ kamb., mūr., atsk. Gražių plytų namas. 3 mod. virtuvės, alyva vand. šild., puikūs kilimai dvejuose kamb., platus šoninis įvaž. 2 garažai ir tik vienas morgičius išmokėjimui.

JANE — ANNETTE
$3.000 įmok., rupių pl., atsk., 7 kambarių namas. 4 kamb. pirmame augšte, vand. alyva šild., šoninis įvaž., garažas. Vienas morgičius, įrengtas rūsys. Ideali vieta, nes arti kraut. ir susisiek.

BLOOR — WINDERMERE AVE.
$4.000 įmok., 7 did. kamb. per du augštus, atskiras, gerų pl., 2 mod. virt., 2 vonios, puikus namas dviem šeimom. Garažas ir šoninis įvaž. Pasiteiraukit — Jums labai patiks.

INDIAN RD. — HOWARD PRK. RD.
$6.000 įmok., 10 kamb., dupleksas. Viskas įrengta dviem šeimom, vand. alyva šild. Vienas 10-čiai metų morgičius išmok. Vertas apžiūrėti.

BLOOR — PALMERSTON BLVD.
$8.000 įmok. už 7 mt. senumo originalų 13 kamb. tripleksą. Geriausias nuomavimui rajonas, nes arti kraut., susisiek. ir t.t. Puikus investavimas, nes garantuotos pajamos. Pasiteiraukit plačiau.

SWANSEA — BLOOR
$8.000 įmok., 5 butų apartamentas, augštos pajamos, geras nuomavimas, ideali vieta. Kas nori gerai ir pelningai investuoti, gali pirkti už $40.000.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Telef. LE. 4-9286. Namų – RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime dižiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.

Frederick F. MARTIN
Real Estate
Oakview Beach
Įstaigos tel. Wasaga Beach 201

Namų: V. BUTRIMAS
139 Fourth St. E.
COLLINGWOOD, ONT.
Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - morgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO
LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NAUJAS SAVININKAS
V.S. garage (buvęs Wally's)
314 St. Helen's Ave. Tel. LE. 3-0631
Viena gatvė į vakarus nuo Lansdowne, prie Bloor St. W.
VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME V.S. GARAŽE. Sav. V. STRIMAITIS
Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. DARBAS GARANTUOTAS.
Garažo telefonas LE. 3-0631. Namų telefonas LE. 7-4336

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

TORONTO, Ont.

Šeštad. mokykla sėkmingai pradėjo darbą. Pirmąją pamokų dieną įregistruoti 67 nauji mokiniai. Sudarytos dvi I skyr. klasės. Manoma, kad šį šeštadienį dar naujų mokinių įsirašys. Mokyklos vedėjas gerokai buvo nustebintas, kad iš praėjusiais metais 8-tą skyrių lankiusių 12 mokinių, šiais metais 9-tam skyriui užsiregistravo tik 4.

Vasario 16 gimnazijai pasiųsta 107 rėmėjų būrelio įnašai, kuriuos sumokėjo: E. Abromaitis $12, A. Kantvydas $12, A. Banelis $5, K. Dalinda $4, A. Stepaitienė $4 ir J. Mockus $3. Duosnių būrelio narių dėka mes pajėgiame savo duoklę gimnazijai laiku atiduoti. Minėti įnašai sumokėti už rugsėjo ir spalių mėn.

P. L., 107 rėm. būr. vadovas

Tarptautiniame Institute, 709 College St., žiemos sezone yra mokoma įvairių kalbų ir kitokių dalyku. Mokytis prancūzų kalbos du kart į savaitę registruojama spalio 4 d., 7.30 val. vak. Anglų kalbos tarsenai pagerinti registruojama antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais. Norintieji būti privačiais anglų kalbos instruktoriais kandidatai registruojami spalio 1 d. 7.15 val. v. Italų kalbos klasės prasideda rugsėjo 17 d., 7.30 val. v. Mokestis visose kalbų klasėse nariams $12 už 10 sesijų, nenariams $15. Baliaus ir šokių pamokoms registruojama spalio 4 d., 7.30 val. v. Mokestis nariams $10, nenariams $13.

Televizijos programoj "Around the World" per kanalą 9 praėjusį sekmadienį "TŽ" redaktorius skaitė savo vedamąjį angliškai apie laisvę ir mažąjį žmogų, kuriam praktiniame Kanados gyvenime trūksta tos laisvės. Užbaigai buvo leista tarti keletą sakinių ir lietuviškai. Programos vedėjas yra L. Kossar. Jis kviečia įvairių taut. grupių redaktorius pareikšti savo minčių įvairiais klausimais. Programa duodama kas sekmadienį nuo 3-4 val. p.p. per 9 kanalą. Joje iškeliami ypač ateivių reikalai.

Skautų-čių vadovų suvažiavimas praeitą savaitgalį Toronte praėjo su geriausiu pasisekimu. Dalyvavo 60 vadovų iš Toronto, Hamiltono, Niagaros pusiasalio, Londono ir Ročesterio. Atstovai nutarė daugiau suaktyvinti skautišką veiklą kolonijų vienetuose ir ruoštis ateinančiais metais tautinei stovyklai JAV. F.

Žymiųjų vyrų biografijos per Toronto televizijos 9 kanalą rodomos sekmadieniais 5.30 val. p. p. Bus rodoma Churchillio, Stalino, Musolinio, admirolo R. Byrd, B. Ruth ir kt. biografinės ištraukos. Per kanalą 6 rugsėjo 25 d. 10 val. vak. bus rodoma pilietybės ir imigracijos ministerijos paruoštas filmas "Vote for Michalski".

J. ir V. Samulevičiai iškilmingai paminėjo savo 25 m. vedybinę sukaktį. Jų bičiuliai rugsėjo 15 d. surengė pokylį šv. Jono Kr. par. salėje. Dalyvavo apie 200 asmenų. Pokyliui pirmininkavo P. Dervinis. Be gausių sveikinimų, sukaktuvininkai gavo daug dovanų. J. Samulevičius yra kilęs nuo Alovės, o ponia — iš Krinčino. Jiedu aktyviai dalyvauja liet. gyvenime.

Maironio minėjimas

Toronte įvyks spalio 21 d., sekmadienį, Prisikėlimo par. salėje. Paskaitą skaitys svečias iš Europos prof. dr. Jonas Grinius. Minėjimą organizuoja KLB Toronto apyl. valdyba. Maironis gimė 1862 m. spalio 21 d. Taigi, sukaktuvininko 100 metų gimimo minėjimas kaip tik sutaps su jo gimtadieniu. A.

NAUJA MUZIKOS STUDIJA

Pradedame naujus mokslo metus muzikos srityje. Ta proga tenka pristatyti mūsų visuomenei naują piano studiją, vedamą mūsų naujosios bakalaurės DALIOS SKRINSKAITĖS.

Naujoji mokytoja pralėkė visą kelią — nuo pirmųjų gaidų iki bakalaurato laipsnio — žaibo greitumu, intensyviai dirbdama nuo pradžios iki galo. Nuo pat 10-tųjų gyvenimo metų ji domėjosi netik savomis problemomis, bet ir savo draugų, tuo būdu sekdama mokymo kelius ir prisimindama mokymo priemones. Dar ypatingai stipriai padirbėjusi universitete, Dalia — dar taip jaunutė — jau turi gerą patyrimą ir visai drąsiai stoja į kovą su sunkiausiomis muzikos auklėjimo problemomis.

Tenka dar prisiminti, kad šalia studijų ji nuolatos dirba su jaunimu, sėkmingai vadovaudama kokioje bebūtų šakoje. Taip bedirbdama, Dalia pažino save ir priėjo išvados, kad jai yra maloniausia su jaunimu ir pasilikti. Žinojimas savo specialybės ir jaunimo meilė neabejotinai užtikrina naujosios studijos pasisekimą.

Mūsų visuomenė labai šiltai sutiko iki šiol dirbusias studijas, reikia tikėtis, kad į šią jauniausią ir, pagal lietuvišką pasakymą, visų mieliausią studiją bus atkreiptas didžiausias dėmesys.

Visa Danutės Rautinš studija nuoširdžiai sveikina naująją mokytoją ir pas ją studijuojančius draugus. Gero vėjo, brangi Dalia! Danutė Rautinš

"Varpo" choras sėkmingai koncertavo St. Catharines metinėje Niagaros pusiasalio lietuvių šventėje.

M. ir V. Vaitkevičiai sulaukė Aušrytei sesytės. Ponia yra atvykusi iš Lietuvos prieš porą metų. Sveikiname laimingus tėvus "TŽ" skaitytojus.

Kun. prof. J. Bogušas-Barr, sociologijos profesorius ir socialinių mokslų skyriaus vedėjas Erie kolegijoj JAV, lankėsi Toronte pas gimines. I JAV jis yra atvykęs 1939 m. Čia užklupo jį karas, ir pasiliko dirbti JAV.

Operos teatro rūmai Torontui

Prie Toronto un-to baigiama statyti didžiulis Edward Johnson pastatas, kuriame bus specialiai operai pritaikyta 820 vietų teatro salė su visomis papildomomis patalpomis, kaip solistams persirengimų kambariai ir pasivaikščiojimų salės. Teatro salės scena bus nemažesnė už O'Keefe centro scena. Orkestrui yra vietos 85 muzikantams, daug kambarių pratyboms ir dvi mažos salės repeticijoms.

Rūmų planuotojai apvažinėjo daugelį pasaulio kraštų, susipažino su teatrų įrengimais, atrinko kas geriausia ir bando pritaikyti Toronte.

Rūmuose numatyta ir puošni koncertų salė 495 vietų. Be to, čia įsikurs muzikos konservatorija. Bus patalpos įvairioms muzikos studijoms, taip kad šis centras bus ir muzikos švietimo centras.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461
Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

PIJANINŲ TECHNIKAS
A. BRIČKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygavimus. Perka ir parduoda naudotus pijaninus. Telefonas EM. 4-8757.

Skaitytojai pasisako

JAUNIMO SALĖS REIKALU

Tėvų pranciškonų vienuolyno dėka turime Prisikėlimo parapijos vieną gražiausių salių Toronte. Dabar numatoma statyti ir parapjos klebonija. Didžioji salė ir muzikos studija visų parapijos reikalų neaptarnauja. Būtina turėti jaunimui patalpas. Projektuojamoji salė su keliais kambariais būtinai turėtų būti statoma. Jaunuomenė be salės dūsta svetimųjų dulkėse.

Salė 250 asmenų gal ir statybos išlaidas padidintų, bet išgelbėtų jaunąją kartą nuo tautinės mirties.

Bažnyčios, salės, klebonijos emigracijos sąlygose turi būti statomos nevien senosios kartos lietuvių reikalavimams — senimui, bet ypač jaunimui, kuris kaip galima ilgiau galėtų išlaikyti lietuviškas religines ir tautines tradicijas. J. Ka.

REFORMŲ REIKALU

Visais laikais reformos buvo ir yra reikalingos pasaulyje. Šį reformų būtinumą supranta ir dalis mūsų veikėjų ir eilinių žmonių.

VLIKas buvo sudarytas nenormaliose sąlygose. Jis yra mūsų tautos politinė atstovybė ir valios reiškėja. Bet ir kiekvienas lietuvis yra savo tautos atstovas. Tiksliausias šiuo laiku mūsų atstovavimas turėtų reikštis per demokratišku balsavimu išrinktus PL B-nės atstovus. Mūsų mažąsias partijas vaizdžiai apibūdino prof. S. Kolupaila "Drauge" 1962. IX. 7: "Mūsų menkystės, susigūžę siauruose politinių grupelių kiautuose, visą neperdidžiausią energiją naudoja tarpusavio rietenoms. Pamėgink pareikšti originalesnę mintį, tuoj pakampių rašeivos sumaišys su žeme".

Tačiau didžiausios reformos pirmoje vietoje reikalingi mes visi. Klaidžiojame ir daugelis net kelio atgal nebejieškome; o yra ir tokių, kurie būdami dvasiniai neregiai, nori dar ir kitiems vadovauti.

Tebūnie mums visiems dažnai prisimintini valstybininkės Čiangkaišekienės patarimai: "Religija, prieš kurią diplomatija, atrodo, yra duris užtrenkusi, yra pagrindinis civilizacijos ramstis. Be jos negali būti tarptautinio teisingumo, padorumo, duotojo žodžio laikymo, garantijos ... Kai tautų ir atskirų individų sąžinė pasireikš religiniu tikėjimu, kai religija bus priimta centriniu varikliu ir motyvuojančia gyvenimo jėga bei valdove, tik tada bus išvengta civilizacijos pražūties, bet tik tada". Juozas Kaknevičius

COLIS PO COLIO STUMIA VAKARIEČIUS IŠ BERLYNO

"New York Times" žurnalistas C. L. Sulzberger įdomiai komentuoja padėtį Berylne. Esą, sovietai labai gudriai naudoja Vengrijos diktatoriaus Matyas Rakosi sugalvotą "salami" taktiką. Ją labai nuodugniai išryškino ir praeitais metais lankęsis Amerikos žemyne prof. J. Eretas.

N. Chruščiovas 1958 m. lapkričio 27 d. pagarsinęs savo ultimatumą užvaldyti V. Berlyną per šešis mėnesius, tuojau suprato negalėsiąs to pasiekti nepradėdamas karo. Jis pasirinko kitą taktiką — nesukelti krizės, kuri vestų prie karo, bet colis po colio stumtis priekin į tikslą. Nuo to laiko Vakarai V. Berlyne yra verčiami trauktis. Sulzberger nurodo tris progas, kurias išnaudojant šis sovietų kėslas būtų buvęs užblokuotas.

Viena proga buvo tuojau po didžiojo Berlyno oro tilto. Tada buvo galima tartis ir rasti Berlyno klausimui išspręsti būdą, kuris būtų buvęs priimtinas Rytams ir Vakarams. JAV neparodė jokio sumanumo bei pramatymo ir neišnaudojo patogaus laiko. Kitas atvejis buvo tujau po pirmojo Chruščiovo ultimatumo. Kai Nikita tada gąsdino vakariečius viską perduosiąs rytų vokiečiams, Vakarams reikėjo taip pat ketinti viską perduoti vakarų vokiečiams. Vargu Chruščiovas būtų sutikęs įsileisti dvi visiškai prieš sovietus nusistačiusias vokiečių armijas į neramų Berlyną. Ir sutikimo atveju vakariečiams būtų buvę daug mažiau nemalonių netikėtumų kaip dabar.

Trečia proga iškilo praeitais metais rusams pastačius garsiąją Berlyno sieną. Vakarai privalėjo tuč tuojau ją nugriauti. Žurnalistas teigia, kad operuojant drausmingais kariuomenės daliniais, karo būtų buvę išvengta. Patogių momentų neišnaudojimai privedė prie dabartinės keblios padėties, iš kurios išbristi nesimato prošvaisčių. Vakarai tyčia ar nesusivokdami esą sieja Berlyno klausimą su visos Vokietijos sujungimu. Tai beviltiškas dalykas dabartinėse sąlygose. Ateitis niūri. N. Chruščiovas laiks nuo laiko atsipjauna nuo Berlyno "salami" mažą gabaliuką,tiek mažą, kad Vakarams nėra dėlko karą pradėti, o tuo tarpu dešra mažėja.

Baigdamas Sulzberger daro užuominą, kad dar ir dabar būtų nevėlu nugriauti Berlyno sieną ir sovietai karo dėl to nepradėtų.

Partija, žadėjusi daug pinigų

(Atkelta iš 4 psl.)

Bet priešingai Albertai, Br. Kolumbija eina per ūkio krizes, kurios, be kitų priežasčių, kyla dėl ambicingos programos, paskelbtos švedų finansininko Wenner Gren. Neseniai įvykęs nusavinimas elektros jėgainės premjero Bennet pastangomis daugiau pakenkė Kanadai, negu min. Flemingo elgesys su Kanados doleriu.

Pagrinde konservatyvi partija

Nežiūrint soc. kredito partijos sėkmės Albertoj ir jos pastangų Br. Kolumbijoj, niekad nėra buvusi visos Kanados partija. Ji pasilieka ir toliau konservatyvi partija, gal kiek dešinesnė už progresyviųjų konservatorių partiją. Rungtynės tarp senųjų ir naujųjų konservatorių pasireikš ypač tarp asmenų.

Šį rudenį 30 nepatyrusių soc. kredito partijos narių feder. parlamente pasiims ant savo pečių didelę atsakomybę, nes Diefenbakerio vyriausybė pareikalaus jų balsų tvarkyti smarkiai supainiotam ūkiui ir vykdyti socialinėms reformoms, kurios turės atstatyti krašto politinį ir ekonominį pastovumą. C.Sc.

M. Schachter

LIETUVOJ pradedama ruoštis 1963 m. minėti 1863 m. valstiečių sukilimo 100 metų sukaktį. Lietuvos ir Gudijos mokslų akademijų istorijos institutai, drauge su Lietuvos valstybiniu istoriniu muzėjumi parengs dokumentus apie sukilimo vykdymą. E.

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

A.P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

..ŠYPSENOS..

Poeto išvedžiojimai

Poetas Robertas Frost kažkada tarės:

"Daugiau yra poezijos už eilėraščių ribų kaip pačiuose eilėraščiuose, daugiau tikėjimo už bažnyčios, kaip pačioje bažnyčioje ir daugiau meilės šalia vedybų, kaip vedybiniame gyvenime".

Ispanų mandagumas

Don Jose išeina pamiške pasivaikščioti. Iš miško išeina elegantiškas ponas, nusiima skrybėlę, žemai nusilenkia, išsitraukia brangakmeniais išpuoštą durklą ir taria:

— Dovanokite, sinjore, bet privalote man atiduoti viską, ką turite. Tas viskas — man priklauso.

Don Jose, gi, įkiša ranką į kišenę, išsitraukia žvilgantį revolverį ir, mandagiai nusilenkęs, taria:

— Labai gaila, sinjore, bet esu priverstas pasipriešinti ...

— Madre de Dios, — sušunka nepažįstamasis. — Patikėkite, labai suklydau, jus palaikydamas visai kitu asmeniu, — nusilenkė ir movė į mišką.

Kirpykloje

Klijentas pažiūri į veidrodį, palinguoja galvą ir taria kirpėjui:

— Kuo toliau, tuo daugiau sidabrinių plaukų. Ir nesu taip jau senas. Ar negalima būtų ką nors padaryti?

— Kodėl ne? Galima nudažyti. Nors aš pats asmeniškai ...

— Ką, ar tamsta prieš ingas plaukų dažymui? — surinka klijentas.

— Ne, ne dėlto. Tik dėl dažymo turėjau nemalonumų. Aš irgi buvau pražilęs ir nudažiau plaukus. Bet šešiems mėnesiams praėjus ...

— Ar plaukai ėmė slinkti?

— Ne, dar blogiau ... Po šešių mėnesių susitikau moteriškę, kuri dabar yra mano žmona ... — liūdnai atsakė kirpėjas.

Parinko Pr. Alšėnas

Motorų ir laivų
(Outboard and Inboard)
DRAUDIMAI
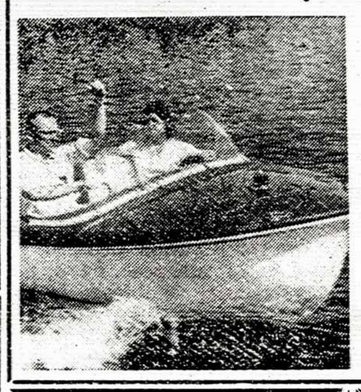
Taip pat draudžiame VASARNAMIUS ir KABINAS visoje Ontario provincijoje. Žemos kainos.
Prano Barausko agentūra
RO. 6-0811 ir RO. 6-0832
(49 Cameo Cres., Toronto 9)

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.
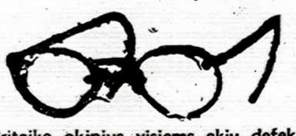
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Dažai ir sienoms popieris! VASKAS, ŠEPEČIAI, TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI
NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

DRAUDIMO ĮSTAIGA
AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RAŠOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.

24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS
RO. 9-4131
NAMŲ
RO. 6-7132

TORONTO Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Nuo šio sekmadienio įvedamos 12 val. pamaldos. Šį sekmadienį pamaldos: 9.30, 11 ir 12 val. Arkivyskupo valia, nuo šio sekmadienio įvedamos dialoginės Mišios. Jose tikintieji aktyviai dalyvauja, atsakinėdami maldas. Kol visa bažnyčia galės pilnai įsijungti į šias dialogines Mišias, pradžioje atsakinės maldas jaunimo choro dalyviai, kurie jas yra išmokę stovyklavimo metu. Dialoginės Mišios bus laikomos sekmadieniais 9.30 val.

— Parapijos choras, vasaros metu turėjęs ilgesnes atostogas, vėl įsijungia sekmadieniais į bažnytinį giedojimą. Choro repeticijos — sekmadieniais po 11 val. pamaldų parapijos salėje. Kviečiami ir nauji choristai. Tebūna lietuviškos pamaldos sekmadieniais susikaupimo ir dvasinio atsigaivinimo šaltinis.

— Ši šeštadienį Romoje subdijakono šventimus priima teol. stud. J. Staškevičius. Su malda ir nuoširdžiais linkėjimais palydėkime jaunąjį levitą didžiajai gyvenimo aukai prie Viešpaties altoriaus, pasveikindami jį ir jo mielus namiškius.

— Ši sekmadienį per visas pamaldas daroma rinkliava popiežiaus labdarai. Ryšium su artėjančiu Bažnyčios visuotiniu suvažiavimu būtų gera, kad minėtoji rinkliava būtų tikinčiųjų ypač suprasta ir paremta.

— Pradėsime metinį parapijiečių lankymą. Nors parapija turi parapijiečių sąrašus, bet metų eigoje dalis adresų pasikeičia. Būtų gera, kad pakeitę adresus sekmadienį rinkliavos metu į dėžutę įmestų naujus adresus.

— Jaunimo choro giedojimo repeticijos penktadieniais 6 v. v. ir šeštadieniais po šeštad. mokyklos pamokų. Choras gieda sekmadieniais 9.30 val. pamaldų metu. Prašome mielus tėvus į jaunimo chorą siųsti vaikus, kurie dar iki šiol chore negiedojo.

— LK Moterų dr-jos šv. Jono Kr. par. skyriaus susirinkimas įvyks šį sekmadienį po 11 val. pamaldų parap. salėje.

— Šeštadieninės liet. mokyklos tėvų susirinkimas įvyksta šį sekmadienį, rugs. 23 d., Prisikėlimo par. salėje 12.30 val. p.p.

— Tikybos pamokos vaikams prasidės nuo rugsėjo 30 d.

— Už a.a. Juozo Jakimavičiaus vėlę gedulingos pamaldos — šį šeštadienį 8.30 val. rytą. Nuoširdi užuojauta velionies broliui Antanui ir jo šeimai.

Muzikei D. Rautinš šv. Juozapo ligoninėje padaryta kaklo operacija. Išbuvusi ten vieną savaitę ji grįžo į namus ir sėkmingai sveiksta.

Lietuvių maldininkų kelionėje į Midlandą rugsėjo 16 d. dalyvavo apie 300-400 asmenų. Šv. Mišias 11 val. laikė T. Kornelijus Bučmys, OFM, giedojo Prisikėlimo par. choras. Kryžiaus Keliui 2 val. vadavo Tėv. Placidas, OFM. Prisikėlimo par. choras ir autobusais važiavę maldininkai grįždami sustojo Nr. Wasagoj Tėvų pranciškonų stovyklavietėje, kur buvo pavaišinti. **D.**

PADĖKA

Sėkmingos maldininkų kelionės į Midlando šventovę proga nuoširdžiai dėkojame dr. T. Kornelijui, OFM, už turiningą pamokslą, Prisikėlimo parapijos chorui ir jo vadovui kun. B. Jurkšui už gražų giedojimą ir visiems lietuviams maldininkams iš Toronto ir kitų kolonijų už gausų dalyvavimą. Tai buvo bene viena pačių gausiausių Midlando kelionių. Taip pat dėkojame Prisikėlimo parapijai ir jos mieloms šeimininkėms už malonų maldininkų priėmimą ir jaukias vaišes T. pranciškonų stovyklavietėje. Dievas visiems teatlygina!

KLK Fed. Toronto sk. v-ba

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį parapijos choras, vad. kun. B. Jurkšo, gražiai giedojo Kanados kankinių šventovėj Midlande, lietuvių maldininkų Mišių metu ir susilaukė labai gražaus įvertinimo iš šventovę administruojančios T. jėzuitų vadovybės ir gausių kitataučių maldininkų. Savo mielam chorui ir jo vadovui už tokį gražų pasirodymą nuoširdžiai dėkojame, linkėdami jam gausėti, tobulėti ir sėkmingai dirbti.

— Choro repeticijos muzikos studijoj — antradieniais, 7.30 v. v., visiems moterų balsams ir ketvirtadieniais, 7.30 v.v. — visiems vyrų balsams. Laukiame gausaus atsilankymo, nes prieš akis — naujas repertuaras. Kviečiame ir naujus choristus. Stipriems moterų balsams ypač reikia vyrų balsų atsvaros!

— Vaikučių choro repeticija — šį penktadienį 6.30 v.v. Dar priimami nauji choristai, mergaitės ir berniukai, sulaukę 8 metų. Vaikų choras bažnyčioje pradeda giedoti šį sekmadienį per 10 val. Mišias.

—Nuo šio sekmadienio vėl pradedamos laikyti 11.30 val. Mišios parapijos salėje.

— Religijos pamokos viešąsias mokyklas ir gimnazijas lankančiam jaunimui pradedamos šį sekmadienį po 10 val. Mišių. Registracijai ir pirmai pamokai pradžios mokyklos mokiniai renkasi į muzikos studiją, o gimnazistai — į aktorių kambarius po scena.

— Nuo šio sekmadienio parapijos biblioteka bus atidaryta kas sekmadienį po 10 ir 11 val. Mišių. Neturint patogesnių patalpų, biblioteka ir š.m. liks kambaryje šalia vargonų.

— Praėjusį sekmadienį muzikos studijoje pradėti šokiai jaunimui bus rengiami kas sekmadienį 7.30 v.v. Jaunimą kviečiame prisilaikyti savos pastogės, kurią parapija su džiaugsmu užleidžia ir ragina ja gausiai pasinaudoti.

— Raginame mokyklinio amžiaus vaikučių tėvelius užregistruoti ir leisti savo vaikus į liet. šeštad. mokyklą. Neužmirškime ir neapleiskime savo pareigos tautai! Būkime patys susipratę lietuviai ir duokime progos tokiais tapti ir savo vaikams.

— Katalikių Moterų dr-jos susirinkimas — kitą sekmadienį, rugsėjo 30 d., po Sumos muzikos studijoje.

— Kitą savaitę parapijos kunigai lankys lietuvius Concord ir Thornton miesteliuose. Be to, jie lankys Mimico, Etobicoke ir Islington priemiesčiuose šias gatves: Alanmeade Cres., Burrows Ave., Gentia Dr., Grand Ave., Manitoba St., Prince George Dr., Ratburn Rd., Rathgar St., Robert St., Royal York Rd. South, Symons St., Thorncrest Rd., Twyford Rd. ir Wareside Rd. Toronto mieste bus lankoma: Baby Point Rd., Baby Point Cres., Brummel Ave., Harshaw Ave., Humbercrest Blvd., Humberview Rd., Raymond Ave. ir Thornhill Ave.

— Prisikėlimo parapijos kooperacinis bankelis pradeda darbą šio mėn. 30 d., sekmadienį, po 9 val. Mišių.

Solidarumo įnašo vajus pradedamas šį mėnesį ir truks iki vėlyvo rudens. Toronto apyl. valdyba maloniai prašo visus geros valios lietuvius neatsisakyti nuo dirbančio asmens duoti po $2 bendriesiems kolonijos tautiniams reikalams, kaip šeštad. m-los, stovyklų, vaikų darželio ir kt. kultūriniams įsipareigojimams paremti. Vajų vykdo KLB Toronto apyl. v-ba per savo iždininkus M. Abromaitį ir J. Mažeiką. Rinkėjai ateity atsilankys į namus. Galima įmokėti abiejų parapijų knygynuose ir L. Namuose. **V-ba**

Z. ORENTIENĖS
lietuviškoje klasikinio
BALETO STUDIJOJE
darbas pradedamas š.m. rugsėjo 18 d. Lietuvių Namuose
(įėjimas iš Dundas gatvės)

Norintieji šią studiją lankyti
prašomi registruotis antradieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak. Lietuvių Namuose. Dėl informacijų skambinti tel. RO. 2-0935 nuo 10 val. ryto iki 3 val. p.p.; vakare nuo 9 val. vak. iki 11 val. vak.

Lietuvių restoranas pravažiuojantiems
131 Gilmore Rd., FORT ERIE, Ont., Telefonas 871-1521
HELEN'S Restaurant
Atidarytas nuo 8 val. r. iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais uždarytas.
Naujas pastatas — Geras patarnavimas — Skanus maistas
Savininkai E. J. Ivanauskai. Tautiečiai mielai laukiami

Rugsėjo 29 d., šeštadienį, Delhi, Ontario,
LONDONO VYSKUPIJOS LIETUVIŲ ŠVENTĖ

PROGRAMOJE: 5 val. p.p. vyskupo J. C. Cody sutikimas; pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje; 6.15 val. — iškilminga vakarienė belgų salėje.

MENINĖJE DALY: Windsoro lietuvių choras, diriguojamas muz. J. Sodaičio, Hamiltono tautinių šokių grupė, vadov. G. Breichmanienės. Ten pat dvi parodos: lietuviškos spaudos ir tautodailės. Pasilinksminimas, geras orkestras, bufetas, loterija.

VISUS MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI. Komitetas

Tėvų susirinkimas

Pradėjus lietuvių šeštad. mokyklai darbą, rugsėjo 23 d., sekmadienį, 12.30 val. p.p. Prisikėlimo parap. salėje šaukiamas visuotinis tėvų susirinkimas.

Mieli tėvai, labai prašytume, kad jaustumėt pareigą bent vienas iš šeimos jame dalyvauti. Mielai kviečiami visi mokytojai.

Šeštadieninės mokyklos tarybos pirm. šiais metais yra kun. P. Ažubalis, o mokyklos vedėjas — mokyt. Jonas Andrulis.

Mok. tėvų k-tas

Jaunučių ir jaunesniųjų mergaičių ateitininkių susirinkimas — šį sekmadienį, rugsėjo 23 d., 4 val. p.p. Liet. Vaikų Namuose, 57 Sylvan Ave. Visos narės ir norinčios mergaitės įsijungti į ateitininkių eiles mielai prašomos ir kviečiamos atsilankyti. Priimamos mergaitės 6-12 metų. Joms vadovaus Nek. Pr. Marijos seserys. **V-ba**

Kun. dr. Pr. Gaidamavičiaus dvidešimt penkių metų kunigystės jubilėjaus iškilmės įvyks lapkričio 18 d., 4 val. p.p. šv. Jono Kr. bažnyčioje ir salėje. Pakvietimai gaunami parapijų knygynuose, J. R. Simanavičiaus ir p. Eižino krautuvėse.

Iškilmių rengimo komitetą sudaro: pirm. J. Andrulis, nariai: T. Placidas, OFM, kun. P. Ažubalis, I. Imbrasienė, D. Reginienė, O. Žižinienė, G. Barcevičienė, G. Balčiūnas, V. Sonda, A. Rinkūnas.

Rengėjų komitetas

SKAUTAI PERKA ŪKĮ STOVYKLAVIETEI

Po daugelio metų ruošimosi bei bandymų, pagaliau apsispręsta įsigyti nuosavybę, kurioje bus netik stovyklaujama, bet vyks įvairūs suvažiavimai, iškylos ir pan. Šiam reikalui jau nuo praeitų metų sudarytas stovyklavietės fondo komitetas iš skautų tėvų ieškojo tinkamos viėtos — ūkio. Buvo rasta ir apžiūrėta nemažai vietų, kurios, daugumai sprendžiant, nebuvo tinkamos. Šiuo metu yra atrastas ūkis apie 100 mylių nuo Toronto, Markdale apylinkėj, 100 akrų, iš kurių ⅔ naudojama ganykloms, o ⅓ mišraus miško, kuris auga upės pašlaitėmis. Pati upė teka per vidurį ūkio ir yra apie 1300 pėdų ilgio. Vanduo sraunus ir švarus. Apžiūrėjus keletą kartų netik fondo valdybos, bet ir skautų vadams, prieita išvados, kad nieko geresnio nelaukiant pradėti derybas ir užpirkti. Tam reikalui aiškėjant, rugsėjo 11 d. sušauktas stovyklavietės fondo valdybos posėdis smulkiai išdiskutavo ir nutarė visu pasišventimu pradėti skautų stovyklavietės fondo vajų, kuris, pagal susitarimą, turi sukelti mažiausiai $2000 iki spalio 15 d. Visa ūkio kaina — $8.000; reikia įmokėti $4.000, $4.000 pasilieka atvirais morgičiais trims metams.

Esant neperdaugiausiai laiko iki dokumentų sudarymo datos, stovyklavietės fondo valdyba, susidedanti iš J. Stanionio, V. Sendžiko, D. Keršienės, V. Rušo, S. Dabkaus, B. Abromaitienės, A. Dilkaus, O. Indrelienės, E. Stepaitienės, O. Senkuvienės, O. Gailiūnaitės, L. Kalinausko ir P. Butėno pradės lankyti po namus visus, netik aktyvius ir neaktyvius skautus, bet ir jų tėvus ir visus Toronto lietuvius. Valdyba eis su pasitikėjimu, kad kiekvienam lietuviui šis reikalas suprantamas ir mielai prisidės savo įnašu prie šio svarbaus užsimojimo, kuris bus didelis įnašas netik skautams, bet ir visai lietuviškai bendruomenei. F.

Skautų stovyklavietei pirko žemės pėdas po $25: V. Skrinskas, P. Butėnas, O. Keršienė, F. Mockus, B. Saplys, M. Gvildys, K. Batura, J. Stanionis, S. Dabkus, Č. Sinkevičius, P. Bastys ir už $30 Mohawk Furniture Ltd. **F.**

J. Paliulis verslo reikalais lankėsi Toronte, buvo užėjęs į "TŽ" redakciją, užsimokėjo prenumeratą ir dar paaukojo $5. Grįžo lėktuvu per Sault St. Marie į Hawk Junction, Ont., kur turi viešbutį ir restoraną "Hawk Junction Hotel". Jis jau senokai gyvena Kanadoje. Anksčiau gyveno Toronte ir dalyvavo šv. Jono Kr. parapijos steigime bei bažnyčios įsigijime.

PADĖKA

Toronto Liet. Namuose, vedybinio gyvenimo sukakties proga, mums buvo surengtas šaunus pokylis.

Už tai ypatinga padėka priklauso rengėjams: p. Valančiams ir jų talkininkams p. Galinienei, p. Cicėnams, p. Rickevičiams, p. Dūdams ir p. Lajukui už žavingą muziką. Ta proga mus sveikino įvairių organizacijų atstovai: p. J. R. Simanavičius, p. J. Strazdas, p. S. Juozapavičius, p. Bačėnas, p. Prelgauskas, p. Cicėnas, už ką esame labai dėkingi.

Visiems dalyviams už gražias dovanas, gėles ir parodytą nuoširdumą iš širdies dėkojame.

S. ir M. Jokubaičiai

LIETUVIŲ STUDENTŲ ŽINIOS

GERARDAS BALČIŪNAS, "TŽ" bendradarbis, nuo šio semestro pradėjo studijuoti teisę Osgood Hall. Jam teks klausyti paskaitų 3 metus, išlaikyti egzaminus ir atliktį stažą advokato įstaigoje. Teisės mokslus jis yra baigęs N. Zelandijoj ir ten gavęs advokato teises, kurių Ontario prov. nepripažįsta. Geros sėkmės mielajam bendradarbiui.

VASAROS STOVYKLOS LABAI VERTINGOS. — Grįžusi studentą iš ateitininkų stovyklos 'Dainava" užklausiau ar jis patenkintas.

"Važiavau susipažinti su lietuviška studentija ir linksmai praleisti likusias atostogas po sunkaus darbo. Turėjau progos pagyventi dvi savaites gražioj gamtoj ir savo amžiaus bei išsilavinimo jaunimo tarpe. Gavau progos pažinti kas yra bendruomeninė draugė, kaip kartu melstis, dirbti, diskutuoti ir smagiai laiką leisti. Bendra tvarka, maistas, programa buvo gera. Kiek pastebėjau, visi jautėsi gerai, linksmai. Keletui studentų teko išvykti iš stovyklos, nes jie nenorėjo nakti miegoti ir nusilenkti drausmei. Ypatingai buvo gražūs šokiai Windsore per Lietuvių Dieną. Daugiausia buvo iš JAV. Jie geriau organizuoti, kaip kanadiečiai lietuviai studentai. Gerą įspūdį padarė amerikietės studentės, kurios buvo draugiškos, simpatiškos.

Kitais metais stovykla bus Pensylvanijoj. Aš ir daug mano draugų manome vėl važiuoti. Patarčiau visiems lietuviams studentams važiuoti į vasaros studentų stovyklas".

VAKARINIAI KURSAI. — 50.000 studentų lankys įvairius Metropolitan Toronto vakarinius kursus. 3.000 jų nori įsigyti 13 skyriaus atestatą, kad galėtų stoti į universitetus.

Vakariniuose kursuose bus dėstoma įvairiausių specialybių dalykai. Bus dėstomos 7 kalbos, tarp jų ir rusų k., žurnalistika, radijas, televizija, menas, viešbučių, kurortų vadovai ir t.t. Amžius — nuo 18 iki 80 m. Įstojimas kainuoja tik $12. Lektoriais pakviesti žymūs profesoriai ir kt. specialistai. Tų kursų adresai ir kt. informacijos skelbiamos dienraščiuose.

PAKELTOS KAINOS MAISTUI mokyklų užkandinėse apie 25%. Dabar mišrainė — salad plate kainuos 50 ct. buvo 40 ct., sumuštinis — sandwich 36 ct., žuvis — 30 ct., pienas — 18 ct., buvo 16 ct.

PRASIDĖJO MOKSLAS TORONTO IR KT. UNIVERSITETUOSE bei augštosiose mokyklose. Šiemet TU reikalauja augštesnio mokslo pažymių vidurkio. Baigusieji abiturientai su vidurkiu iki 65-66 negalėjo patekti į architektūros, fizikos-inžinerijos, medicinos ir odontologijos fakultetus. Tad XIII skyr. mokiniai pradėkite nuo pat pradžios uoliai mokytis.

STUDENTAI, kurie jaučiasi silpnesni, turėtų paimti visiems metams porai valandų per savaitę mokytoją - parengėją. Tą praktikuoja Toronto kai-kurios tautybės. Užtat jie ir gauna augštesnius pažymius. Lietuviai yra gabūs moksle, reikia tik daugiau pasėdėti prie knygų.

Udrio daina per radiją

Praeitų metų žiemą kiekvieną sekmadienį per Toronto devintojo kanalo televizijos stotį galima buvo girdėti religinės muzikos programą "The Great Hymns". Tuos gražiuosius muzikinius kūrinius išpildydavo jau gerokai pagarsėjęs 16 vyrų choras, kuriam vadovauja muz. Carl Tapscott.

Ši grupė susidarė prieš penkis metus ir jau yra pagarsėjusi visoj Kanadoj ir JAV. Jie yra išleidę ir plokštelių. Be to, jie dainuoja kas sekmadienis per CBC radiją. Pats Carl Tapscott dirba muzikinėj srity jau daugiau kaip 25 metai. Jis pats harmonizuoja visas jų dainuojamas dainas, pats dainuoja ir pats diriguoja. Šios grupės dainininkai yra profesionalai, gerai išlavintais balsais, todėl ilgai neužtrunka juos paruošti.

Carl Tapscott "The Great Hymns" grupės vadovas

Lietuviams įdomus šis choras dar ir dėlto, kad jis kartas nuo karto padainuoja ir lietuviškų dainų. Prieš metus laiko sol. V. Verikaitis, pakviestas jų programon dainuoti solo, pasirinko lietuviškų dainų grupę ir padainavo šiam chorui pritariant.

Rugsėjo 23 d., sekmadienį, 4.30 val. p.p. sol. V. Verikaitis vėl yra pakviestas su šia grupe dainuoti. Tai jau bus šeštas sol. V. Verikaičio pasirodymas. Šį kartą jis padainuos ir vėl šiam chorui pritariant, Udrio dainą iš operos "Pilėnai" ir Šuberto "Ave Maria". Koncertas bus girdimas per CBL radiją banga 740 Transcanada Network.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju visiems mieliems bičiuliams bei draugams, surengusiems išleistuvių pobūvį mano išvykimo į JAV proga.

Ypatingą padėką reiškiu p. S. Kalyčiui ir p. Iz. A. Gataveckams, įdėjusiems daugiausia darbo bei rūpesčio.

Visuomet pasilieku su Jumis savo atmintyje. **J. Zabulionis**

LABAI PIGIAI PARDUODAMAS NAMAS. Visai arti prie Bloor g-vės; 7 kambarių mūro namą galima nupirkti tiesiog už juokingą kainą. Neatidėliojant dėl šio pirkimo kreipkitės pas B. Sergautį — Extra Realty Ltd. Tel. LE. 1-1161.

PARDUODU gerai išlaikytą ir geros rūšies dviejų vamzdžių 12 kalibro medžioklinį šautuvą. Tel. RO. 2-1847.

DAŽYTOJAS—DEKORATORIUS
- Įvairūs dažymai
- Natūralaus medžio išbaigimas
- Popieriavimas ir t.t.

Skambinti:
KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS SUKAKTIS

Rygiškių Jono gimnazija švenčia savo 100 metų sukaktį. Grupė rygiškiečių Čikagoje imasi iniciatyvos šios sukakties minėjimą organizuoti. Be akademijos, koncerto ir pobūvio suruošimo, užsimota išleisti išsamus ir turiningas leidinys — monografija. Tam reikalui maloniai prašome tuoj mums pranešti: vardą, pavardę ir adresą savo ir savo pažįstamų, kurie vienu ar kitu laiku mokėsi Rygiškių Jono gimnazijoj. Žinias siųsti šiuo adresu: V. Paulionis, 4407 So. Artesian Ave., Chicago 32, Ill., USA. Toronte galima kreiptis pas E. Šleki, 34 Gooch Ave., tel. RO.7-8209.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

Dėmesio namų savininkai!
Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.
BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

MONTREAL, Que.

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Rugsėjo 15 d. sukako 50 m. kai p. Girdauskai yra vedę. P. Girdauskienė ypatingai yra visų montrealiečių gerai pažįstama, didelė visuomenininkė, įvairių parengimų vadovė ir sumani šeimininkė, ilgametė šv. Onos dr-jos pirmininkė. Tos sukaktuvės buvo paminėtos tinkamomis iškilmėmis. Rugsėjo 15 d., šeštadienį, šv. Kazimiero bažnyčioje buvo iškilmingos Mišios su specialiu palaiminimu. Prie altoriaus juos lydėjo būrys gražiai pasipuošusių anūkų ir vaikų bei kitų giminių. Po iškilmių parapijos salėje įvyko vaišės, kuriose dalyvavo 200 asmenų. Pasakyta daug gražių kalbų iškeliant p. Girdauskienės nuopelnus, palinkėta sveikatos ir dar ilgai džiaugtis gyvenimu.

— Tradicinė grybų vakarienė bus spalio 6 d.

— Jaunimas ruošia susipažinimo šokius spalio 20 d.

— Mirė ir rugsėjo 17 d. iš šv. Kazimiero bažnyčios palaidotas ilgametis Montrealio gyventojas Tamašauskas.

— Praeito sekmadienio rinkliava davė $307,47. **E. N.**

Aušros Vartų parapijos žinios

— Tėv. J. Borevičius, SJ, KLB Kultūros Fondo pirm. ir KLB kr. tarybos narys, buvo išvykęs į Otavą dalyvauti KLB krašto tarybos sesijoje.

— Tėv. St. Kulbis, SJ, baigęs pastoracinio darbo įsipareigojimus JAV grįžo į Montrealį.

— Užpraeitą sekmadienį rinkliavose surinkta $308,26.

— J.E. kardinolas P. E. Leger rugsėjo 18 d. buvo sukvietęs visų parapijų kunigus klebonus svarbiam pasitarimui.

— Kanoninė vizitacija, pirmoji šioj parapijoj, birželio 15 d. praėjo gražiai. J.E. kardinolo Leger deleguotas vizitatorius J.E. vysk. Belanger jau atsiuntė įvykusios vizitacijos raportą, kuriame jis džiaugiasi mūsų parapija bei josios veikla ir pareiškia nuoširdų dėkingumą parapijos kunigams, parapijos komitetui ir visiems parapijiečiams už gražų bendradarbiavimą.

Motina s. M. Augusta, NPM seserų vienuolyno Putnam vyresnioji, šią savaitę lankosi Montrealyje vienuolyno reikalais ir iš čia prieš grįždama į Putnam, aplankys Toronte įsikūrusias seseris.

Stud. V. Lukoševičius, pavasarį išvykęs su studentų grupe į Olandiją vasaros darbams, sugrįžo į Montrealį tęsti studijų Loyola College. Jis prieš porą metų baigė Tėvų pranciškonų gimnaziją Kennebunk Port ir būdamas Europoje be Olandijos aplankė ir kitus kraštus ir parsivežė gražiausių įspūdžių.

Moksleiviai D. Zubaitė ir A. Skučas išvyko į JAV tęsti mokslo; pirmoji pas NPM seseris Putnam, antrasis pas Tėvus pranciškonus Kennebunkporte.

Liet. studentų s-gos v-ba posėdžiavo pr. sekmadienį AV parapijos posėdžių kambaryje ir aptarė naujų mokslo metų veiklą.

Skautų vyčių sueiga įvyko pr. antradienį AV parapijos posėdžių kambarvie. Būrinamasi pagyvinti skautiškąją veiklą.

KLB krašto v-ba vėl palikta Montrealyje. Netrukus numatomas posėdis, kuriame bus pasiskirstyta pareigomis.

District Estate Brokers nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo ir apdraudos įstaiga, sumaniai vadovaujama P. Adomonio, švenčia savo sėkmingo darbo dešimtmetį. Šios įstaigos sąžiningu patarnavimu per pirmąją dešimtmetį yra pasinaudoję ir daugelis Montrealio lietuvių, pirkdami bei parduodami savo nuosavybes. Dabartiniu metu savo įstaiga P. Adomonis yra perkėlęs į 3907 Rosemount Blvd., kadangi anksčiau buvusios įstaigos namas, 177 Sherbrooke St. W., nugriaunamas ir bus statomas naujas, į kurį tikisi vėl sugrįžti po metų. Išleistame savo aplinkraštyje p. Adomonis plačiai apibūdina savo dešimtmečio veiklą ir dėkoja visiems, pasinaudojusiems jo įstaigos patarnavimu bei padėjusiems jai išaugti. **S.**

Irena Kymantienė - Kušneraitytė šią savaitę "Sabena" oro linija išskrenda į Europą aplankyti Britanijoje ir V. Vokietijoje savo giminių. Linkime sėkmės. **G.P.S.**

J. Zabulionis gavo emigracinę emigracinę vizą į JAV ir ketina persikelti į Čikagą už poros savaičių.

V. Strimaičio garažas "V. S. Garage" persikėlė į naują vietą 314 St. Helen's Ave. Žiūr skelbimą 7 psl.

"Ontario Credit Union News" rugsėjo mėn. 9 nr. įdėjo nuotrauką Prisikėlimo grupės lietuvių ir min. J. Yaremko įteikiančio jiems kredito unijos chartą. Oficialus Ontario kredito unijų organas paraše po nuotrauka pažymi, kad naujasis parapijos bankelis tikisi sekančiais metais sutelkti pusę mil. dol. kapitalą iš 1200 šeimų. Banko tvarkymui esą netrūksta patyrusių asmenų.

Valdžios tarnautojų sistema buvo tiriama Glasco komisijos, kuri paskelbė savo pranešimą. Įvairiuose valdžios departamentuose esą daug bereikalingo popierizmo ir laikomasi senų metodų. Vien tik įvairūs blankai vyriausybei kasmet kainuoja $5½ mil. Tų blankų užpildymas atsieina iki $100 mil. Jeigu valdžia pritaikytų modernesnę techniką ir metodus, tai kas metai galėtų sutaupyti maždaugiausia $50 mil.

Mielą bičiulį
HENRIKĄ PETKŲ,
jo tėveliui Lietuvoje mirus,
nuoširdžiai užjaučia
V. ir Ir. Turūtai

Latvių Katalikų Diena rengiama Toronte spalio 6-8 d. Dalyvaus JAV ir Kanados latvių katalikai. Bus paskaitų, koncertas, banketas.

Operetė "Gondoliers", kurioje dainuoja ir sol. V. Verikaitis, yra nufilmuota ir bus rodoma 6 kanalo televizijoj lapkričio 19 d., 9.30 - 11 val. vak.

Taupyk ir skolinkis savo
KREDITO KOOPERATYVE "LITAS"
SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: sekmadieniais nuo 10.30—1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. **Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun:** pirmadieniais nuo 10—12 val. ir nuo 7—8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7—8 val. vak. **3907 Rosemont Blvd. (West of Pie IX):** trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3—8 val. ir šeštadieniais nuo 10—12 val.

PASKOLŲ REIKALAIS kreiptis pas ved. padėjėją P. Rudinska Rosemonte darbo valandomis tel. RA 2-2472, kitu laiku — tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. BERNOTAS, UN. 6-2065 • Ved. D. JURKUS, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais — HU. 9-1543.

RONCESVALLES — DUNDAS. $14.900 pilna kaina, 8 kambariai per 2 augštus, moderniškai įrengtas, vandeniu alyva šildomas, garažas. Įmokėti apie $2.500.

INDIAN RD. — DUNDAS. $13.700 pilna kaina, atskiras namas, per 3 augštus 8 nepereinami kambariai, 3 virtuvės, 2 vonios, nauja apšildymo sistema, 2 garažai. Savininkas išvyksta į JAV.

JANE — BLOOR. $24.900 pilna kaina. Atskiras, rauplėtų plytų namas, 8 kambariai su užbaigtu žaidimo kambariu, privatus įvažiavimas, garažas, 2 vonios, 2 moderniškos virtuvės. Įmokėti apie $6.000. Vienas atviras morgičius 10 metų balansui.

DUNDAS — BROCK. Dvi krautuvės ir 4 butai, geros pajamos, vandeniu alyva apšildoma. Didelis sklypas su vaismedžiais. Savininkas išvyksta į Meksika. Prašoma kaina $33.000.

DU ŪKIAI. $16.500 pilna kaina už abu, įmokėti apie $6.000, balansas 10 metų iš 6%. Abu ūkiai po 100 akrų žemės su upeliu. Abu ūkiai su visais atskiraisūkio trobesiais, gera žemė, tinka gyvulių auginimui arba miškriam ūkininkavimui. Rondasi prie Dundelk, Ont.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.